

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

BUDAPEST, 1935 OKT. 1
XII. EVFOLYAM, 28. SZAM
ÁRA NYOLCVAN FILLER

SZÖRENYI ÉVA BUDAPEST

ANGELO
PHOTOS

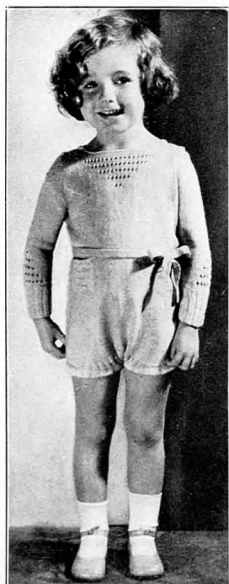

FOTÓTANULMÁNY

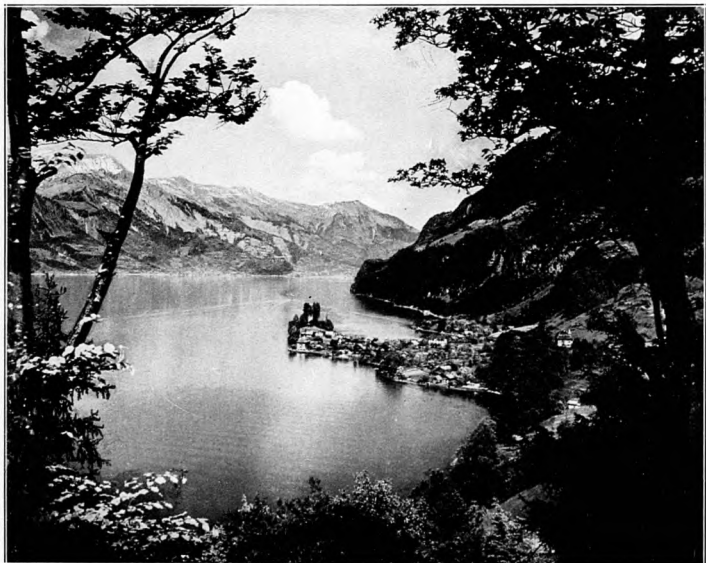

FEHER ŐSZI KOSZTUM

Művészet = Divat = Utazás

KÖTÖTT TRIKÓ

ISELTWALDI-TAJ

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM 28. SZÁM

SZEPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

BUDAPEST, 1935 OKT. 1

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. KERÜLET, JÓKA-UTCA 37. SZÁM (BERLINI-TÉR SAROK). — TELEFONSZÁM: 10-7-23

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekk száma 41.490. Előfizetési ár Magyarországon és Ausztriában: egész évre 24 P., félévre 12 P., negyedévre 6 pengő. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 pengő, félévre 15 pengő, negyedévre 7 P 50 fill.

FŐ SZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

Csehszlovákiában: egész évre 180 csekkorona, félévre 90 csekkorona, negyedévre 50 csekkorona. Románában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 P. Egyes szám ára 80 fill. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrovat melléklettel együtt évi 24 P.

IRTA: PAPP JENŐ

AKASTÉLY

Ma már a legtöbb kastély tornyán ott leng a zászló: «védett birtok». Nem lehet elköttyavetyélni, nem lehet elmulatni, gazdája nem teheti fel egy kártyalapra. Az állam csak úgy tudta megmenteni őket, hogy múzeumi értéknek nyilvánította a kastélyokat és kúriákat, leltári tárgy lett belőlük, történelmi emlék. A lovagvárok és mohos erődítmények után az idők kikezdték a nemesi lakóházakat is, ezeket a falvak és dominiások dombjain trónoló ősi fészkeket. A Loire mentén még romjaikban is ragyogóan állnak a régi francia fellegvárak, a Rajna völgye tele van legendáikkal, Ausztria boldogan mutogatja az idegeneknek a tatarozott sásfészkeket. A német paraszt számára új kultuszt teremtenek s minden sziklán és síkságon terpeszkedő várfalból forrást nyitnak a tradíciók feltámasztására. Friss repkényt ültetnek az angol és skót kastélyok tövébe, a világbirodalom ragaszkodik a régi oromzathoz és nincs film, amelyik legszebb képei közé be ne venne egy angol parkot, háttérben középkori kastéllyal, amelyik minden zordsága és zártsága mellett is mosolyog. És mit lehet mondani Mussoliniról, akinek nem elég a meglévő regényes kastély és palotaaflomány, hanem egész városokat ását ki, ha valahol felfedeznek egy klasszikus falmaradványt vagy csónka átriumot.

Ez a világszerte visszatérő tisztelet a régi úri rend és kényelem iránt elbűvölte az amerikaiakat is, ők is érzik, hogy a kastélyok patinája és lombkoronája mögött magasabbrendű élet virul. Amint az ember elnézi a mi süllyedő kastélyainkat, az állami mentőakció felkavarja benne mindazt a fényes hivatást, amelyet ezeknek a megkülönböztetett úri otthonoknak be kellett volna tölteniük, hogy vezető szerepük és varázsuok az új században is megmaradjon.

Ezek a dőroszlopú és görög háromszöghomlokzatú kastélyok aranylánczás vaskerítéssel védekeztek az idők hullámai ellen. Ahány versaillesi, trianoni és schönlbrunni miniatűr máso-

lat született meg nálunk, az legnagyobbbrészt mind megszakította összeköttetését a változó szellemmel. A képgyűjtemény nem szaporodott, a könyvtár porosodni kezdett. A gazda Montecarlóban kártyázott, vagy saját yachtján kószált a déli tengereken és Pesten vezetgőzött, miközben paraszt kaszásai és szellérjei otthon a kastély lépcsőjéig nyomultak fel, hogy nyomorult komenciójukat megkaphassák. A park kihalt, a gym terjedt s a fák alatt sehol se zendült fel Liszt egyetlen hangversenye se. A finom érzék és az ösztönös sugárzás pusztulását Tarta igazolja a leglehangolóbban, ahol szabadtéri játékokra kell felhasználni a felhalmozott természeti szépségeket, hogy a kastély jelentőséget kájon s bebizonyítsa rendkívülségét és tündöklő képzeteket keltsen az elprózaizosodott modern emberben. Bérkaszárnys életünkben elérhetetlen ideálnak maradhatott volna meg minden hallgatag kastély, ha legyűri a rendezetlen viszonyokat. A legsivárabb és legjózanabb bérház lakóiban is ott szunynyad a vágy legalább egy családi vitilló után s mint a családi házak legfelső fokozatára és fejedelmi kiadására gondolnak a kastélyokra, ezek felé tör minden disztignált polgári becsvágy s a kastély hűvös termelről álmodik minden duzzadó pénzárta. Ez a törekvés soha el nem tűnik az emberekből, bármilyen idők is jönnék és bármekkora is a megmaradt kastélyok hanyatlása, magatartás, büszkeség és a házi pénztár szempontjából.

Ormaikon és tornyaikon az ember tündöved nézi el a védettség lobogóját. Szép az államtól, hogy védszárnyait kiterjesztette a térdre-rgyott kúriák és kastélyok fölé, de az a meggyőződés, hogy a kastélyokat és a köröttük illatozó illuziókat nem a közhatalom fogja megmenteni az elmulástól, hanem az örök emberi hajlam, amelyik még egy szobakonyhás budapesti szükséglakásban is önértetesen szokta kívágni azt az örökértékű igazságot, hogy «az én házam, az én váram.»

ASSZONYY AZ ERDŐN

IRTA: LÁZÁR ISTVÁN

Dudorászva jött lefelé a hegy-
ösvényen, járása tánc, — egy
lebegő virág. Törőkrózsás kön-
töse enyhén fodrozódott karcsú
alakján, ahogy a páfrányoson
áthaladt. Ekés színfolt a zöld
erdőben. Meg-megállt és hall-
galózdott. Arcán merengő mo-
soly. Kék szemében a lelke ült.
Hallgatta, amit az erdő mesél...
A páfrányoson reszkettett a
fény, a málnabokrok zöldjén
átpiroslott a csilingelő málna-
szem édes-hamvasan; vad-
darázs dönögött, színes pillan-
gók zirrenő szárnya szívár-
ványlott a napon. Szinte ropo-
gott a vad bürök, majd szét-
vetette szárát a duzzadó kö-
vérség, a termő nyár ereje ger-
jedezett benne és mindenben.
Az ő szívében is... Mézga csur-
gott, folydogált az élet aránya
a fakéreg alól, akár a lépes-
méz, ahogy az ő lelkében is
kiteljesült a vágy... Arany-
fekete dongókirály húzott el
egy napsugáron, dongása távoli
orgonaszó, — ahogy az ő lel-
ke is énekel... A fák koro-
náján aranyzölden tör át a
fény: az álmok ilyen sejtelmek-
sek és remegők... Szép az
élet! Mintha mély zsolnárt mor-
mogott volna róla ott lent, a
sziklafogak közt áttajtékzó er-

dei patak bús muzsikája. Nesz
rezzengette föl.

— Kezét csókolom, — nevetett
rá valaki a sűrűből.

Suhogott az avar, recscent az
ág, mint a száraz pereg. Aztán
szétvonódott a lombfüggöny s
az erdő tisztására lépett a va-
dász.

— De megijedtem! — pirult
el az asszonyka hirtelen. —
A gróf úr...

Szép, szöke fiú volt. Magas,
nyulánk, szinte nőies. Hódító
típus. Az asszony egy pillana-
tig rajtafelejtette a szemét.

— Bocsnát, — hajolt meg a
gróf könnyedén. — Valami tor-
zonborz vadat vártam s lám, a
világ legszebb asszonya áll
elém...

Az asszony zavarba jött.

— Nem szabad, — húzta vissza
kicsi, fehér kezét.

De rajta égett már a csók.

— Mit keres itt, nagyságos
asszonyom? — segítette ki za-
varából. — Nagy vadak is jár-
nak erre... Nem fél?

— Nem, — ingatta fejét moso-
lyogva.

De kék szeme tükrében valami
szorongás árnyéklott.

— Van itt medve, vaddisznó,
farkas és hiúz is akad, — hu-
nyorgott rá a gróf. — Aztán

meg magam is itt vagyok —
nevetett föl vidáman. — Nem
fél?

Ismerte hírből a grófort s
tudta, hogy előtte áll a — férfi-
fenevad.

— Mitől félnék? — mondta
nyugodtan. — Ismernek az ál-
latok és nem bántanak...

— Bizonyosan tudják, hogy a
főrdész felesége — inceskel-
dett vele. — Respektus a va-
donban... Nagyszerű!

— Szeretem őket és megérte-
nek, — felelte élénken. — Ta-
lálkoztam már medvével is a
málnavészen, de csak rámnéz-
zett, morgott valamit s tovább
lakomázott. Vaddisznót is lát-
tam a tölgyerdőben, ott makko-
zott az öt kis malacával. A
nagy szarvasbikát is jól ismerem.
Már kora reggel feni agancsát a fa derekán, úgy kér,
hogy vigyem ki a szokott cse-
megéjét...

— És mit visz neki? — kér-
dezte a gróf meglepetve.

— Sós korpát... És ilyen-
kor körülvesz az egész társa-
ság. Az őzsuták a tenyeremből
habarják ki a csemegét. Nagy,
szelíd szemükkel úgy tudnak
nézni. Olyan bársonyos a te-
kintetük. Szegény, homályos
állati lelke olyan bámészan és

bizakodón pillog ki mindnek a
szemén...

— Érdekes, — tűnődött a gróf
egy pillanattig. — Evvel tölti
az idejét?

— Házi dolgaimat leszámítva,
— bólintott a főerdész. —
Ketten vagyunk az urammal s
nincs sok teendőm. Ó amúgy
is az erdőt bújja szüntelen...
— Nem unja magát egyedül?

Egy ilyen szép asszony...
— Az erdőn? Ezer titok és
rejtelem vesz körül, — gyúlt
föl az asszony tiszta tekintete.
— Hallgatom a madarak beszé-
dét, figyelem a növények lel-
két, nézem a felhők futását s
gyönyörködöm a fényben és az
árnyékok táncában. Az erdő!
Ezer lelke van...

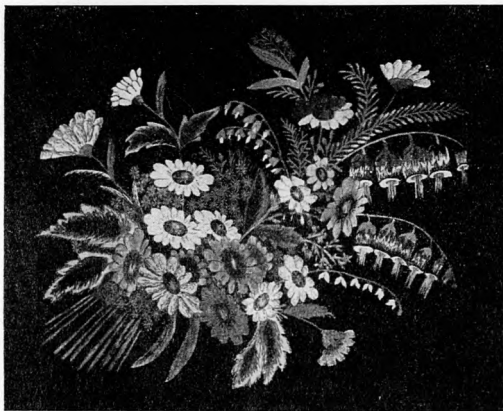
— Akár a nőnek, — bókolt a
gróf finoman.

Fölfelé haladtak az égett erdő
szélén. Az asszony szorongása
megszűnt s figyelte loppal a
híres nöcsábitót. Milyen szép!
És hogy hunyorog acélszürke
szemében a vágy... Elmoso-
lyodott.

— És a gróf úr?

— Én? — legyintett egyked-
vűen. — Csavargok széjjel a
világban, szinte céltalanul.
Unom már az életet...

— Miért nem nősül meg? —

kérdezte aztán kíváncsian. — Megnősülni? — nevetett a gróf. — Nem kapok olyan asszonyt... Csillagolt a foga, mint a csikaszk farkasé. — Milyet? — nézett rá a főerdészné kacérkodva. — Milyen az? — Magam sem tudom, — paszkolta lovaglóostorával a bokrokat. — Hm... Olyan válogatós? A férfi fölkapta a fejét kihívóan. — Az vagyok, — nyitotta rá acélszürke szemét. — De semmi mást, csak egy igazán tisztalelkű nőt akarnék, asszonyom... — És nincs?! — Még nem találtam, — mondta tompán. — Utálok a sok hazug csókot. Szerelem! Azt hiszem, nincs is igaz szerelem... — Dehogy nincs, — sóhajtott az asszony öntudatlanul. Szálérdőbe értek. Komoran álltak az óriási fák, megannyi toronymagas gárdista, zöld kucsmájuk a napvirágos lombzat. Mély csend. Szinte templomi csend. A lekoppánó falevél is visszhangot ver benne. Az asszony összereszt, de továbbment a gróffal, mintegy öntudatlanul. A vörhenyes avar suhogott alattuk, porzott a rög, nyiszszent a kavics s tompán csikorgott a kődarab. Ezer és ezer kőkoponya. Elmúlt világok özvízlelőtti betűi. Hány ezredév halt meg e köveken s az erdő virul még, mindig virul... — Szóval: bevallja, hogy szereti az urát? — csillantotta rá játékos szemét a gróf kaján-keserűn. — Miért nem szeretném? — rebent fel az asszony pillantása. — Vagy olyan különös ez? — Az ura folyton az erdőből bujja. — Az a kötelessége. Azért fizetik... — Ez igaz. De maga megelégszik ennyivel? — Meg. Pedig sokszor még féljel is az erdőt járja...

— Éjjel? És minek?.. Miért?.. — A vadorzókat lesi... A gróf megállt. — Hátha ezallt egy vadorzó... esetleg én... szemet vetne a feleségére és lesbe állna az erdészlak előtt? — Ó, ez nem történhet meg, — nevetett az asszony didergősen. — A vadállományra vigyázni kell, de a tisztességes asszonyra nem... Levél rezgett. Valaki sóhajtott a csendben. A földbeláncolt fák lelke fájt... — És ha mégis? — hunyorított a szürke szem. — Nem lehet. A gróf arca áttűzelt. — Miért nem lehetne? — fogta meg az asszony kezét hirtelen. — Itt él az erdőn, az Isten háta mögött, szinte eltemetve. Ez nem magának való élet! Maga szép és ragyogó, páratlan és kivétel, asszony, magának nem ez a hely való... Ragyogni! Tündökölni! Budapest, Bécs, Berlin, München, Párizs, London, Riviera, Velence... fényes estélyek, színház, művészet... pezsgő, ékszer, drága ruha, pénz, boldogság, szerelm... ahogy a többi él... a többi szép asszony... Akarja ezt? Az asszony arca elfehéredett. — Nem, — húzta vissza a kezét. A fért szembogara kinyílt s aranyzöld cikázás robbant ki a közepéből. Ahogy a villám rezzen át a szürke égborlaton. Villanó fényköteg. A csököcség csikasz fénye. Szinte kicurrant szemehéján a delej. — Akarom!... Szeressen... Jöjjön velem... Milliók ura vagyok... Boldoggá teszem! Megfogta az asszonyt a férfivágó forró deleje, hogy bele-szedüljön. Egy pillanatig lehűmt szemmel állt, de aztán felocsudott. Megrázkódott és hátralépett. — Boldog vagyok... ó, én boldog vagyok! — nevetett föl idegesen. — Szeretem az uramat... — Nem tudom elhinni!...

— De igen, — aludt ki ajkán a mosoly. — És búcsúdom is a gróf úrtól! Nagyon kérem, menjen el... Alvinczy eléje állt. — Nem megyek! — tárta szét a karját szenvedélyesen. — Már rég szeretem, csak nem volt még alkalmam, hogy megmondhassam... Szeretlem! Az asszony nézése megszöggyorodott. — Mit akar tőlem? — kérdezte hidegen. — Csokoljjon meg! Hagyja itt az urát... — Volna lelke? — rajzolódott ki ajka körül a gúny. — Mit csinálna szegényke egyedül az erdőn? Nem sajnálná? Látja, önnek milliói vannak, neki pedig csak én vagyok az egyetlen kincse... s mégis elvenne tőle... Szinte hihetetlen! — Az erősebbé a jog... — De ő az erősebb, — nézte merőn. — Honnan tudja? — kacagolt Alvinczy hitetlenül. — Ezt mi, nők megérezzük, külön ösztönünk van erre, — húzta föl a szájaucskét fölényesen. — És aztán van még az ösztönnél is egy hatalmasabb valami... Isten vele, gróf úr! De nem engedte. — Még egy szóra, — vert a pillája selymesen. — Legalább azt mondja meg, hogy remélhetek-e? Az asszony arca bíborba szőköt. — Mondja, mit akar tőlem? — kérdezte sértődötten. — Vagy azt hiszi, hogy valami erdei vadrózsa vagyok, kit feltűzhet a gomblyukába? — Imádom! Nesz rezgett. Valami apró vad ugrott föl a közelben, a fák mögött, vagy madár szállt a remegő iszalagra. Az asszony félresiklott a gróf elől, majd hátraugrott és kiegyenesedett. — Ne nyúljon hozzám! — kiáltott rá szikrázó indulattal. — Megmondom az uram-

nak és lelővi, mint a kutyát... Mit gondol, ki vagyok én? — Bocsánat, — hült le a gróf. — Prédának néz, mint a többi... Most az egyszer tévedett, gróf úr! Van nekem uram, aki különb mindenkinél... Úr ön? Szoknyavadász! A gróf belesápadt. — Sajnos, nem vehetek asszonyon elégtételt... — tördelte rekedten. — Majd más-ként... Az asszony megnézte keményen, majd fölnevetett élesen. — Ön? Elégtételt? Tessék. Caspaj el az uramat. Ezek után kitelik... — mondta fölényesen. — Vagy, tudja mit, gróf úr? Holnap maradjon otthon! Bemegy az uram a kastélyba, hogy számonekérje a cselekedetét... A gróf meghajolt. — Ahogy méltóztatik... de... Nézte a földet, viaskodott magával, s fölbreedt benne a jólneveltség, a született úri vér. — Bocsásjon meg, asszonyom, — követte meg öszintén. — Megérdemeltem a leckét, s fogadom, hogy soha többé. Végtelenül restellem, hogy megtörtént. Kérem, fogadja legmélyebb tiszteletem és becsülésemet... Készönt és a sűrűbe tűnt szégyenülten. — Szegény fiú... — nézett az asszony utána könnyesen. * Várt még egy pillanatig, aztán az ösvényre lépett, de visszatorpant. Úgy maradt, mint valami eleven kőszobor... Ott állt az ura a fa mögött. Arca sötét. A szemé jégdarab. Akkor engedte le éppen a fegyverét... — Jöttem a havasokból, meglátalak a gróffal s végighallgattam mindent, akaratlanul, — szólt meg restelkedve. — Egyetlen lövéssel öltelek volna meg mindkettőtöket... Gyere, csokolj meg, aranyos, kicsi, hűséges, édes feleségem!

Az anya útrakél

Irtá: Grace Walding Fordította; K. Lányi Piroska

A gyorsvonat valami kisebb állomásra futott be. Trevanion bíró kitekintett az elsőosztályú fülke ablakán. A szokásos fehérre meszelt állomásépületeket látta virágos ablakaival és elmaradhatatlan kikönyökölő szépasszonyával. Álmos délutáni csend feküdt az állomásra, a forró júliusi nap elől még a bakterház tyúkjai, csibéi is a bodzafa árnyékába húzódtak.

A kalauz megadta a jelzést, néhány ajtó becsapódott és a kerekék már lassan mozogni kezdtek, amikor a perron rácsos kerítése mögött egy sovány, törekeny öregasszony tűnt fel. Egyik kezében rózsacsokrot tartott, a másikkban parányi csomagot és most mindkettővel élénken és kétségbeesetten hadonászott a vonat felé. A forgalmi tiszt valamit kiáltott feléje, de az öregasszony nem is hederített rá, hanem kétségbeesett futással igyekezett a vonat felé.

Az öregasszony izgalma mintha néhány pillanatra betöltötte volna az egész állomást. A perron sarkában kúszoló kamaszgyerek felállt és harsányan tempót kiáltott, a könyökölő szépasszony felgaskodott az ablakban és látszott az arcán, hogy szívesen segítene futni az öregasszonynak. Trevanion maga is szorongva leste a különös versenyfutást és fellélekzett, amikor látta, hogy egy kéz lenyúl az öregasszonyért és felhúzza a lépcsőkön a kocsiba.

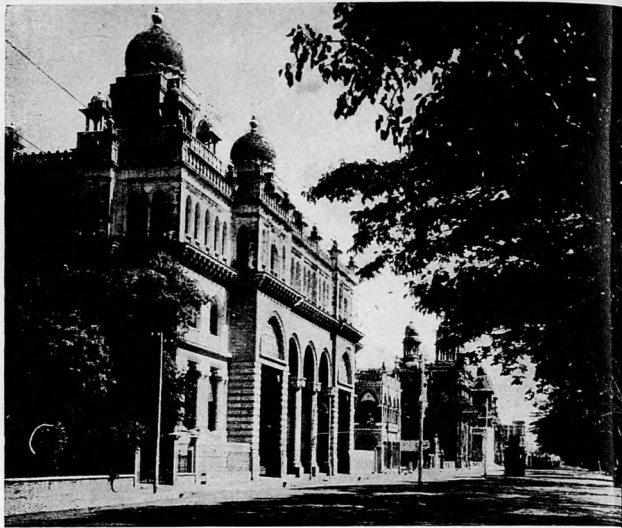
A következő pillanatban már sebesen haladt tovább a vonat. Trevanion éppen azon volt, hogy újra újságjába mélyedjen, amikor félrehúzódott a fülke ajtaja és egy felhevült arcú öregasszony nézett ijedten a bíró arcába.

— Jaj... bocsánatot kérek... nem tudom, jó helyen járok-e, de a kalauz azt mondta, hogy üljek csak le néhány percre akárhol, mert nagyon oda vagyok kérem szépen... Tetszik tudni, gyenge a szívem, nem igen bírja már a szaladást... aztán annyira féltém, hogy nem érem el a vonatot... Hogy azt a kalauzt a jó Isten áldja meg, ha ő nincs, bizony lemaradok! Pedig de szeretnék már ott lenni! — fecsegte az öregasszony kapkodó lélekzettel, miközben elhelyezkedett a hársönyűlésen, ahol csak nagy urak, gazdag és magasállású emberek szoktak utazni.

Trevanion zárkózott, meglehetősen rideg ember volt. Más-kor képes lett volna arra, hogy felkel és az öregasszony szóáradata elől átköltözik a másik fülkébe, de most ez a néma érdekelte. Megelégedéssel, sőt némi bámulattal nézett rá, valahogy úgy, mint néző a versenyzőre, aki célhoz ért. Anyyira ment az érdeklődése, hogy még meg is szólította:

— Csak nem Londonba igyekszik, néni?
— De bizony odamegyek ám! — felelte büszkén az öregasszony és diadalmas öröm csillogott a szemében.

— A fiamhoz megyek, nagyságos úr, az egyetlen fiamhoz. Londonban van és... és két éve nem láttam szegényt. Ed-dig még csak bírtam valahogy, de most úgy elfogott a vágyakozás utána, hogy már nem volt se éjelem, se nappalom. Mondta is a szomszédasszony, hogy azért nem férek a bőrömbe, mert hogy megvan már az utiköltségrevaló. Hát csakugyan megvolt, pár hónapja, amióta a köszvény kiállt a lábamból, megint tudok dolgozni. El-eljártam a régi helyeimre mosni, szívesen láttam mindenit, mert hát nem használok keféket, meg olyan fehérítő mérget, mint a mai mosónék, hanem ráteszem a magam öklét arra a ruhára, hadd ragyogjon úgy, akár a patyolat. Így aztán szép lassan összegyűlt a pénzecske, előbb még magam sem tudtam, hogy a végén majd utiköltés lesz belőle. Legelőször lábbelire szántam, később teli tűzelőre, úgy úgy is, hogy koporsót akartam belőle rendelni, mert, ugyebár, nem baj az, ha megvan előre? Dehát aludtam egyet, aztán reggel megnéztem a cipőt és láttam, hogy még nem is olyan rongyos. A tűzelőre is sajnáltam a pénzt, hiszen rózsé mindig akad az erdőben, koporsót meg, gondoltam, talán még ráérek venni... hát kérem, nagyságos úr, így volt ez, ott volt a harisnyában a pénz, aztán a végén nem volt mire költenem... akkor jött a levél a fiamtól. Csaknem hat hónapig nem írt a fiam. Sokszor éjjel, ha felébredtem és az erdő felől bagolyhuhogást hallottam, már azt hittem, hogy nem is él az én Fredyem. De él, hála a jó Istennek, él és olyan szép leveleket írt nekem. A főtisztelendő plébános úr olvasta fel, mert sajnos, én nem tudok írni-olvasni. Ó olvas el nekem minden hivatalos írást is, mivel benne bízom a legjobban, meg aztán jó szívvel is cselekszi, hozzá viszem a fiam írását is. Azt írja szegény drága gyereken, hogy hat hónapig nem volt állása, igen el volt keseredve, azért nem írt egy sort sem, de most már újból van helye, inas valami előkelő nagyrúrnál és reméli, hogy nemsokára kap majd szabadságot

Madras (India) vasútállomása

is, akkor pedig röpi! egyenest hozzám... Ezt írta, nagyságos úr kérem: «Röpi! hozzám, édes jó szülőanyám...», aztán amikor ezt olvastam, úgy éreztem, mintha nekem máris nőnének a szárnyaim a ruhám alatt, elővettem a pénzt, megszálltam és kivittem az állomásfőnök úrhoz, megkérdeztem, hogy elég-e Londonig. Azt felelte, hogy nemcsak hogy elég, de nagyon is elég.

«Vihet még egy kis elemőziát is belőle a fiának!» ezt mondta, hogy a jó Isten áldja meg... mert olyan igaz örömet szerzett vele. Hát, kérem, hazamentem, megfődoztam a jobbik ruhámat... amíg fődoztam, csak hullottak a könnyeim, mert eszembe jutott, hogy ha nincs az én drága lelkem fiam, már féltév óta koldusbottal járhatnék, vagy pedig szegényházban kúszolhatnék. Mert ott tartottam már, nagyságos úr, kérem. Nem tudtam fizetni a lakbért és a házigazdát el akarta árveretni azt a kevés cókómat, ami megmaradt szegény jó uram után. Imádkoztam-imádkoztam és irattam a fiannak, megírtattam, hogy milyen szörnyű bajban vagyok, segítsen rajtam, mert hát megéscsak az édes szülőanyja volnék. A levelet megmutattam a házigazdának is és megkértem, hogy adjon még egy kis haladékot, két-három nap és biztosra veszem, hogy az én jó gyermekem segíteni fog. Nem is csalódtam, nagyságos úr, kérem... negyednapra már ott volt a postás és négy egész fontot számolt le az asztra... Négy font volt, pontosan annyi, amennyi az árendára kellett, sem több, sem kevesebb, egy sor írás sem volt hozzá, az igaz, még feladót se írt rá, de nekem nem kell, hogy ráírja, én írás nélkül is tudok a papírról olvasni.

Kifizettem az adósságot, a házigazda kezét fogott velem és bővebben kérdezősködött a fiamról. Híre futott hamar a faluban, hogy milyen derék gyermekem van és hirtelen igen megnőtt a becsületem. Csak az a borzasztó, hogy hat hónapig hallgattott utána, éj, de keserves hat hónap volt... de most már nem baj, annál nagyobb öröm, hogy megint jött levél és még hozzá olyan gyönyörűséges levél. Ha... ha nem sérteném meg a nagyságos urat, meg is mutatnám!... — mondta izgatottan és horgolt tarsolyából előkotorászta a vonalas papírra írt levelet.

A bíró elvette, olvasni kezdte. Erős szemöldöke összerándult, arca fehérebb lett egy árnyalattal, miközben végigfutotta a ceruzával írt levelet. Az öregasszony nem vette észre, boldogan mosolygott és a piros rózsából kötött bokrárt nézgette. A fiának szedte a kiskertben, amely valamikor az övéké volt. Akkoriban mályva, szekfű és csokros viola nyílt benne a három rózsafa körül, amelyet a fia ültetett. Már hosszú évek óta más a ház, mályva, szekfű és illatos viola helyett hagamtű és petrezselyem ültetnek a kiskertbe. Csak éppen a három rózsafát nem volt szívük kitépni, azok most is éppen úgy virítanak, mint valamikor régen.

A bíró még mindig kezében tartotta a levelet, talán először életében kereste a szavakat, amelyeket kimondjon. Várt, mert attól félt, hogy a hangja elrúl valamit abból a megdöbbenésből, amelyet benne ez a pársoros levél keltett.

— Úgy-e, szép levél, nagyságos úr, úgy-e, ki lehet olvasni belőle, hogy mennyire szeret engem az én Fredym?

— Igen... — mondta a bíró és mégegyszer ránézett a levélre, amely így szólt:

«Drága jó Édesanyám!

Nagyon fáj a szívem, hogy fájdalmat kell okoznom magának, de már itt az ideje, hogy megírjam, ami történt. Bűnt követtem el, édesanyám, olyan bűnt, amire a főtisztelendő plébános úr azt szokta mondani, hogy halálos bűn. Rajtakaptak, édesanyám, a törvény elé vittek és szerencsétlenségemre éppen a legszigorúbb bíró elé kerültem. Hat hónapi börtönrre ítélt el, mert hogy fegyvert is találtak nálam, pedig Isten látja lelkeket, nem azért vettem magambhoz, hogy másvalakinek ártsak. Már lassan lejár a hat hónap és én nemskára kiszabadulok. Hazamegyek magához, édesanyám, ha ugyan befogad egy ilyen szerencsétlen, bűnös fiút. Sírva írom ezt a levelet, mert igen fáj a szívem magáért és arra kérem, ne haragudjék rám, mert szerzek én még majd örömet is magának. Most többet nem írhatok, mert már indul is a rabtársam, aki ma szabadul éppen. Csókolom az orcáját, meg a drága két kezét, szerencsétlen, bűnös fia:

Alfréd Halden.

Cím: Fegyház, London.»

Eddig tartott a kezdetleges betűkkel írt levél, de alatta másféle ceruzával még egy pár sor állott:

«Nagyon kérek mindenkit, akinek esetleg a kezébe kerül ez a levél, meg ne mondja az igazat özvegy Haldennének. Én azt mondtam neki (Isten bocsássa meg kegyes hazugságomat), hogy hat hónapig állás nélkül volt a fia és most valami előkelő úrnak és inasa. Azt is mondtam, hogy nemskára szabadságot kap és akkor hazajön meglátogatni az anyját.

Martens plébános.»

— Mondja, nagyságos úr, tudja, hogy hol van az a ház, ahol a fiam lakik? ... A főtisztelendő úr azt mondta, hogy valami előkelő palota, de ő persze lebeszél volna, ha megtudja, hogy hova készülök. Már elindultam, hogy megmondom neki, de valami mintha visszahúzott volna, pedig nem ártott volna, ha valaki elmagyarázza az utat abban a rengeteg nagy városban... — mondta az öregasszony és várakozásteljesen nézett a szigorú arcú, de jószágos szemű idegen úrra, aki talán még arra is képes lesz, hogy elkíséri őt a házig.

— Nézze, Haldenné asszony, furcsa véletlen ez, hogy mi itt ketten összetalálkoztunk... mert éppen én vagyok a gazdája a fiának... Hogy nem hiszi el? Ejnye-ejnye, hát csak nem fogok becsapni egy ilyen becsületes, idős asszonyt... Dehát ne sírjon, lelkem... még örömben se sírjon, nem tesz jót az a szívnék. Hallgasson csak arra, amint mondok... a fia az én szolgálatomban áll, derék, becsületes fiú, annyira megbízom benne, hogy most elküldtem néhány napra Párizsba... valami fontos dolgomat fogja elintézni ott. — Párizsba? Hát akkor nem találok otthon? De hiszen akkor hiába is megyek...

— Persze, hogy hiába... kár is volna folytatni az utat... a leg-

közelebbi állomáson szépen kiszáll és a következő vonattal utazik vissza. A jegy árát természetesen én visszafizetem magának, no, azért ne hálálkodjék, nem ajándék ez a részemről, hanem kötelesség. Elvégre én küldtem el a fiút olyan hirtelen, hogy nem is volt ideje értesíteni az édesanyját.

A vonat lassított, szaporodtak a sínpárok, más vonatok mellett kattogott el a vonat... az öregasszony felcélhódított, kőszöni, hálálkodott, fogta az elemzősziás csomagot, a rózsacsokrot és ment kifelé. Az ajtóban megállt és szinte futott vissza a rózsacsokorral.

— Ha nem lenne terhére, nagyságos úr, megkérném szépen, vigye el ezt a kis virágot a fiának. Nem baj, ha elhervad, mire megkapja, hadd lássa, hogy gondolt rá az édesanyja... — mondta izgatottan és tepegett kifelé, a szája mosolygott, a szemében meg könnyek csillogtak... A bíró előgondolkozva nézett utána és először életében érzett lelkiismeretfurdalást egy ítélet miatt...

Londonban az első útja a fegyházhoz vezetett. Beszélt az igazgatóval és néhány perc múlva már előtte állt bilincsbe szorított kézzel, keserű vonású arccal Alfréd Halden, az 55-ös számú rab.

— Maga Alfréd Halden? — kérdezte Trevanion.

— Igen, nagyságos bíró úr... csak nincs panasz ellenem, hiszen tudtommal semmitsem követtem el... hólnapután lejár a büntetésem! — tört fel a kétségbeesett kérdés a rab remegő szájaiból.

— Nem, Halden... egészen másról van szó, most nem úgy állunk egymással szemközti, mint bűnös és bíró, hanem mint két ember...

A meghilencselt férfi testén alig észrevehető remegés futott végig s zeme tágrányítlan meredt egy pillanatra a bíró keményvonású arcába.

— Igen, Halden, el kell mondanom magának valamit. Én ma a vonaton egy öregasszonnyal találkoztam. Beszédbe elegyedtem vele és elmondta nekem, hogy a fiához készül Londonba. Imádja a fiát, már két éve nem látta és hat hónapja nem hallott hírt róla...

A fiú arcán megint átfutott valami...

— ... most írt neki a fia, azt írta, hogy állást kapott... inas valami előkelő úrnál. Azt is írta, hogy nemskára szabadságot kap a gazdájától és akkor meglátogatja az anyját. Az anyja nem tud írni-olvasni, a falubeli plébános olvasta neki a levelet, nem az igazit, mert abban egészen más állt, hanem azt, amelyet én az előbb elmondtam magának. Az igazi levélben nagyon szomorú dolgok álltak... A fiú felnyögött és kínosan kapkodott levegő után...

A bíró folytatta:

— Azt írta benne a fiú, hogy nagy bűnt követett el és hat hónapja börtönben ül miatta, bocsánatot kér az anyjától... Az anyja nagyon jó asszony, bizonyára meg is bocsájta a fiának, de az az áldottlelkű falusi pap meg akarta kímélni a fájdalmától, még hazugság árán is meg akarta menteni a lelki békéjét és... és én sem mondtam meg neki az igazságot... én is hazudtam neki, folytattam a pap hazugságát...

— Bíró úr... nagyságos bíró úr, de hiszen... hiszen itt rólam van szó... úgy-e, az én édesanyámról tetszik beszélni? ...

— Igen, fiam... a maga édesanyjáról... küldött is valamit... oda nézzen, ott van az asztalon... Rózsák, amikor odaadtam nekem, még frissek és illatosak voltak... Arra kért, adjam oda magának, hadd tudja meg, hogy gondolt magára az édesanyja...

A fiú összeharapta az ajkát és lehunyta a szemét, hogy visszszorítsa a feltörő könnyet.

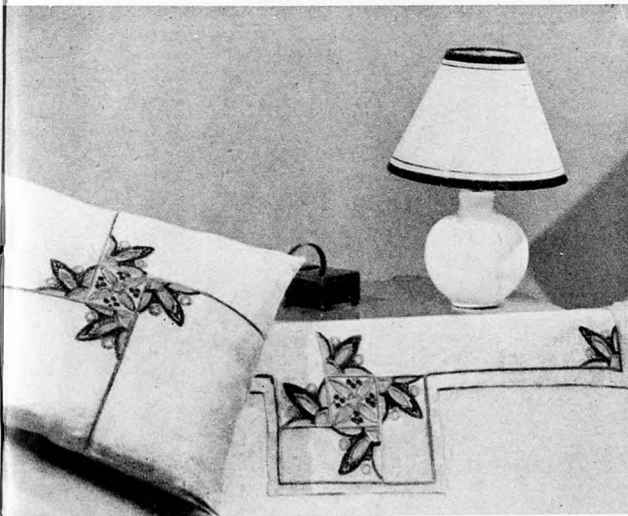
— Most pedig azt kérdezem magától, fiam, hogy hajlandó lenne-e a szolgálatomba állni, ha kiszabadul? Inasra lenne szükségem és én magát választom. Kénytelen vagyok magát választani, mert azt hazudtam az édesanyjának, hogy máris a szolgálatomban áll.

A fiú megrázkódott, kezén megcsörrent a bilincs, izgalmában egy lépést tett a bíró felé.

— De... de bíró úr... nagyságos bíró úr... hát hogyan vehetne engem magához?... Bennem mindig a tolvajt láttna, nem volna se nyugodt éjjele, se nyugodt nappala... Rólam többé senki le nem veszi, hogy loptam... négy fontot loptam...

— Igen, Halden loptott... négy fontot loptott, hogy elküldhesse édesanyjának, akire már csak a koldusbot várt... Ezt én nem tudtam akkor, fiam... maga makacsul hallgatott, egyetlen szót sem mondott a mentésére... Maga helyett a tények beszéltek, az ellopott pénz és a revolver, amelyet a zsebében találtak. Most látom, hogy tények is tudnak hamisan beszélni... Node ezer most már nem segíthetünk, hiszen a hathónapi büntetés már lejárt, okosabb arról beszélni, ami még előttünk van, a maga jövőjé-

C s e n d é l e t

ről, fiam. Ha csakugyan a szolgálatomba lép, a kezemen a jövője. Azt szeretném, ha örme telnék a fiában annak a kicsi öregasszonynak...

— De... de bíró úr... nagyságos bíró úr... nem tudom, mit szóljak... hogyan köszönjem meg a jóságát?!...

— Semmitse köszönjön, fiam, amit tesztek, kötelességem... Tévedtem, mint ember a bírói széken és az isteni Gondviselés megadta, hogy jóvátégem a hibámat... lehetséges, fiam, hogy maga ezzel a hathónapi szenvedéssel váltotta meg a boldogulását, sőt talán a boldogságát... Most pedig visszamegy a zárkába, Halden és holnapután, ha kiszabadul, jelentkezik nálam. Egy napig majd pihen és másnap már útrakelünk, a falujába megyünk az édesanyjához... Látni szeretném, hogyan örül a fiának! — mondta a bíró kemény, határozott hangon, mintha szigorú parancsot adna...

A meghilincselte fiú meghajolt, reszkető hangon köszönt, a börtönőr szalutált és már be is csapódott mögöttük az iroda ajtaja... pár percig még hallatszott ütemes lépésük a téglával kirakott hosszú folyosón, aztán elmosódott ez a zaj is és csend lett, az élve eltemetettek házának mélységes csöndje...

Trevanion is vette a kalapját, röviden elköszönt a börtönigazgatótól és pár perc múlva elhagyta a komor, szürke várat. Az autója a kapu előtt várt rá, de ő intett, hogy sétálni kíván... Gyalog vágott neki a város felé vezető útnak, elgondolkozva ment, egy könnyek közt mosolygó öreg arcot látott maga előtt és kérelhetetlen, kökemény szívét a szelidség derüje töltötte meg...

Maguk nem kíváncsiak?

Várom az előadás kezdetét. Unnapi hangulatban vagyok, mint mindig, ha ebbe a szép, kellemes színházba jövök. Előttém két fiatal hölgy ül. Csevegnek. Három méteres körzetben hallani minden szavukat.

— Én megmondtam a Magdának, hogy hagyja abba. Ne bolondítsa a Pistát, mert ebből baj lesz.

Ezt az aranyzőkehajú mondta. Mire a barnahajú:

— Te csacsi! Most figyelmeztetted?... Mondhatom, elég későn.

— Csak nem? — riad fel a szőke. — Talán tudsz valamit?

— Hogy tudok-e?... Mi az tudni? Én többet tudok: hallattam róla.

— Na és azt hiszed?...

— De még mennyire!

— És a Bandi? — izgul a szőke.

— Ha látnád, milyen szomorú! Nézd csak, ott az első emeleten, az ötös póholyban... amellelt a fehérboás nő mellett... az a mamája.

Akaratlanul is oda kell nézmem. A Bandi csakugyan szomorú.

— És mit gondolsz, mi lesz a vége? — tudakolja a szőke.

— Az, hogy mégis csak a Braunschweiger veszti el a Magdát — jelenti ki harsányan a barna.

— Ne mond!... A Braunschweiger? És mit szól ehhez Sarlós bácsi?

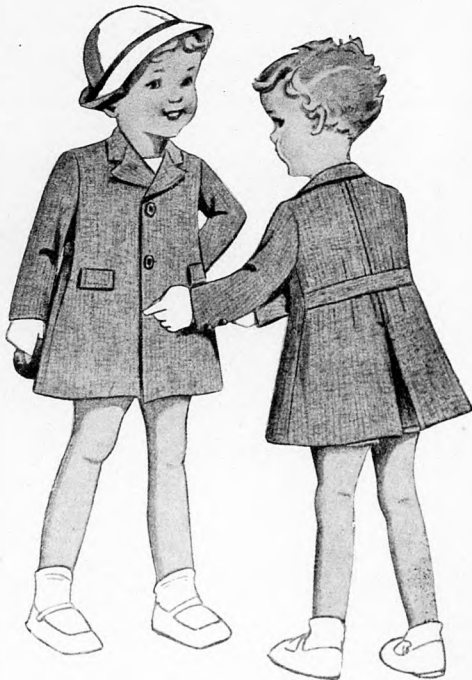
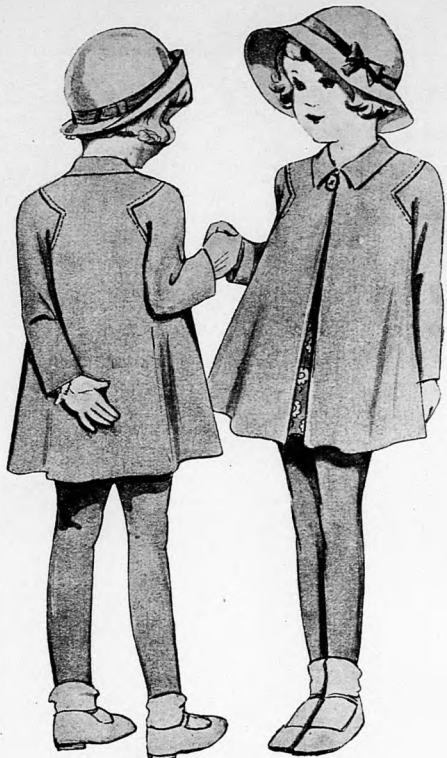
— Ki az a Sarlós bácsi?

— Hát, nem tudod? A Magda nagybácsija. Az a gazdag olajgyáros.

...Most pedig összegezzünk. Megtudtam, hogy pro primo: Magdának újabban nem a Pista (a családi nevét nem tudom), hanem a Bandi tetszik (a családi nevét nem tudom), pro secundo: ezzel szemben Magdát (a családi nevét nem tudom, csak annyit, hogy egy Sarlós nevű nagybácsija van) mégis Braunschweiger (a keresztnévét nem tudom) veszti el, pro tertio: Magda és a Bandi ügye igen előrehaladott stádiumban van.

Akartam én ezt tudni? Szó sincs róla. De igen tisztelt aranyzőke és barna szomszédnőim, ha már A-t mondtak, tessék B-t is mondani és sürgősen közölni velem a Pista és a Bandi vezetéknevét, a Magdát nem kell, mert a Sarlós név után ki tudom nyomozni. Nem mintha érdekelné a dolog, hanem — a mennykő üssön bele! — ha már felcsiklandozták a kíváncsiságomat, elégítsék is ki. Mert engem szörnyen izgat, mi lesz a Magdával meg a Bandival, akarom mondani: a Magdával meg a Braunschweigerrel.

Rettentő kíváncsi vagyok. Maguk nem kíváncsiak? .. Érdekes. Ami engem illet, én pont azért megyek drága pénzben a színházba, hogy ilyen dolgokról értesüljek. Előadás kezdete előtt, só — hűla szomszédnőim jeles beszélőorgánumnak — előadás közben is.

ZSENIK

IRTA: DR. MÜLLER VILMOS KIR. TANÁCSOS

MŰHELYTITKAI

Az orvostudományok, sőt az egész világnak egyik legtitokzatosabb és legérdekesebb problémája a nagy ember: a zseni munkája. Ki tudná megmagyarázni, miért és hogyan születnek a nagy emberek remekművei? Mi az oka annak, hogy két, teljesen hasonló sorban levő testvér közül az egyik jámbor átlagember marad, a másikból pedig márol-holnapra nagy ember lesz, aki halhatatlan művekkel ajándékozza meg a nagyvilágot? Hogyan és miképpen születnek ezek a remekművek? A zseniális ember szellemi műhelyében milyen titkokat lehetünk el? Hogyan árulja el maga a zseni alkotásának titkát? Mit mond erről a titokról vallomásaiban? Vegyük elő a történelem és a lélektan csodálatos reflektorát és világítsunk be a zseniális lélek szellemi műhelyébe!

A világot megreformáló zseniknek egyik legtündöklőbb eszményképe: az Orleansi Szűz, Jeanne D'Arc volt, ez az egyszerű pásztorleány, aki hazáját, Franciaországot 1429-ben az angolok uralma alól felszabadította. Dicsősége tetőfokán ezt mondta magáról: «Minden jót, amit Franciaországért tettem, az angyalok sugallták nekem. Amikor hazuról, mint boldondt elkergettek, Isten szavát hallottam megszólalni a lelkeemben, az ő parancsára öltöztem férfiruhába és mentem a csatárré.»

Wagner Richárd, a halhatatlan zenefejedelem, ezt mondja magáról: «Kora gyermekkorom óta titokzatos erők emberföltött befolyással vannak rám. Emlékszem, hogy a gyerekszümbában levő élettelen tárgyak, bútorok, ha egyedül voltam, megelevenedtek, vadállatokká változtak és olyan borzalmas hatást gyakoroltak rám, hogy gyakran hangosan fel kellett sikoltanom. Mindig szellemeket láttam, mesebeli káprázatokat, amik ágyam körül táncra kerekedtek és maguk köré vontak. Ha rájuk gondolok, megismerem bennük Wotant, a germán főistent, Grál lovagot, Tankrédot és operáim többi félelmetes alakját». A tragikusvégű halhatatlan amerikai költő, Edgar Allan Poe: «A holló» című költemény zseniális írása, ezt írja magáról William Wilson barátjának: «Be kell Önnek vallanom, hogy egész életemben felsőbb hatalmaknak voltam a rabszolgája, amelyek fölött mi, emberek, sohasé lehetünk úrrá.» Ez az ember, aki éveken keresztül névtelenül dobodott New-York állvádban, többször börtönben ült, a valóságban egy jelent meg a világozadalom egén, mint egy üstökös. 1829-ben egy kis new-yorki újságban megjelent «A holló» című költemény, amely öt márol-holnapra világhírűvé tette és amely a világ minden nyelvére le van fordítva. De a szegény, szerencsétlen költő olyanira az alkohol rajba volt, hogy negyvenéves korában, 1849-ben, egy éjjel holtan találták rá New-York valamelyik sötét külvárosának utcakövezetén. Amikor a szerencsétlen költőnek egy amerikai milliárdos azt az ajánlatát tette, hogy egy palotát ajándékoz neki, ha abbahagyja züllött életét, Poe ezt felelte:

«No és azt hiszi, hogy én abban a palotában egy második «Holló»-t meg tudnék írni? Hiszen ott kiszikkadna az agyvelem! Én a mélységben érzem magam otthon, az alkoholmámor pillanatában születnek meg lelkemben a legfényesebbek költői gondolatok»...

A nagy svéd drámaíró, August Strindberg, ezt írja magáról: «Visszahanyatom a koroszeembe, mert hihetetlen súly nehezedik a lelkeimre, valami megmagyarázhatatlan mágneses fluidum ömlik felém a szoba falaiból. Alig bírok ilyenkor ültőhelyemből felkelni, de nagynehezen mégis feltápászkodom és ki akarok menni a friss levegőre. De egy hang visszatart, az íróasztalomhoz ültet és írnom kell»...

Rousseau, a rézmetszőinasból lett halhatatlan filozófus, az 1762-ben megjelent «Emile» című világhírű regény írása, akinek a műve még ma is a legtekélyesebb pedagógiai könyv, aki megtanította az emberiséget újra szeretni a természetet, mert kimondta a bűvöserejű, azóta már klasszikussá vált szavakat: «Térjünk vissza a természethez!» a legmeghasonlottabb lelki-világú volt, aki «Confessions», «Vallomások» című könyvében ezt írja magáról: «Az az egyetlen kívánságom, hogy mindazt, amit eddig leírtam, egy éjjel fel tudnám gyujtani. Mert ha én nem teszem ezt velük, ő fogják felgyujtani a világot, amelyben mindenütt a gonoszok ülnek az első sorokban. Nappal nem is merek írni, mert mindenfelől kémekek leselkednek réám. Ezért éjjel kilopodozom egy elhagyott mezőre és a holdfény-nél írok. Mert az ágyamban a takarónak, amely alatt léleg-

zem, szeme van és a falaknak, amelyek körülvesznek, fülük van»...

És most kukkantsunk be egy pillanatra egy 32 éves fiatalember szobájába. Próbálunk az ajtaján kopogtatni, de hiába, nem hallja. Nem csoda, a fiatalember odabenn — siket! Benézünk a kulcslyukon és visszeretennünk: borzalmas látvány tárul szemünk elé. A kis szobában ugyanis majdnem teljes sötétség van, csak egy kis kanóc pislákoló lángja világít, titokzatos félhomályba vonja a szobát, amelynek egyik sarkában egy fekete zongora látható. A zongora előtt egy felborzolt, dűshajú fiatalember körvonalai láthatók, időnként megrázza hatalmas sörényét, magasba emeli kezét és mint horangzúgás, üt bele a billentyűkbe. De még mit látunk? Hisz nincs egyedül, a sötétségtől alig tudjuk kivenni, hogy van még valami mellette, ott terpszkedik a kezén, az ujjain egy csontvázkéz, amely rá van szorítva az ő kezére. És ez a siket fiatalember, ebben a kísérteties félhomályban, egy emberi csontvázkézzel az ujjain, düböröggeti ki a zongorából azt a halotti marsot, amely még a mai napig is szívájdításon hangzik a katonazenekarok és orkeszterek fúvós hangszereiből. És mi, úgynevezett normális emberek, megdöbbenve állunk ez előtt a túlvilági kép előtt és nemcsak örök csodálatunk, hanem emberi részvétünk legmélyebb érzésével gondolunk Beethovenre, a zenetitanra, akinek lelkéből kiaszardott a világ leggyönyörűbb zenei alkotása: a IX. szimfónia, de aki 1802-ben, Heiligenstadtban két híres végrendeletében, tehát mégcsak 32 éves korában írta magáról: «Oh, ti emberek, akik engem örültnek tartotok, milyen fájdalom okoztat nekem! Mit ér a világ minden szépsége, ha az ember siket! Más hallhatja a pásztor furulyáját, a madár énekét, az ég zengését, kedvese beszédét. — én üres szemekkel bámulok a világba, sehol egy hang, egy jó szó, amely a szívembe szaladna és felderítené. Oh, sokszor vettem már erőt rajtam a kétségbeesés és nem sok hiányzik abból, hogy önkézzem velük véget életemnek. Csak a Művészet tart vissza ettől!»

Hát lehet e sorokat meghatottság nélkül olvasni?!

Ha nem a nagy Goethe íróné a most következő sorokat, talán nem is hinnék el. A németek egyik legnagyobb frónárja, Schillerről van benne szó, aki a világot egy jobb sor drámai művel, a nálunk is gyakran színekerülő «Ármany és szerelem» című remekművel ajándékozza meg. És miközben líráján a szerelem leggyönyörűbb hangjait szólatálja meg, nézzük csak, miképpen születnek meg lelkében a halhatatlan sorok. Goethe írja Eckermannhoz: «Ma meglátogattam Schillert. Nem találtam otthon. Feleségem mondta, hogy nem sokára hazajön. Leültem íróasztalához, hogy amíg visszaérkezik, egyet-mást följegyezsek magamnak. De aig ültem pár pillanatra, rettenetes szag ütötte meg az orromat. Majdnem elájultam. Egy ideig nem tudtam elképzelni, honnan származik ez a borzalmas bűz, amikor jobban megfigyelve, észrevettem, hogy az íróasztalból árad az az

Eközben Schiller felesége újra bejött

a szobába, aki kérdezősködéseire elmondotta, hogy férje az őrásztala fiókjait mindig rothadó almákkal tölti meg, mert ez szag nélkül se élni, se dolgozni nem tud.»

A csatái születésű világhírű «német» költő, Lenau, állandóan a legsúlyosabb búskomorságban töltötte rövid életét. És ezt ő maga is érezte! Legszebb költeményei, amelyek a természet dicsőítésének örökbecsű darabjai, ebben az embergyilkos hangulatban születtek, amely már kora gyermekéveiben is rábűl lelkére és őt fiatalon a mi szerencsétlen Széchenyi Istvánunkkal egy fődél aló: a döblingy elmegyógyintézetbe vitte, ahol fiatal életét be is fejezte. Barátnőjének, Emilia Reinbecknek Lenau ezt írja 1843-ban: «A mulkior egy szót találgatom Homéroszról, ami találdón fejezi ki az én lelki világomat: «amfímilász», ami annyit jelent, hogy «köröskörül feketeb». Igen, az én lelkem is ilyen és mégis ebben a sötétségben látom meg a költészet legcsillogóbb gyémántjait.»

A reprodukáló zseniknek talán eddig a leghatalmasabbja Charlotte Walter drámai színésznő volt, akiről férje, Heinrich Laubes ezt írja: «A szindarabot, amiben szerepe van, idegeken futja át. Ha az tetszik neki, a belső meghatottságtól egész testét görcsös rángások járják át. Ilyenkor felugrik, a tűkörhöz rohan és máris jászáni kezd. Az erősen drámai részeknél a földre dobja magát, sir, patakzó könnyek árasztják el arcát, majd felordít, a diványra zuhan, heves zokogásba fúl, lassan-lassan elalszik. Mikor felébred, már kívülről tudja a darabot...»

A zenének egyik titánjáról, Robert Schumannról, akinek halhatatlan dalait legszebben felesége, Clara Schumann inter-

pretálta, felesége ezt jegyzi fel: «Róbertem ez éjjel olyan erős szívrohamot kapott, hogy azt hittem, mindennek vége. Kezem között elalélt, teljesen eszméletlenül feküdt. Reggelig mellette virrasztottam. Amikor reggel felébredt, egészen frissen kelt ki az ágyából, zongorához sietett és lejátszotta egyik legszebb dalát, amit... amint mondtam, — amikor az éjjel önkívületben volt, az angyalok énekeltek a fülébe...»

De hogy milyen gyökeres átalakulás ment végbe egy léleken, hogy mennyire nem szabad és nem lehet a fiatalokból könnyelmű ember fölött egykönnyen pálcát törni, azt talán egyetlen lánglélek embernek élete se igazolja annyira, mint az orosz óriás: Tolsztoj Leó! A világnak ez egyik legnagyobb zsenije, fiatal korában, mint katonatiszt, a kártya, az éjszakai tivornyázás rabja volt. Ugyanarra, hogy később ezt írja magáról: «Annyira megurdorodtam már a saját bűnös életemről, hogy a szobámban el kellett dugnom magam elől minden spárát, szíjt, mert ha megláttam, rögtön arra gondoltam, hogy felkössöm magam velük. Nem merem vadászatra menni, mert féltém, hogy magam ellen fordítom a fegyvert. És egyszerre csak minden megváltozott a lelkemben: amig azelőtt minden törekvésem az volt, hogy viharosan éljek, most valami fensőbb hang ezt sugallta nekem: jobbnak kell lennem! És ekkor nyúltam a toll után»...

Annyi bizonyos, hogy a lánglélek egész élete, kezdve ifjúságukon, a beteges lelki működések kínos sorozatából tevődik össze. És itt egy nagyon fontos körülményre hívom fel a gyermekek szellemi életét irányító tanítóság figyelmét: nagyon gyakran halljuk ugyanis ezt a kijelentést a tanár ajkán meg-

A S S Z O N Y F F E J E K

Tollforgató asszonyok találkozása

A keskeny, kövezett gyalogútról kemény férfilépések és apró női topánkák közeledő, majd elhaló zaja vetődött be a nyitott ablakon. A pékfiú papucsnak csatlósága már messziről jelezte jöttét, mikor az ablakon bekialított: «percect, finom percect tessék!», már az ablakpárkányra volt készítve a pénz a süteményért. Szemben a magas kőrétér mögött, virágdíszbe öltözött orthonahokrok hajladózatka, a levegő halk megmozdulása néha egy-egy illatfoszlányt besodor ide, a fehér függönyök mögé, ahol egy asszony állt várásra fölé hajolva. A lába előtti kis számolyon egy fiatal lány húzta meg magát és ő is szaporán öltögetett egy félig kész ruhaderékra. Néha megállt kezében a tű, az ablak felé pillantott és mélyen beszívta tiszta szagát a tavaszi délutának.

Egyszer csak éles, recsegő hang törte át

az utca csendjét: «Csak féltallér az ára! Lányok, asszonyok szépitője! Aki ebből az üvegesből kilenc éjjelen át az arcára keni a folyadékot, az szép leszén és a bőre tiszta, bársonyos lesz, mint a király-asszonyoké! Csak féltallér az ára!»

Az asszony letette a varrást és kihajolt az ablakon. Az utca sarkán már nagy volt a csődület, a kapuk itt is, ott is kicsapódtak és a fiatal felnépné kíváncsian vette körül az alkalmi árus drága portékáját, amely oly csalagtalan ígerte a szépséget. Néha egy-egy utcai suhanc éleset füttyentett gúnyolódva, de mégis, az apró üvegesek gyorsan cseréltek gazdát és ellütek egy-egy szoknya, vagy kötény széles zsebében.

Molnár Borbála asszony is ellép az ablaklól és az almárium fölött függő tenvernyű fűkörbe vizsgálgatni kezdi az arcát. Fehér, tiszta bőre a tükörbe is világítóan verődik, csak az ajka mellett sötétlik két kicsi szeplő, azt nézegeti, mérlegeli, hogy elüntetése megér-e egy féltallér? Kihúzza a fiókot, egy kis erszényből előveszi a pénzt, majd elgondolkozva. Újra visszajött, aztán hirtelen mozdulattal becsapja a fiókot és visszaül várásra mellé.

Az árus körül megríkul a nép, már csak szájítatók hada környékezi, senkinek sem eszöreg kezében a pénz. Már rakódik is össze, csukja a faládáját, mikor az utca túlsó oldalán csinosan öltözött asszony közeledik. Vevőt sejt benne, fűrgén eléje ugrik és egész közel hadonászik drága portékájával, úgy, hogy az asszony kénytelen előtte megállni. Hallgatja a dicséretet és kínálást, de mikor megérti, hogy miről van szó, arca lángbaborul és egy haragos mozdulattal kiüti az árus kezéből az üvegesét, úgy, hogy az ezer darabra törve fekszik a kövezeten. Az árus jajgatni kezd, a környező asszonyok összevetnek, de az úrasszony keskeny szája szidalmazó szavakkal fordul feléjük:

— Mért hagyjátok boldogítani magatokat? Kidobott pénz ezt Kinek amilyenre teremtet Isten az arculatját, olyan marad az, azt semminemű kenőcs, vagy folyadék meg nem változtatja. Inkább a lelkeket szépitenedek, mert azt igazán lehet for-

málni és csinosítani. Több haszna volna a hazának az asszonynepből, ha nem mindig a külsejére gondolna, hanem a belülvilágára is, — mondta, aztán szigorúan végignéztet rajtuk, a bámoló árus elé odavetette a féltallér és tovább sietett, majd átvágott a másik oldalra és némi tündés után meghúzta a csengőt Molnár Borbála kapuján.

A csengőjelzésre fűrgén ugrik a kislány, hogy bevezesse a vendéget. Az asszony ijedten rakja ide-oda a varrásban lévő ruhákat, de rendezgetése még düllebbá teszi a szobát, amelynek minden sarkában készülő holmik hevernek, elszabdalt darabok akadoznak itt is, ott is, a nyoszolyán, a karszéken, a szőnyegen. Az asszony maga is reménytelennek látja a rendesnélást, inkább abahagvja, lesimítja ruháját és a vendég elé siet.

A két asszony kulatva néz egymásra. Az egyik, Molnár Borbála, a dolgos iparos asszony, rendelőt sejt a jó megjelenésű, csinos úriasszonyban, de a másik, Maté Jánosné Újfalvi Krisztina tudja, hogy, aki előtte áll, az nemcsak egyszerű iparos-asszony, több annál: versek és okos levelek írója, akiről Gvadányi szép jellemzést adott: «Tüzes gondolatok, sehes ész, friss elme...» Mégis furdosának találja ebben a környezetben és már-már párkány kételkedik, hogy jó helyen jár-e? De amikor szeme a szemes ablakdeszkán pihenő könyvekre és kalamárásra téved, akkor megérti, hogy mégis az áll előtte, akit keresett.

— Kacinyicz uram jóvoltából jöttem ide, ha háborogtam, ez légyen mentésem. Újfalvi Krisztina vagyok.

— A verselő?

— Az is kiskakad némelykor a tollam alól, de inkább szeretném, ha beszédemet értené a mi asszonynepbünk, hogy tanulásra, tudásra, hasznos dologra nevelődjön.

— Igazat szóltam az úrasszony, én is csak ebben töreksem, — válaszolta Molnár Borbála és helyet mutatott az érkezőnek.

Már egymás mellett ülnek a keskeny diványon, a kislányt egyetlen mozdulattal kiküldi a szobából, a kis szatlon köny-

csendülni: jó tanuló, rossz tanuló! És ennek megfelelőleg jön a bizonyítvány, a jó tanulóknak hullanak az egyséke, a rossz, megbélyegzett tanuló pedig ki se látszik a szekundából! És ez még csak a jobbik eset! Mert már az is előfordult, hogy a tanár kénytelen az iskolába behivatni a rossz tanuló születését és éréstéradni, hogyha «rossz» tanuló fiát ki nem veszik az iskolából, bizony még az is megírtóerhetik, hogy barátságosan eltanácsolják. És a szegény szülő mit teher más, semhogy őt is, mert a gyereket is az a szegény érte, hogy örök életére rányomják a bélyegeket: «téged kiscipattak az iskolából», — fájó szívvel és könnyes szemmel hazaviszi «rossz» gyerekeit az iskolából. És nézzünk csak körül, mi lett ezekből az eltanácsolt «rossz» gyerekekből: az egyikből Petőfi Sándor lett, akit éppen a magyar történelemből buktattak el és aki, amint azt mindnyájan tudjuk, a következő verset írta:

«Diligenter frequentáltam
Iskolám egykoron,
Szekundába pontált mégis
Sok számar professzorom».

A másik «rossz» tanulóból a világnak egyik legnagyobb kékimúsa: Liebig lett, akinek most három szobra is áll Németországban, a harmadikból Munkácsy Mihály lett, akinek apjához eljött a falusi tanító és azt tanácsolta, vegye ki rosszul tanuló fiát az iskolából, mert «ugyan abból nem lesz semmi». És a szegény apa meg is fogadta a tanácsot» és asztalosinasnak adta Munkácsyt. A negyedikből Napoleon lett, akit «figyelmelessége» miatt tettek ki az iskolából, amire katonának állt

be és fényes haditetteivel bebizonyította, hogy az agya talán a világnak egyik legfejlettebb agyveleje. És az ötidikből a világnak egyik legnagyobb lángelméje: Leonardo da Vinci lett, akit mert iörvénytelen gyerek volt, kis falucskájának, Vincinek a tanítója, be se akart engedni a többi «rendes» gyerek közé, folytonosan megszegényített, az utolsó padba ültetett, ami persze a szegény gyereket annyira elkésérte, hogy az iskolát napokon keresztül elkerülte, künnc csatangolt a mezőkön, amire tanítója elment az apjához és azt tanácsolta, vegye ki fiát az iskolából, mert csak ronjja a többi rendes gyereket. És az apa kénytelen-kelletlen, megfogadta a «tanácsot», kivette fiát az iskolából, de mert észrevette, hogy a gyerek odakünn a réten leheveredik a fűbe, maga elé rakja az írószerszámait és a réteken dolgozgatott parasztokat és állatokokat rajzolgatja, hát elküldi festőinasnak Firenzébe. Amikor már a világhír koszorúja övezte Leonardo de Vinci homlokát, ezt mondta: «Könnyebb volt az «Utolsó Vacsorát» megfestenem, mint elfelejteni azt a megszegényítést, ami az iskolában ért».

A beszedés példának egész sorozatát lehetne a világ sok szellemóriásáról felsorolni, akiket az iskola még csak arra sem érdemesített, hogy megtörjün falai között, de akiknek a szobra ma ott ragyog szülővárosuknak a főtérén. Ezért van igaz az egyik legnagyobb lángelmének: Goethe-nek, amikor ezt mondja:

«A zseni Istennek Földre küldött követe, akinek az arcán olyan fényesség ragyog, hogy a halandó földi emberek sokszor nem is tudnak beletekinteni».

A X V I I I . S Z Á Z A D B Ó L

vek, írósnak halmozódnak és beszélnék, vitatkoznak, mint két régi ismerős. Ujfalvi Krisztina törekeny, vékony alakja néha lázadón kiengeszedik, szeme lángol és keskeny szája keserűn, vadólón szörjja a szavakat a férfinek ellen:

— Nem hiszem, hogy a Teremtő a csak testben különböző ember közül az egyiket a másik rabjává tette volna, ezt soha el nem hiszem. A szívnék és léleknek tehetségeit egyformán osztotta széjjel és ha valamelyik okosabbnak is látszik, az csak a különböző nevelés miatt van.

Molnár Borbála csöndes, higgadt nézés-sel hallgatja, néha bele-beleszó:

— Már pedig a Bibliában is úgy írták meg, hogy a férfi parancsol az asszonynak!

— Mert a Bibliát férfiak írták, férfiak számára, — csattan föl hevesen Ujfalvi Krisztina, — azért, hogy elnyomják az asszonyokat. Pedig a maguk kárát okozák. Lásd csak, a törvények egyes hazontalan cikkelei fölött annyit vitatkoznak a férfiak, ahelyett inkább azon okoskodnának, hogy melyik a legjobb leánynevelés mód, amely által hívséges szeretőt, boldogító feleséget és jó anyát nyerhetnének, bizony sok keserves szenvedésüknek elejét vehették.

— De vajjon az asszonyok nem maguk okai ennek az állapotnak? Lehet-e azért csak a férfit kárthatni, ha az asszonyok nem törődnek egyébbel, mint a cícomával és maguk kellelésével?

— Ennek is a férfiak az okai — vágta rá hevesen Ujfalvi Krisztina, — miért kívánnak csak szépséget az asszonytól és engedelmessé ostobaságot?... Ha egy asszony tollat vesz a kezébe, kiestőfölkék és legyalázzák, pedig a nő nemnek is lehetnek oly okos és bátor gondolatai, amivel a hazának hasznára lehetne.

— Azért ma már nem tekintik oly bűnnek az írást és olvasást, mint ötven évvel ezelőtt, — vette ellene Molnár Borbála.

— Nem? Hát nem arról vitáznak folyton, hogy az írás ellenkezik-e a női tisztességgel? Mintha bizony a kettő összefüggésben volna! Sőt! Aki tudatlan, az bollik meg legelőször, azt veri le az ámitó férfi-szó és csábítás.

— Azért, aki nem hajlamos a rosszra, azt a férfit se tudja azá tenni.

— Erről lehetne beszélni, — mondja Ujfalvi Krisztina, majd föláll hirtelen és járkálni kezd a kicsiny szobában a szét-szórt kelmedarabok között. Majd heves, keserű szavakkal fordul Molnár Borbála felé:

— Olvastad azt a könyvet, amely az asszonyok ellen íródott? A címe elmondja az egész tartalmát: «megmutatja, hogy az asszonyok nem emberek, az írásból és józan okoskodásból napfényre hozható». Amíg ilyen könyvek megjelenhetnek, addig hiába minden asszonyi szó, a férfít hatalom úgyis elnyomja.

— Azért vannak egés férfiak, akik megértik és lelkesedéssel üdvözlik az asszonyi írásokat. Lásd, érdemen felül, nekem is mennyi dicserőt jutott, — teszi hozzá csöndes hangon Molnár Borbála, akit verses leveleiert Gvadányi Magyar Minervának nevezelt és nemrég megtartott névnapját Kazinczy és más költők valóságos öröminnéppé avatták. — Mert «Bár némelyek szövel ellenünk perelnek. De az értelmek mellettünk felkelnek». De Ujfalvi Krisztina, aki korát megelőzte lázadó, szabad és emberibb életet követelő gondolataival és, akit éppen ezért, — szemben Molnár Borbála konzervatívabb, jámborabb és jobban a férfiak mellett állástfoglaló írsaival, — nem szerették és nem értették meg, az asszony minden szavával túlnőtt az elismert frónón:

— Te túlságosan fejet hajtasz a férfinek, pedig ha csak tőlük várjuk a főlzabadtást, sose jutunk előbbre. Nekünk kell hirdetni, hogy az asszonyok is van joga élni, nemcsak alárendeltje örök szolgája lenni a másíknak!

De itt Molnár Borbála lassan rátette kezét a másikéra és csöndesitőn megszöalt: — Azért én egyetlen férfinak szívesen lettem volna a szolgálja, ezt most öregedő asszonyfejjel nem restelem bevallani, de azé az egyé nem lehettem. Más-hoz kényszerítettek, még az eljegyzésem is csak az anyám volt jelen helyettem. A házasságom szerencsétlen lett. De azért a másikérl, azért az egyérl, akié

nem lehettem, védem és védeni fogom az összes férfit.

— Én pedig ezért az egyetlenegyért, ami nem érdemelte a szerelmemet, támadom valamennyit, amíg a szavak ölké lesznek a számon, — mondta Máténé Ujfalvi Krisztina összeszorított, kemény ajakkal és nyugtalan szívvel, amely olyannyira nem elégtelt ki ez a beszélgetés, pedig messzi utat tett meg, azt gondolván, hogy egyérszáz asszony-társára talál.

De azért búcsúzásuk szíves volt és ígértet tettek a levélváltásra.

Igy indult meg a «Barátságos vetélkedés» avagy Molnár Borbálának Máté Jánosé asszonnyal a két Nem hibái és érdemei felől folytatott levelezési, Kolozsvártól 1796-ban».

Es a két nyugtalan, szerelmétől asszakított és szerelmében csalódott asszony- szív így lett első szószöjja az asszonyok főlzabadtításának.

Nagy Médá

B Á T O R S Á G

Írta: Csehov • Fordította K. Lányi Pirokska

Paraszt ballada

(Rudolf List)

Az ablak árnya: vak, kerek sár.
Omló rácsak mögött: gyerek sár.

A zsidelyen moha virul buján,
Atlatak ül sárgán szent-Flórián.

A dült patánk a földbe tőr,
Ferdén mered fölfe az űr.

A pók az ajtót átkötötte,
Izapar nászik a kutyaögdörbe.

Az ember —: eldőlt részegen.
Az asszony —: bent lóg egy szegen.
Ford.: ifj. Gyökössy Endre

Egy napi dőcögés után végre bedőcögött az átkozott kávémasina a nyomorúságos kis állomásra. Összetörve, fáradtan, éhesen kászolódtott elő Gljeb Gavrilovics Smirnov az egyik másodosztályú fülkéből. Összeborzongott, ahogy a nyirkos novembéri levegő megcsapta.

Brr... de jó lenne már fedél alatt lenni, jó vacsorát enni, fehér tollas ágyba bújni... erre az egész utazásra, mint valami rossz álomra visszagondolni...

Fellértre a gallérját, magához szorította műszeres táskáját, megindult az állomás-épület felé.

A váróterem zárva. Az állomásfőnök már odafönn a jó meleg szobában vacsorázik... Schol egy bakter, sehol egy gljéchny...

Végre valahonnét, ki tudja, talán Gljeb Gavrilovics kétségbeesett fantáziájából, elötöppen egy esendőr.

— Jó estét kívánok, nem tudná megmondani uram, merre van az Ossipov-uradalom?

— Az Ossipov-uradalom? Hát uram, az biz' jó lovakon, van vagy hat óra járásnyira...

— Szentséges Isten... de remélem, csak van itt valami alkalmatosság, amin odajutok?

— Mi...it tetszik gondolni, kérem?

— Hát úgy értem, hogy van... valami kocsis...

— Kocsis?... Nézze, ott hátul a bódé megett áll egy legény... van neki kordéja, kérje meg szépen, tán elviszi... csak vigyáznai tessék aztán, mert az a kordé a lelkét is kirázza...

Bánta is Gljeb Gavrilovics a lelkét. Szinte repült a kordé felé. Igaz, hogy a kordét alig látta, mert akkora parasztleány állott előtte, hogy széles vállával az egész kocsit eltakarta.

— Jóestét kívánok, — szólította meg a legényt. — Elvinne-e, öcsém az Ossipov-uradalomba?... (Öcsémnek szólította, gondolta, akkor szívesebb lesz hozzá, sőt az öcsém megszólítást még egy szívrallal is megtoldta.)

És a legény mindjárt szívélyesen felelt, az-az dehogyan felelt, csak odabökött az újjával a kordéra, meg morgott valamit, amit Gljeb Gavrilovics siettett úgy érteni, hogy: — Nagyon szívesen elviszem, uram, csak tessék helyet foglalni a kocsimban...

Nagy komótosan el is helyezkedett a bakon a legény. Ulasára fölhet rá se nézett, szította a szivart, hegyeseket köpködött közbe, a szemével meg szeretettel simogatta a gebéjét... (mást, mint szeretett, nyilván úgy sem kapott szegény pára...)

— Mondja csak, öcsém, hoi kell a kordéra felszállni? Azt se tudom, melyik az eleje, melyik a hátulja...

— Ahol a ló farka van, ott az eleje...

No erre a velős feleltre aztán rögtön

tudta a mérnök, hogyan szálljon fel. Igaz, hogy a kalapja, meg a műszertáskája kétszer leesett közben, de hát minden jó, ha a vége jó... egyszer csak mégis ott ült a paraszt fagyuszagú bundája és egy halom kukoricacsutka között. A bunda kiállhatatlan büzt terjesztett, a csutkák szúrta, böktek. A kordé rövid volt, a mérnöknek hosszú a lába... még ráadásul a hosszú vonalzó, a műszertáska, a messzelátó... de mint mondtam, minden jó, ha a vége jó... a végén mégis csak helyet csinált valahogy magának...

A legény sügött valamit a lovának. Igen, csak sügött, ez nem volt olyan akármilyen ló, amelynek kialakítani lehet, ennek sügni kellett, nyilván kifinomodott idegei voltak... mert egészen is nagyon kifinomodott volt szegény pára... Olyan sovány volt, mint fogyókúra után egy modern hiszterika... Kár, hogy mérnök volt Gljeb, nem orvos, mert az út alatt szegény gebén kitűnő anatómiai tanulmányokat folytathatott volna. Látható volt annak ugyanis külön-külön minden csontja... mert hús... minden... de hús, az igazán nem volt rajta...

Végigsuhantott a legény az ostorral. A pára nyehedett és állt. Még egyet suhintott... megindult, irtóztatós zökkenés, a kordé is megindult...

Már haladtak... minden percben egy lépést...

— Mondja, öcsém, mennyi idő alatt érünk ilyen tempóval az uradalomba? Hiszen ez a ló menni se tud...

— Sohse tessék félni, csak eleinte megy így, később úgy belejön, hogy egymagam megállítani sem tudom... jó állat ez kérem, elviszi ez az urat odáig...

Csakugyan egyre gyorsult a tempó. Már vígan poroszkált a gebe. Csak olyan förtelmes idő ne lenne. Szegény Gljeb Gavrilovicsot majd megvetté Isten hidege. Csak most lábalt ki egy tüdőhurutból, csak ez kellett neki... de hát parancs, parancs, fel kell mérni az uradalmat... És milyen hamar sötétedik... és milyen furcsa vidék ez... hiszen ez valóságos pusztá... Csak egy út, az is, ki tudja, merre visz? Ki tudja, hogy az uradalomba visz-e? Nyolc órai út, esetleg tíz óra... sehol senki, csak ő, a gebe, meg ez a hatalmas legény... tyhű az áldóját, ennek fele se tréfa... Ki tudja, ki ez a legény? Ki tudja, mi a célja? Már az is furcsa, hogy előre nem kérte az út árát... Hogy az előbb nem jutott észébe... pedig eleget utazott. Nem kéri az út árát! Persze, hogy nem kéri, majd elviszi ő maga... itt nem lehet kétség, kirabolja, elveszi a pénzt, leszedi a ruháját, aztán otthagya az árokban... brr... de hideg van... Szegény Gljeb Gavrilovics!... A hideg

veríték kivert a homlokán, meg a sok ijesztő gondolatból hirtelen olyan melege lett, hogy már-már attól félt, gutaütést kap... És sehol egy ház, sehol egy fa... mindjárt itt az éjszaka... itt ugyan hiába kiabálna, akár ágyút is sütyögethetne... itt ugyan senki segítségére nem jönne... És az is furcsa, hogy olyan szótlan ez a paraszt, más paraszt beszédes, vagy düdöl magában... de ez, ez még csak nem is pipázik... a szivart elszította, de nem vett elő pipát, oh, bár csak elővenné... pipás ember, nem rossz ember... hiába... itt nincs segítség... csak ő, a gebe... és ez a robusztus ember...

Mondják, hogy végveszélyben az embernek segítségére jön az agya. Nos, hosszás közhivatali pihenés után Gljeb agyveleje is működni kezdett:

— Megállj, paraszt, kifogok én rajtad — gondolta magában. — Ha te erős vagy, én meg ravasz vagyok... Megszóllt:

— Mondd, édes fiam, hogy hívnák? (Előbb öcsém volt, most már fiának szólította, talán arra gondolt, hogy az apagyilkosság mégiscsak meggondolandó.)

— Klim — felelte a legény és hallgatott tovább.

— Szép neved van, Klim, igazán nagyon szép név... illik hozzád... és mondd, fiam, olyan bátor is vagy, amilyen szép a neved? ... Mert azt hiszem, egy ilyen nagy pusztaságban egyedül, könnyen megtámadhatják az embert... már tudod, nem mostanra értem, mert ha most megtámadnak, itt vagyok én...

— Dehogy támadnak, kérem, kinek kell az én gébém...

— Jó, jó, fiam, nem is azért mondom, de hogy egészen nyugodt légy, elárulom, hogyha megtámadnak, akkor se kell félned... három pisztoly van a zsebenben... Érted, három pisztoly. Tudod, mi az a pisztoly?... Egy elég ahhoz, hogy a másvilágra küldjek valakit... hát még három... A fiú visszafordult. Igen furcsa tekintetet vetett a mérnökre. S ettől a perctől fogva, folyton forgott a feje előre-hátra... Szegény Gljebet minden hátrafordulásánál a hideg rázta.

— Szentséges Isten, ez már készülődik. Azért néz hátra, csak az alkalmas pillanatot várja... jó lesz tovább ravaszkodni: — Aztán tudod, fiam, énnekem könnyű utazni, tudod, én a Titkos Rendőrség főtisztviselője vagyok, rám nagyon vigyáznak, rémesen vigyáznak... minden bokrok mögött, minden boglya mögött egy-egy titkosrendőr áll... te persze nem látod... hja, fiam, éppen ez a vicc... azért titkosrendőrök (szegény fiú, ő még a bokrokat, boglyákat se látta). S vedd tudomásul, ha engem megtámadnának, ha nekem... értsd meg, csak egy íci-picji hajszálam is meggörbülne... abban a pillanatban elfognák a gazembert, elfognák, becsuknák, sőt, be se csuknák, azonnal megölnék... de fiam, fiam... miért hajszal az arra a dülöltre?

A fiú nem felelt, csak motyogott és közközbe sötét pillantásokat vetett hátra (különben is sötét volt). És ott messze... nem is olyan messze... hisz a gebe már egészen belejött a trappba... jaj... Isten segíts, egy erdő... nagy, rengeteg erdő, minden rémregényben van egy ilyen erdő... jaj, már nincs messze, itt is van.

Gljeb Gavrilovics ereiben megfagyott a vér. De az esze, a végveszélyre való tekintettel, csak tovább ravaszkodott:

— Klim, kedves fiam... nézd, ne tagadd... látom rajtad, hogy félsz, hát megvigasztallak, fiam, ne félj ettől az erdőtől, ha annyi bandita van, ahány fa, akkor is megvédek, ha akarod, meg is mutatom a pisztolyaimat...

Még ki se mondta, még úgy se tett, mint-ha kotozárna utána... Klim... mintha puskából lötték volna ki, felugrott a bakon, levetette magát a kordéról, ordított torkaszakadtából:

— Jaj, jaj, jaj... segítség... megölnék... segítség... ne vegye elő, jaj, ne löjjön utámam, vigye a kordét meg a lovat, vigye csak, ne bánson, még olyan fiatal vagyok... jaj, jaj, jaj — és már el is tűnt a fák között... Még sokáig hallatszott a segélykiáltása... aztán elhalt ez a hang is és csend lett... mélységes... félelmes csend... a gebe is megállt... mélységes némaság... Gljeb Gavrilovics áll mozdulatlanul, rémületől megkövülve... mint egy öngától félve... saját nemlétező három pisztolyától... egyedül egy hatalmas rengetegben...

Sötétség... csend, csontig ható hideg, a távolból farkasordítás hallatszik s ő egyedül a rengetegben... Hirtelen visszajött a hangja, ordítani kezdett:

— Klim, Klim... kedves fiam... gyere vissza, az Isten áldjon meg, gyere vissza, nem bántalak, ígérem, nem bántalak, gyere vissza...

Csend... mélységes némaság...

— Klim... kedves Klim... nyugodtan visszajöhetsz, vice volt az egész, nem bántalak...

Csend, csend, csend... a távolban ordítanak a farkasok...

Hiába minden, órák hosszat ordíthatott, mert a torka egészen berekedt és már egy nyögést sem volt képes kiszorítani a száján. Most már tudta, hogy vége... vagy megfagy, vagy megszíki a farkasok... talán hetek mulva fognak csak rátalálni, arcképes állami igazolványából (azt biztosan nem eszik meg a farkasok) megállapítják, hogy ki volt és másnap «Saját tudósítónk» jelenti a Moszkvai Híradónak, hogy Gljeb Gavrilovics Smirnov hivatalosa teljesítése közben áldozatul esett a farkasoknak... ez a gondolat nyilván meg is vizsgálta. Elvégre az újságban szerepelni mégsem utolsó dolog...

Megdermedve támaszkodott egy fának... a gebe állva aludt... ólomlassúsággal teltek az órák, végre, egy örökkévalóság mulva keleten a felhők mögül előszivár-

gott egy kis világosság... és... és azt hitte, álmot lát, szintén kelet felől egy élő-lény vette errefelé az útját...

Nem volt álm, Klim volt. Lassan sompolygott elő, minden pillanatan futásra készen. Összehúzta két apró szemét... meggyőződött róla, hogy még ott van a bandita, sőt a gebe is ott van, a kordé is ott van... egészen furcsa bandita, nyilván nem is bandita...

— Klim, kedves Klim, csakhogy jössz... gyere, nem bántalak, kedves jó fiam, gyere, csak vice volt az egész... nincs is pisztolyom, ide nézz, üres a zsebem, még egy zsebkés sincs nálam... csak féltem téled, bevallom, azért mondtam a pisztolyokat, csak ijesztgetni akartalak... és nem is vagyok én a Titkos Rendőrség tagja, szegény kopott mérnök vagyok, háromszögletű megyék az Ossipov-uradalomba... de hogy állnak itt a bokrok mögött detektívek, bevallom, édes fiam, soha életemben még titkosrendőrt se láttam... Klim már nem sompolygott. Klim már kilépett. Szinte döngött alatta a föld. Emelt fölvet jött, mint egy hátor dalia, a szemé sötét pillantásokkal lövelt, (pedig most már világos volt), odalépett a mérnök elé: — Micsoda? Te gyáva kutya! — bömbölte és öklével olyant vágott a Gljeb Gavrilovics Smirnov keskeny mellére, hogy az menten a kordéba vágódott. Felugrott a bakra, odasuhantott a gebének, kiállott is hozzá egyet, nem sügött most, kiállott, meg is indult menten a gebe, olyan elszántan vágta ki a trappot, akár egy vérbeli parripa...

A házasságok az égben köttetnek?

London egyik legszebb, legrégebb templomában megható ünnepekként zajlott le nemrég. Hálaadó istentisztelet, melyen negyven főt, negyven feleség mondatott hálaírámat azért, hogy életüket boldog házasság koronázta. A nagy templomban nyolcvan ember állt némán. Nyolcvan kéz, nyolcvan tekintet fonódott össze... Nyolcvan... Csak nyolcvan! Azért voltak-e az istentisztelet résztvevői ily kevesen, mert London sok millió lakosa közt csak ennyi férfi, ennyi nő tartja a házasságot az élet egyik meghálálható ajándékának, vagy azért, mert az óriási angol fővárosban csak nyolcvanan merik nyugodtan vallani, hogy házasságuk tökéletes? Boldogságok figyeltetéséről minden időkben fáztak az emberek. Az őserődök tetovált bennszülöttjei épp úgy, mint a legelsőbb műveltségű nagyvárosok lakói. Sőt épp a kultúrának féltik örömeiket, boldogságukat legjobban. Az őtzerúnék történelmi kincsei, akik a puskaport, a porcellán, a selymet jóval előbb ismerték, mint mi, oly mániákusan öröködnék például vagyonuk felett, hogy a jómódú kincsirokat saját szomszédja is épp csak sejtji, hogy gazdag. Kifelé egyszerűen él, szerényen, nehogy hivalkodónak tartsák, megbüntessék a szigorú istenek. Csak mikor meghal, megtré őseihez, akkor viszik a derék mandarin után rokonai, szolgálói, mindannak a képét (még ekkor is csak a képét), amit e földön szerzett, bírt, örökölt. A kincsi csak egyszer dicsekszik vagyonával, akkor, mikor halott. A kultúrának, a finomságnak ezt a fokát mi, fehérek még nem értük el. Földi javainkra nemcsak büszkéek vagyunk, boldogan csillogtatjuk is őket. A nem földieket azonban féljük mi is. Fára kopogni, ha valami jóról, kellemesről beszélünk, olyan gesztus, melyet a Spitzbergaktól a Déli-Sarkig mindenütt megértének. * Hígyjük hát, hogy a szép londoni ünnepektől ez az ősi érzés, ez a lelki gátlás tartotta vissza a házaspárokat! Mert hogy negyvennél többen vannak Londonban, akik jó házasságban élnek, az bizonyos. Bizonyos, noha trösztök után és trónok után, a házasság is csödbe ment. Valiujuk meg: erre nem volt tulajdonképpen oka. Sőt, ha valaha — most kellene csak igazán virulni a házasságnak. Miért? Azért, mert a nők egyrészt sokkal lekötorítottabbak. Szabadabbak anyagi téren. Legtöbbjük ma megkeresi — ha nem is kényerét — legalább azt, amiből öltözködik. Kötötték a nők ugyanezen oknál fogva: dolgoznak, munkájuk van. Aki pedig dolgozik, annak jóval kevesebb alkalma van gondolkodni, bajt találni ott is, ahol nincsen, mint annak, akinek nincs dolga... S a házasságban könnyű bajt találni. Ha a természet úgy hangszerele a fiatal feleséget, hogy az élet nagy zenekarából elsőnek a kellemetlen hangok érjenek hozzá, ha olyan a hallása, hogy mindenekelőtt ezek csendülnek fel, akkor bizony van mit kihallani abból a jazz-ből, amit házasságnak neveznek. Szerencsére erre a hallgatóságra manapság mind kevesebb fiatalasszonyok van ideje. Ha befektette munkáját, akkor se unatkozik. Unalom, e váratlan vendég, manapság alig ül le az ifjú pár asztalához, alig okoz

közül bajt, veszekedést. Egyszerűen azért, mert nem eresztik be az ajtót. A szórakozások hallatlanul elszaporodtak: mozi, rádió, sport és sport-meccs, megannyi lehetőség arra, hogy két fiatal ember izletem találkozhasson, hogy legyen közös témájuk, hogy jól mulassanak együtt. A háztartás, — számlátlan nézeletelérés oka, régen, mikor óriási szerepet játszott, szintén leegyszerűsödött. Olyannyira, hogy manapság már úgyszólván nem is téma. A legújabb polgári házasságyon sem panaszkodhat arról, világosbutorú, szőnyegtelen, modern lakásban, hogy nem bírja a sok takarítást. Az étkezés is egyszerűbb lett. Megszűntek a főzési, befőzési orgáék. Fő a vitamin. És legfőbb dolog a karcusság. A téliesség tehát ma nem okoz már bajt. A munka viszont örömet hoz, az olcsó szórakozások szaporodtak — mi lehet hát az oka annak, hogy oly sok házasság bomlik fel manapság? Ne feleljük erre azt, hogy a legjobban vá-

lást a nehéz viszonyok okozzák. Ne feleljük ezt, mert ezer statisztika bizonyítja, hogy minél nehezebbek voltak az idők a multban, annál kitartóbban forrtak össze a házaspárok, annál jobbabbak voltak a házasságok. Feleljük inkább azt, hogy sok-sok házassági bajnak a lányok nevelése az oka. Szegény fiatal lányok, akiknek manapság főleg azt magyarázzák, hogyan kell gyorsan, minél gyorsabban férjhez menni. Miként kell azonban férjélni, azt nem mondja nekik senki. A házasságot — ez az életbevágóan fontos tantárgy — Európa és Amerika tantervéből sajnos kimaradt. Pedig milyen jó lenne, ha tizenhét, tizennyolcéves korukban elkövetne valaki és így szólna hozzánk: «Jegyezd meg magadnak, fiam, hogy a házasság nem ez: unatkozom, tehát gyérünk mulatni... Unatkozom, tehát olvasok. A házasság nem ez: éhes vagyok, tehát együnk, hanem ez: várok, míg te is éhes leszel. S nem is ez: rádió-zom, mert szeretem a zenét, hanem ez: rádió-zom, mert te szereted a zenét. Igen, ez a házasságot alapja, amelyet érdemes elsajátítani, érdemes az egész nagy tudományt tanulmányozni. Bár, mint minden máskacs tantárgy, ez is csak akkor bontakozik ki, amikor már sok, sok időt szenteltél neki, amikor felsőbb osztályba lépünk. Ilyenkor, mintegy izéves házasság után csodálkozva eszmélünk arra, hogy lassan megszerezjük mindazt, amit hajdan csak partnerünk kedvéért történik: a futballmeccset, a káposztásrétet, a detektívfilmet, a ká'ar-dorregényt, a könnyű zenét. Viszont életünk párja megkedvelte Chopint, a női divatot, a csokoládé parfé. Ha idáig eljutottak, simán meg ezután minden a házasság jelen érethetene életében. Mily kár, hogy manapság a tanulók legtöbbje már az alsóbb osztályokból megszökik! Nem áll matura elé. Pedig minden leány igazi maturaója nem a házasságkötés napja, hanem a megkötött házasságnak mondjuk a hidek esztendeje, mert akkor tesz tanúbizonyosat a valódi érettségről: arról, hogy nem csupán az örömben és boldogságban, hanem a bajban és gondban is együtt érez életársával. **Bácskai Magda**

Budai vénkisasszony

A vitrinben altwien porcellának, a szívében meghalt, édes álmok, az ablakában szászín begóniák; napokon át dűdöl egy melódját. Zenélő óra a tapetés falon beszédes emlékek, némán, hallgatagon, "nem tudja: tavasz van-e, nyár van; zöld-piros papagály ezüst kalitkában.

Egy kutyája van. Sokszórú, tisztá. Reggelenként mosdatja, tisztítja és pátyluga, mint a gyereket, az újságokból nem olvas mást, csak házassági híreket.

A többi már neki egyre-megy. Minden elsején a fiók-bankba megy, aztán templomba megy, imádkozik, aztán mindenben megbotránkozik.

Egy csóknak őzsi halovány emlékét. Alig harminc éve volt. Nemrég meg. Nem is csók volt: harapás a vállon. 1890-ben történt, egy lampionos bálon. A csók helyét szépen megkeresve, áhítatosan simogatja minden esie, a hajából kihűz egy-egy fehér szálát és sose felejt el egy éhes férfszóját.

Írta: Lóránth László

szóval lekötorítottabbak. Szabadabbak anyagi téren. Legtöbbjük ma megkeresi — ha nem is kényerét — legalább azt, amiből öltözködik. Kötötték a nők ugyanezen oknál fogva: dolgoznak, munkájuk van. Aki pedig dolgozik, annak jóval kevesebb alkalma van gondolkodni, bajt találni ott is, ahol nincsen, mint annak, akinek nincs dolga... S a házasságban könnyű bajt találni. Ha a természet úgy hangszerele a fiatal feleséget, hogy az élet nagy zenekarából elsőnek a kellemetlen hangok érjenek hozzá, ha olyan a hallása, hogy mindenekelőtt ezek csendülnek fel, akkor bizony van mit kihallani abból a jazz-ből, amit házasságnak neveznek. Szerencsére erre a hallgatóságra manapság mind kevesebb fiatalasszonyok van ideje. Ha befektette munkáját, akkor se unatkozik. Unalom, e váratlan vendég, manapság alig ül le az ifjú pár asztalához, alig okoz

Az ügyvédnőről kiderül, hogy nem emancipált asszony

Beszélgetés dr. Rákossy Ellával

Az egész világon megmutatkozik a szándék, hogy a nőket lassan, de biztosan elváltóítsák a férfi-állásokból. A háború után és alatt millió és millió nő helyezkedett el az üzemekben, gyárakban, irodákban és ma a férfi kissé önzően és kíméletlenül vissza akarja hódítani a régi pozíciókat. Németországban egyre-másra zárják el a legkülönbözőbb hivatásokat az asszonyok előtt. Az emancipáció hívei aggódva látják ezeket a jelenségeket, bár azzal vigasztalódnak, hogy a gazdasági helyzet javulásával ismét megnyílnak az eddigi pályák a nők előtt.

Magyarországon legeslegújabbán a tervezett ügyvédi rendtartás írja elő, hogy az ügyvédi kamarába a jövőben nők nem vehetők fel. Ami azt jelenti, hogy magyar ügyvédnő belétható időn belül nem kerül ki az egyetemekről. E perben hat ügyvédnő van Magyarországon, kitűnő jogászok és bizonyos, hogy szívesen látnák a további női kollégákat. Érdekelte tehát bennünket, hogy egyikük, talán a legérdekesebb és legesinosabb nő-ügyvéd mit szól az új szellemhez, amely a nőket olyan energikusn háttérbe szorítja.

Mindszenti Rákossy Ella dr.-nak hívják azt a rokonszenves szőke, karsú, fiatal lányt. Szeméből, magas homlokából értelem, okosság és vidámság sugárzik. Nyoma sincs benne az emancipált nő típusának. Kedves, lányos, szerény. A beszélgetés során ki is tűnt, hogy nő-voltát legalább annyira becsüli, mint pályáját.

Mindszenti Rákossy Ella egy kúriai bíró leánya és Rákosi Jenő, a halhatatlan magyar újságíró unokahúga. Szüleivel él Rákossy Ella. Este hét órakor, másfél órával egy húszszemélyes vacsora előtt beszélgettünk. Az ügyvédnő, mint igazi házikisasszony, egyre-másra adja az utasításokat a szobalánynak. Csoodalatos szakértelmet árul el. Ha olyan jó ügyvéd, amilyen elsőrendű háziasszony: gratulálhatunk.

— Tudja Isten, — mondja Rákossy Ella — én nem veszem túlságosan tragikusnak, hogy az ügyvédi pályát elzárják a nők előtt. Annyal kevésbé, mert hiszen tízezerhányan esztendeje nő amúgysem hallgathat jogot. Az ügyvédi kamarába való felvétel eltiltása tehát tulajdonképpen felesleges intézkedés. Véleményem szerint a nő nehezen lehet olyan sikeres és erőszakos ügyvéd, mint adott esetben a férfi. A mai viszonyok mellett az ügyvédnek, — fájdalom — gyakran kíméletlennek kell lennie. Ez a tulajdonság pedig legtöbbször hiányzik a nőből. Tessék elképzelni, hogy végrehajtott kell vezetni valahol, ami velem is gyakran megtörténik. A szívem vérzik, ha látom a nagy nyomorúságot. Ügyvédnek pedig nem igen szabad ilyen szubtilis idegrendszerrel rendelkeznie, mert a kartársak, akik energikusabbak, háttérbe szorítják pályáján. Különböző is az a nézetem, hogy az asszonyt igazi elhivatás mégis csak a család, a gyermek felé vonzza. Ha pedig a nő önálló, még hozzá magasrendű szellemi foglalkozással rendelkezik, képtelen becsületesen megfelelni nővöltának. Van egy orvosnő barátom. Férfje és két gyermeke van. Az asszony délelőtt klinikán dolgozik, délután nagy praxiszait látja el. Közben háztartást vezet, gyermekeket nevel és elképzelt, hogy este, mikor minden befejezett, milyen halálosan kimerült. A végén biztos, hogy hivatását, vagy családját fogja elhanyagolni.

— Ön tehát, — hogy pontosan fogalmazunk, — szívesen otthagyná pályáját férje kedvéért?

— Bizonyos, hogy ha valakibe beleszeretek és neki az a kívánsága, hogy fogom tenni. A kamarából persze nem töröltem magam, mert az ember soha nem tudja, hogyan sikerül a házasság. El tudom képzelni azt is, hogy egy szegény kollégához megyek feleségül és szükség lesz az én jövedel-

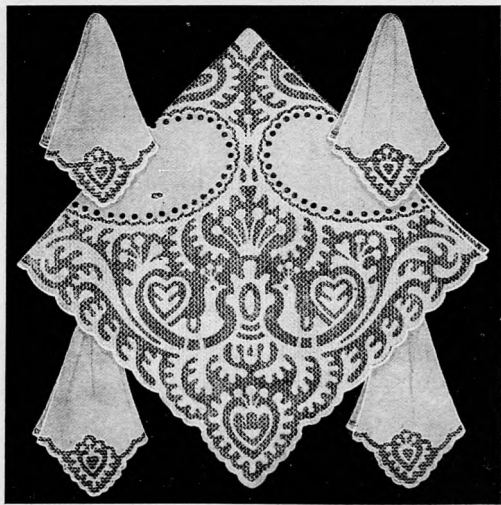
memre is. Ebben az esetben ügyvéd maradok tovább is, a házasság anyagi bázisa biztosításának kedvéért. Valamit még meg akarok önmegmondani: a diplomás nő nem megy könnyen férjhez. Ha társaságban, barátok között megismerkedem valakivel, a beszélgetés, a közvetlen kapcsolat csak addig tart, amíg a férfi meg nem tudja, hogy ügyvéd vagyok. Higgye meg, ilyenkor valósággal átknak érzem, hogy diplomám van. A nők természetesen el vannak ragadtatva, úgy néztek rám, mint felsőbbrendű lényre és titokban arra gondoltak, hogy nekik is az én példámot kellett volna utánozni. A férfiaknál viszont a kényelemszeretet és a nőekkel szembeni fölényesség szentved hajótörést abban a pillanatban, amikor rájönnek, hogy az övékkel egyenrangú képzettségem van és „legest egyszerűen, férfimódra” mégsem lehet kezelni engemet.

— Meg szabad-e kérdezni, milyen tapasztalatai voltak eddig férjével?

— Nem kell megírnia, mert hiszen ez magánügy: négy ügyvéd kérte meg eddig a kezemet, közöttük egy, aki ellenfelem volt egy perben. Az első tárgyaláson heves összecsapás volt közöttünk. Kíméletlenül verekedtünk a magunk igazáért. A negyedik tárgyalás után megkérte a kezemet. Nem mentem hozzá, mert nem tetszett. Ilyesmiben pontosan olyan a diplomás nő is, mint a legegyszerűbb és legszerényebb fiatal leány. A diploma különben egyet mindenképpen biztosít a nő számára: a férfitől való anyagi függetlenséget. En nem is akarok mindenképpen férjhez menni, nem ebben látom egyedüli üdvösségemet, kizárólagos életprogramomat. Ez az egy, hogy nem foglalkozunk házassági tervek szövögetésével és a házasságot szükséges jónak, de nem föltétlenül életelcnak tekintjük: különbözőzeti meg elyően a diplomás nő az úgynevezett házikisasszonytól. — Ha mondhatja valamit praxisáról?

Kutyaarisztokraták találkozásá

Tüllrálétes zsűrkészlet (Wieg Testvérek terve)

— Praxisomból akkor is meg tudnék élni, ha nem laknám szüleimnél. Valóperés és büntetőügyekkel foglalkozom elsősorban. Edesapám íródjában, aki a bíróságtól való távozása után néhány évig ügyvéd volt, bojtárkodtam az egyetemi évek után. Tekintetelt arra, hogy úgy a gimnáziumban, mint az egyetemen végig jelesen végeztem és csak nő-voltomra való tekintettel nem kaptam meg a kormányzati gyűrit, szerettem volna egyetemi kariért befutni és magánatárnék habilitáltatni magamat az egyetemen. Erre még nem volt precedens, a jogi kar korifeusai megdöbbenek, körlevelet intéztek az ország többi jogi fakultásaihoz. A vélemény egyöntetűen az volt, hogy női jogi magántárra semmi szükség nincs. Nem képességeimet, felkészültségemet, jogi tudásomat vették figyelembe, hanem rámpírtották azzal, amiről nem tehetek, hogy tudomillik nő vagyok. Nem lehettem magántárr és így gyakorló ügyvéd vált belőlem. Legérdekesebb és leg híresebb esetem talán az volt, mikor néhány éve egy parasztasszonyt védtem, aki meggyilkolta anyósát. A törvényszéken, ahol férügyvédje volt, halálra ítélték. Másodfokon, védőbeszédem után, életfogytiglani fegyházt kapott. Az asszony azért követte el a gyilkosságot, mert anyósa újból férjhezmenéssel fenyegette meg őt. A gyilkos nő félt, hogy ő, illetve három gyermeke eleshetik az örökségtől, néhány hold földtől. A bíróság előtt azt mondtam és ebben volt is igazság, hogy a gyilkosság végző motívuma a jelen esetben az anyai szeretet. Az egyszerű parasztasszony gyermekeinek anyagi érdekeit akarta a maga borzalmas és primitív módján megvédel-

mezni. Bizonyos, hogy férőgyűvéd az anyai szeretet motívumát olyan valószínű és hitelesen nem tudta volna a bírák előtt igazolni. Nekem elhitték, mert hiszen nő vagyok és nekem csak tudni kell, hogy mire képes az anyai szeretet. Erre az esetemre büszke vagyok: nem annyira ügyvédi sikeremre, hanem arra, hogy megmenthettem egy bármilyen veszendő, de mégis csak emberi lelket.

— Bírák és ügyvédek hogyan kezelik az ügyvédot?

— A fiatal bírák tárgyilagosak és hűvösök. Mintha meg akarnák mutatni, hogy őket a nő nem befolyásolja. Az öregbék bírák, a táblán vagy a kúrián: boldogok, hogy egy fiatal leánnyal tárgyalhatnak. Kedvesek, jóindulatúak, de egy perig sem felejtik el, hogy az igazság független attól, hogy férfi, vagy női ügyvéd tartja-e a perbeszédet előttük. Az emberi gesztus, a jóhiszeműség, a kedvesség talán egy árnyalattal inkább megmutatkozik a női ügyvéd del szemben a kollégák részéről is. Előfordult, hogy egy perben, amelyben mindenképpen felelnem volt igazra, az ellenfél ügyvédje olyan bizonyító leveleket produkált, amelyek fíradozásomat látszólag semmissé teszik. Új összecsapásra készülttem, amikor az ellenfél ügyvédje odaságta nekem: "Nézzé meg a levelek dátumát!" A dátumokból tényleg kitűnt, hogy a levelek semmit sem bizonyítanak. A kolléga tehát segített, még mielőtt én magam, vagy a bíró észrevessék, hogy mégis nekem van igazam. Nem kell hangsúlyoznom, hogy nem a levelek döntötték el a per sorsát. Ellenfelem csak udvarias volt, de eszégbában sínes perét elveszteni, ha csak

árnyaltnyi lehetőségekkel is rendelkezik. — Nők, vagy férfiak közül kerülnek-e ki elsősorban az ügyfelei?

— Körülbelül egyforma számban keresnek föl. A nő azért jön el, mert például válogériben több bizalmában van hozzám. A férfi viszont, ügylátszik, meggyőződött róla, hogy a női ösztön és lelkiismeretesség sok komplikált jogi ügyben igen előnyös tulajdonság. Ügyvéze vagyok különben egy nagy textilvállalatnak és úgy tudom, hogy munkámmal meg vannak elégedve. Vigyázóknak különben mindig arra, hogy a bíróság előtt csak a jogaszt lássák bennem, érveimet és igazamat. Soha a tárgyalási teremben nem püderemem, vagy rúszosom magam. Hivatásomat más vonatkozásban is a lehető legkomolyabban fogom fel. Azt hiszem, hogy kollégáim az ügyvédot is szeretik bennem. Egyszer egyik bíró két óra hosszat várót meg a tárgyalóteremben, alban a hitben, hogy az ügyvéd kisasszonyával van dolga. Várni akart, amíg az ügyvéd megérkezik. Mikor kitűnt, hogy az ügyvéd örök óta jelen van, bocsánatot kért és hozzátette, hogy elősnek vesz sorra, ha tudja, hogy én vagyok Rakosy Ella. Azt válaszoltam, hogy semmiféle előnyt nem kérek, nem kívánok, nem fogadok el, csak azért, mert nőnek születtem. A teremben lévő kollégák erre kedvesen megjelénének. Rakosy Ella, ez a törekény, fiatal lány, energikus és céltudatosan irányítja életét. Ha üres órája van, komolyan és szeretettel sportol. Lovagol, teniszszek, úszik. Hivatása és a sport e perben kitöltik életét. De ő is azt vallja, hogy család, gyermek mégis csak több és igazabban valami.

Berend Pál

TUDOMÁNYOS APRÓSÁGOK

4000 kilométer széles erdő. — Az amerikai Egyesült Államok egy gigászi terv megvalósításán fáradozik, amely természetes védőbástya lenne a veszedelmes szélviharok ellen. Az az óriási terület, az északi kanadai határtól a déli Texagisig, állandóan ki van téve a hirtelen támadó, heves orkánok pusztításainak, amelyek tönkreteszik az egész mezőgazdaságot, magukkal hordják a föld legfelső rétegét és könyörtelenül kiszárlítják az egész termőföldet. Föl se mérhet az óriási kár, amiket ezek a szörnyű szélviharok évenként okoznak a mezőgazdaságnak. Most aztán ahhoz a védelmi eljárásához akarnak folyamodni, amely Délfranciaországban a Cevenesekből lezúduló "mistral"-szelet feltartóztatja és megvédelmezi a gazdag növényzetet, cipruserdőket. Természetes, a szóbanforgó amerikai terület sokkal nagyobb: az egyik határtól a másikig 4000 kilométer. A terv azonban elkészült és már hozzá is fogtak a megvalósításához. Ebben az óriási távolságban megkezdték a rendszeres faültetést, hogy valódságos védőfalat emeljenek, amely lefogja a lezúduló szélviharokat és a minimumra csökkenti erejüket. A terv szerint a legrövidebb időn belül harminc fűldsávon, amelyek mindégeiye 20–20 kilométer, körülbelül négymillió fát ültetnek el, mint a szél elleni védekezés első bástyafalát. Azután kerül sor a köztűtt levő, most még üres területnek fákkal való beültetésére, — 4000 kilométer hosszúságban, keletről nyugatra! A számítások szerint körülbelül 30 millió fára lesz szükség, amiknek el-

ültetése legalább 5 esztendő t vesz igénybe.

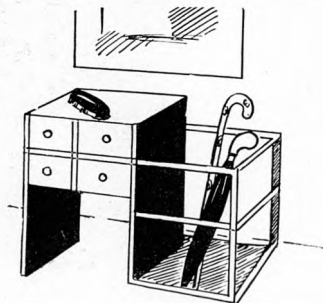
★

Pokol a földön. — Az amerikai Ohio állambeli New-Straitsville város mellett van egy bányá, amely 50 esztendője ég. 1884-ben ugyanis a sztrájkáló bányamunkások égő olajjal töltött szesneköcsköt engedtek a bányá mélyébe, aminek valódságos pokol lett a következménye. Hasztalan kísérleték meg a tűz lokalizálását, a tűz egy messzebb terjedt és évről-évre hatalmasabb területet pusztított el. Hegyek dőltek össze, utak semmisültek meg, házak, sőt egész erdőszegé tűntek el. A földalatti tűzvész most már az olajtelepek közelébe ért és az a veszedelem fenyeget, hogy ezeket is felgyújtja. Ezek az olajtelepek nem csupán a vidéknek, hanem egész Ohio

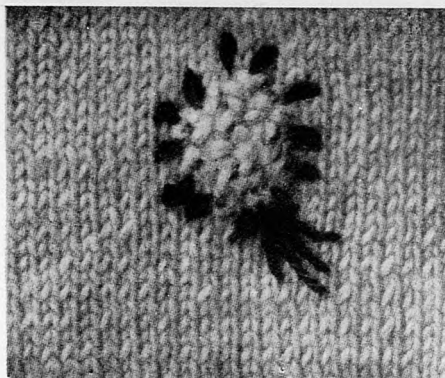
államnak a legnagyobb kincsei és értékei. Az 50 év alatt történt pusztifüst körülbelül 500 millió dollárra becslük. Most indultak meg az újabb oltsai műveletek, 500 munkással és 500.000 dollár költség-előirányzattal, hogy végre vessék ennek a földi pokolnak, amely egyévtől kezd veszélyeztetni.

★

A «kék» hang. — Amikor Liszt Ferenc weimari karmester lett, az egész zenekart elképesztette, amikor az egyik próbán rákiáltott a muzsikosokra: «Kérem, uraim, kissé kékebben!» Ez a részlet ugyanis mély ibolyakék, tessék ehhez alkalmazkodni! Ne olyan rózsaszínű!» Más muzsikosok is színeket hoztak összhangba és illusztrálják a zenei benyomásokat. Minden érzelmi behatás ugyanis más és más lelki hangulatot vált ki és semmi különbség nincs, hogy az ok valami szín valts-e vagy valami hang. Mind a kettő, a szín épp úgy, mint a hang, egyformán hat a kedélyünkre. Az irodalmi alkotásokban is gyakran előfordul, hogy a füvöla hangját kének a tücsök hangját viláoszöldnek, a kanáriát égőpirosnak, a fülemüle énekét sötétkéknek, a pacsiúrt sárgának, a fecske csicsérését pedig fehér hangnak jellemzik. A legújabbn tudományos kísérletezésnek pedig az ABC-magánhangzavál kapcsolatban a következő színjellemzést állapították meg: az A piros, az E sárga, az I fehér, az O kék, az U pedig barnaszínű. Természetes, hogy ez nem általános szabály, mert a beszélő karaktere, vérmérséklete és hangulata a hangok színet is nagymértékben, sőt egészen megváltoztathatja.

SZINHÁZ

Kötött gyermekekruhácska, kölési minálval

Esküvő
Japánban

Japán jelentéktelenebb emberében is, az európai számára szinte érthetetlen érzék él minden ünnepélyesség és ceremónia iránt. Legjobban bizonyítja ezt az apa helyzete, leánya esküvőjével kapcsolatban. Ha nem rendelkezik azzal a néhány ezer yen-nel, amibe egy esküvő kerül, inkább kölcsönkéri ezt az összeget, vagy vagyonának utolsó maradványait is feláldozza, de nem engedi meg, hogy az esküvő szerény legyen.

Az esküvői ünnep a napkeleti ceremóniák egész láncolata, amelyben rendkívüli fontosságú a menyasszony felöltöztetése. Akinek sejtelme van arról, mennyi időre van szükség egy modern európai nőnek, amíg megfelelően felöltözik, el tudja képzelni, mennyi idő és mennyi türelem kell egy japán menyasszony felöltöztetéséhez, aki életének ezen a legfontosabb napján nem kevesebb, mint hét ruhát visel egymás fölött. És jai, ha ezek a ruhák nem a helyes sorrendben következnek egymásra, vagy pedig, ha egészen a földig leérő hét új új úgy fekszik egymáson, hogy valamelyik akár csak egy centiméterrel is hosszabb, mint a többi! Ez éppen olyan szörnyűség lenne, mintha a menyasszony az oltár előtt habozna, hogy férjének örök hűségét és engedelmességét esküdjön.

Az úgynevezett frizúra önmagában is külön műretek. Annak dacára, hogy nagyon sok japán nő ma már rövid hajat visel, elképzelni is szörnyűség, ha a menyasszony vagy a női vendégek erre az ünnepélyes alkalomra rövid hajjal jelennek meg. Ezzel az eshetőséggel számolva, a japán nagyvárosokban kitűnő parókakészítők vannak, akik a fiatal hölgyeknek művészi frizurákat szállítanak.

Amikor aztán a menyasszony frizurájában helyet kapott az utolsó virág is, a legjobb barátónk széles fehér kendőt csavar a menyasszony homlokára, amelynek az a különös rendeltetése van, hogy a féltékenységet — amelynek szimbóluma a homlok ránc — elrejtse. Jellemző, hogy éppen Japánban úgy tekintik a féltékenységet, mint a nő leg súlyosabb és legcsúnyább hibáját. Eppen Japánban, ahol nem is olyan régen még az asszonyok alig volt szabad kilépnie a házból és a férfiek ugyanolyan magától értetődően szórakozhattak a táncoló gésák társaságában, mint ahogy Európában a moziba, vagy a kávéházakba mehetnek, anélkül, hogy erre feleségük féltékeny lehetne.

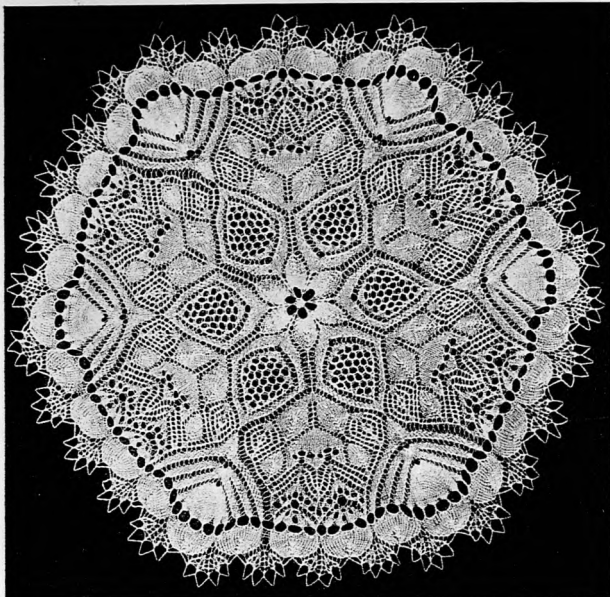
Elképzelhető, hogy milyen érzésekkel viseli a menyasszony ezt a fehér kendőt, amit „csunokakuszi“-nak neveznek. Sok minden függ a férjével szemben való őszinte érzéseitől. A legtöbb japán családban ma is divik a szokás, hogy a szülők választják a leányuk férjét, de még a cselédek urat is. De még magában a házasságban is rendkívül fontos szerepet játszanak a szülők.

Az esküvői szertartás alkalmával a menyasszony és a vőlegény mindkét szülői párnak kötelese engedelmességet fogadni, amely oly módon történik, hogy együttesen isznak meg egy üveg rizspálinkát. De még maga a házioltár előtti ceremónia is egyházi ember nélkül zajlik le, a menyasszony édesapjának közreműködésével. Az állami tisztviselőnek sincs szerepe a házasság megkötésénél. Csak néhány hónappal később küld a család értesítést az állami anyakönyvvezetésnek, hogy a házasság megtörtént.

A *Pityu* c. bohózzattal nyitotta meg a szezőt a Magyar Színház. A „Pityu“ nem az a kutya, amelyről azt mondhatnám, hogy „a kutya ugat és a karaván halad...“ Ez a színdarab eredetileg nem is kutyról szólt. Bruno Frank osztrák színpadi író „Vihar egy pohár vízben“ címre keresztelte és a tulajdonképpeni főszereplője nem is kutya volt, hanem egy *bunda*. Török Rezső barátunk, a színdarab kitűnő fordítója és átdolgozója, jól tudta, hogy magyar honban a bunda ritka jószág — így a főszereplő bundát kutyával helyettesítette és ő vezette el „Pityu“-nak. Erre a „kutyára“ el lehet mondani, hogy „nem ugat hiába!...“ Mert olyan zavart csinál egy városi tanácsnok életében, hogy a tanácsnok a polgármester-választáson úgy elbukik, mint a pinty. Három felvonáson keresztül olyan józú, néhol szinte túl bátor „ugatást“ hallunk a várospolitikáról, hogy a közönség hol tapsba tör ki, hol a fejét csóválja. Féken tartjuk a kritika vizslát ez első bemutatott alkalmával s szívesen ismerjük el, hogy sikerült a közönséget megnevetetni a „Pityu“ vakkantásai-val. No lám, a kutya okozta konfliktusokon még nevetni is lehet. Sőt, sokkal jobb az ilyen téma, mintha a sivatagszökehajú géprőnő esetét kellett volna a századik formában látni, aki addig csavarja a vízkék szemét a vezérdirektorra, míg happy-end lesz az ügyből.

A Magyar Színház ezzel a darabbal nem szólataltatott meg teljes irodalmi fortissimót. Inkább a szereplő színészek személyére helyezte a súlyt. Ez alkalommal Fedák Sárít óhajtott rehabilitálni a Wesselyni-utca és környéke és ezt a művésznő meg is érdemelte. Rózsahegyi Kálmán is sok tapsot kapott, tapasztul. Békeffy László, Szakács Zoltán, Főthly Erzsé és Székely Lujza művészetük teljes skáláján játszottak. Egy állatorvos szerepében Boros Géza humoros alakítása harsogó kacagást váltott ki a közönség köréből. Ugor Tibor diszletai stílusos. Meg lehet nézni a „Pityu“, de ha valakinek véletlenül nagyon sok a dolga s nincs ideje, hogy megnézze, abból sem lesz baj — majd egy másikat! A főpróba közönsége — és talán ez volt a legérdekesebb — teljesen megijodva tapsolt. Nem is hinné az ember, hogy Pesten mennyi kitűnő kozmetikus van.

KERTÉSZ BÉLA

K ö t ö t t t e r í t ő

MOSOLYOGJUNK

Ennek a történetnek két hőse van, az egyik Tapolcai Gyula a Nemzeti Színház kitűnő művésze, a másik egy hároméves aranyszikókefejű, tengerkékszemű kislány: T. Vizváry Mariska unokája.

A kitűnő fiatal színész a nyáron elhatározta, hogy az egyik strandra kirándul. Persze unalmas úgy egyedül menni, partnernő után nézett, akit meg is talált Tapolcai Jajó kislánynak személyében. Mielőtt elindultak volna, az egész család körülvette Tapolcai Gyulát s a lelkére kötötték, hogy nagyon vigyázzon, mert Vizváry Mariska unokája életében először volt strandon, ne engedje még a mély víz közelébe se.

Persze ezek az intelmek leperagtek, mintha csak vízcseppek lettek volna. Tapolcai Gyula karjára vette a kislányt és gyors tempóban úszta vele a medencét. Láthatólag jól érezték magukat s a kitűnő fiatal művész akarca sem találhatott volna kedvesebb és mulatságosabb strandpartnert, mint az unokahugát.

A mélyvíz korlátjánál álltak éppen, amikor — hogy, hogy nem — a kisbaba ficánkolt, mint egy fűre ezüstpikkelyes halacska s hipp-hopp a síkos gyermektést kicsúszott a színész kezéből.

Tapolcain a vízben a halalos verejétek ütött ki. Kiváló úszó, egy pillanat alatt lebukott a víz alá s el is kapta a kislány kezecskéjét. Még egy tempó és már fent voltak a víz színén. A fiatal színész halalos sápadt arccal úszott a part felé. Szóli sem tudott az ijedségtől, csak a kislány arcát nézte, aki a szeméit törölgette. Aztán félreismitotta vizes fűrtöcskéit a homlokába és anygali kék szemekkel Tapolcaira nevetett, amikor mondta:

— Médeccej...

A Pázmány Péter Tudományegyetem nagy hírű irodalmi professzoráról mesélik ezt a bűbajos kis történetet. A professzor úr feleségével egy lipótvárosi textilmágnás estélyére volt hivatalos. Pontosan meg is érkezték, szokványos dologról beszélgettek s hihetetlenül unatkoztak. Már éjfél után 1 óra volt és a professzor úgy találta, hogy ezt már nem lehet kibírni. A vendégek az új textilizipari produktumokról beszélgettek, a nyersanyagok vámjáról, a professzor egyszerűen fogta magát és angolosan távozott. Amikor leért a lépcsőházba, hirtelen valami hiányérzet fogta el. Gondolkozni kezdett, hogy nem felejtett-e ott valamit. Végigtapogatta magát és amikor a karjához ért, észbe jutott az esernyője. Hát persze, az esernyőt otfelejtette. Visszafordult, felsietett a lépcsőn, benyitott az előszobába, gyorsan leakasztotta az ernyőt a fogasról és távozott.

Amikor a lépcsőházba újra leért, még mindig hiányzott valami. Újra végigtapogatta magát, az esernyő már megvolt, de úgy tűnt fel, hogy valamit mégis otfelejtett.

Amikor hazéért, a problémát a professzor gimnazista kislája oldotta meg. Ré-
mülden kérdezte: — Mi az papa, a mamát nem hoztad haza?

A körüli kereskedő feleségével egy szabadiéri operaelőadáshoz váltott jegyet. A kereskedő szmokingba, felesége estélyi ruhába öltözött, a hatalmas szabadiéri nézőtér első sorában foglalnak helyet. Mindenki megnézte az asszony hatalmas butonjait, a pazartúzó gyémántoktól csillogó collierjét, aztán elsőtétek a lámpák, megkezdődött az előadás.

Egyszerre a kereskedő felesége félhangosan odaszól az urához

— Mit szólsz, ez a nő milyen hamisan énekel a Toscát?

A megjegyzés kínos volt, talán még a színpadon is meghallották.

A férje zavartan válaszolta:

— De édesem, hiszen ez a Carmen.

Önagysága nem jött zavarba s hangosan helyeselt.

— Hát persze, drágám, azért hiányzik nekem a hattyú.

★

Az első segélynyújtásról tart előadást az egyik orvosprofesszor. A hallgatók ügyelnek minden szavára, különösen akkor, amikor a megfagyás esetén szükséges segélynyújtásról beszél.

— Ha megfagyott embert találunk — mondja a professzor —, azt először is meleg helyre visszük, ruházatát lassan lehámozzuk róla s tagjait addig dörzsöljük hővel, amíg csak újra életre nem kél.

Az első-segélynyújtásról szóló előadást egy fiatal színésznő is végighallgatta. Amikor a professzor ehhez a passzuszhoz ért, hirtelen felemelte a kezét, hogy beszélni akar. A professzor csodálkozva nézett rá, aztán udvariasan felé hajolt.

— Parancsol, kérem?

— És kérem, tanár úr — mondja a művésznő kedvesen —, mit csinálunk vele nyáron, ha véletlenül nincs hó?

A professzor még udvariasabban válaszolta: — Sokkal nagyobb probléma, hogy nyáron az illető hogy fagy meg?

★

A kormányfőtanácsos ügyvéd feleségéről mondják ezt a kedves anekdotát. A villákiúrk a napokban új fűrdőszobát építtettek. Természetesen meghívta a barátnőit és megmutatta nekik a fűrdőszobacsodát.

— Hát bizony — mondta a méltóságos asszony —, ez valóságos csoda. Olyan gyönyörű, hogy be sem tudok telni a nézésével. Rózsaszínű márványbáza, a csopok tiszta színezűsiből vannak és nézzétek a freskókat a falon.

A barátnők mindent megnézték. A méltóságos asszony még kelkesebben folytatja: — Mondhatom, gyerekek, egész héten most sem teszek, mint örülök a szombatnak.

★

Az ismert kitűnő művésznő a napokban elment az egyik belyógyászprofesszorhoz, hogy fogykúrát szeretne tartani, írjon elő egy kúrát számára. A professzor elő is írt egy kúrát, de bizony nem használt. Ez annyira felidegesítette, hogy amikor egy napon az előszoba ajtaján csengettek, ingerülten nyitotta ki. Koldus állt az ajtóban. — Bármily alamizsnát elfogadok — mondta —, három napja nem ettem.

A művésznő egyszerre elfelejtette az idegességét. Kézelebb lépett a koldushoz és megkérdezte: — És mennyit fogyott?

J. 74036. Kékszínű ercep-de-chine délutáni ruha, sűrű hűzősokkal, az előrészt stílusos himzéssel és tetszetős, duggyos ujjakkal. Anyagszükséglet: 3,75 m, 95 cm széles anyagból.

J. 74037. Sikkles délutáni ruha, világosbarna selyemelőnéből. Az ujjak denevérszárnyszerűen szabottak és szűk manzsettában végződnek. Plissirozott georgette zsabó és harmónikusán gömbo-

lyvódó aljrészek díszítik a ruhát. Anyagszükséglet: 3,35 m, 95 cm széles anyagból.

J. 74038. Elegáns délutáni ruha, zöld selyembármonyból. Dívatos sűrű hűzősok a nyakkivágáson és a duggyosan kiscsészédő ujjakon a könyökig. A dereköt csattja és az ujjak gombjai aranszínek. Anyagszükséglet: 4,30 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74039. Sötétkék bársony és világosabb tónusú csipkeanyagból kombinált elegáns délutáni ruha. Csipkeanyagból készülnek a bő ujjak és a nyak-kivágás melletti sív. Hátral nagy esokortban végződő öv, elől piros virágdísszel. Anyagszükséglet: 3,90 m, 70 cm széles bársony, 1,50 m, 90 cm széles csipkeanyag.

A szabásminták a megrendeléstől 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 74040. Ez az elegáns, zöldszínű bársonyból készült délutáni ruha a mellette lévő (J. 74041) kabáttal kompletnak hordható. A vállrészt, mely egybeszabott az ujjakkal, sűrű hűzősok díszítik. Flisszérozott szabogallér fehér selyemből. Anyagszükséglet: 1,80 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74041. Ezen síkkes kabát ugyanazon anyagból készül, mint a J. 74040. sz. ruha és azzal hordható. A magasan álló kihajtott galléri tarka

szőrme díszíti. A kabát előrészei oldalt zsebekben végződnek. Anyagszükséglet: 1,60 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74042. Háromnegyedes bő kabát, borvörös bársonyból. A (J. 74043) ruhához tartozik. A kabát K's galléria és a eskü felé bővülő ujjakat bárányőr díszíti. A kabát hátreszét közepen herakás bővíti. Anyagszükséglet: 3,80 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74043. Elegáns délutáni ruha, borvörös bársonyból, melyet kiegészít a (J. 74042) sz. kabát. A fiatalos, széles vállgallér a lüszött zsalongallér fölött gombolódik. Az ujjak szűk esküőrészel lekény fodor díszíti, mely azonos a zsalogallér anyagával. Anyagszükséglet: 3,85 m, 90 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 74089. Elegáns estélyi ruha, sárgásbarna crepesatin és ugyanilyen színű esipkéből kombinálva, mely a csuklónál manzetteszerűen elszűkül. Anyagszükséglet: 3,50 m, 35 cm széles crepesatin és 1,65 m, 60 cm széles esipkeanyag.

J. 74090. Ezen elegáns estélyi ruha kiegészítője az egészen különleges szabású holeró. Anyaga sötétkekre crepesatin, melynek fényes oldala használ-

landó az alj fodorrészéhez és a holeróhoz. Anyagszükséglet: 6,80 m, 95 cm széles anyagból.

J. 74091. Fiatalos estélyi ruha, barnás, pettyezett taféiből. Glóknis szabás díszíti az alját. A derék alakhoz simul és meghosszabbított része kissé hullámos. Anyagszükséglet: 5,25 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74092. Szatonruha szürke selyemloqué-ből. A

vállrészek lehúzódnak a bő, puflós ujjakra, melyek az egymásra hajtott derékrészekkel egybe-szabottak. Halványzöld vagy écszínűk selyembé-les díszíti az övet, mely oldalt csokorban végző-dik. Anyagszükséglet: 4,60 m, 95 cm széles anyag.

J. 74093. Elegáns rózsaszín crepesatin szoknya-ból, művészi kidolgozású gallerral és zsbával. A húzott bő ujjak igen hűsösök. Anyagszükséglet: 2,00 m, 95 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

J. 74094. Elragadó estélyi ruha halványrózsaszín selyemerepből. A ruha első része és a harmónikus oldalrészek húzott fogordásban végződnek. Anyagszükséglet: 5,35 m, 95 cm széles anyagból.

J. 74095. Rózsaszín gittertüll és fekete marocainból kombinált elegáns estélyi ruha. Kidomborított hamis ruhazselyeg díszíti, mely egyúttal a vállpántot és az ujjdíszeket is képezi. Anyagszükség-

let: 1,50 m töll, 4,50 m marocain, mindkettő 95 cm széles anyagból.

J. 74096. Halványzöld cloquéből készült estélyi ruha, mely dekoltázzsal, melyet a hátán egymást keresztező két vállpánt tart. A lefelé kevéssé gökösödő ruha elől a derékban húzott. Aranycsatos öv. Anyagszükséglet: 1,35 m, 95 cm széles anyagból.

J. 74097. Plissírozott fodorral gazdagon díszített, fiatalos estélyi ruha, kek csipkeanyagból. Plissírozott fodrok díszítik a buggyos ujjakat és függőlegesen az alját is, valamint szegélyezik a nyak-ékvárat. Anyagszükséglet: 7 m, 90 cm széles anyagból.

J. 74098. Fehér rókaival és sűrű huzásokkal díszített estélyi cape, lazacszínű ebliünnöb. Anyagszükséglet: 1,70 m, 95 cm széles anyagból.

A szabásminták a megrendeléstől számított 8 nap múlva szállíthatók. Megrendelés vissza nem vonható.

Minden ruha szabásmintája kiadóhivatalunkban kapható P 2.40 előzetes beküldése ellenében. Kosztüm szabásmintája P 4.80

Sapur perzsa császárnak Kr. u. 610-ben, amikor még egészen fiatal gyermek volt, a papok olyan játékszerrel ajándékoztak, melynek csodájára járt az akkori egész világ. A játék egy hatalmas vaslap volt, melyre mesterséges gyepet ragasztottak és ezen a gyepen egy labda gurult, melyet szintén vasból préselt lovacskák kergettek! Ki ne ismerne rá e játékban a mai póljáték ósere? Amikor Sapur felnőtt, a papok újabb szenzációval kedveskedtek neki. Ezúttal két acél-embert építettek számára, amelyek jární tudtak és a császár mellett haladtak. Ime, a

mai Robur-nak, a gépembernek ezerháromszáz esztendő előtt született őse. Ez is újabb bizonyítéka annak, hogy a régi időkben milyen sokféle tudományoknak voltak művelői és mesterei a papok. ★ Amikor Chovrou, Irán császára békét kötött Bizánccal, ennek öröme őrya trónust csináltatott, amely az égbolton ábrázolta. Aranyból volt kiverve rajta a nap, ezüstből a hold, drágakövekből rakták ki a csillagokat. De a legcsodálatosabb az volt, hogy egy gépezet segítségével mozgásba lehetett hozni a trónszéket és ekkor mennydörgött és villámlott. Ilyen gyerekes trükkel ejtette ámulaliba a császár híveit és hitette el velük, hogy ő az egész világ felett uralkodik. ★ A női karcsúság első harcosa Van Dyck, a hollandusok halhatatlan festőművésze volt. Van Dyck mestere a nem kevésbé híres Rubens volt, aki azonban még a telt, gömbölyű szépségeikért rajongott. Ezen az izlésbeli különbségen vesztet össze mester és tanítvány és a harc annyira elmergesedett, hogy Van Dyck el is hagyta Hollandiát, mert nem akart együtt dolgozni Rubenssel, aki szerinte nehézkos hájtömegeket festett elegáns, karcsú hölgyek helyett. Van Dyck hírből és sikerében csakhamar vetélkedett Rubenssel és többek között igen jó barátságba keveredett I. Károlyval, Anglia híres, könnyelmű, bohém hajlandóságú uralkodójával. A király egy napon, amikor megint nem volt pénze, elkeseredetten fordult Van Dyckhez: — Mondja, megtörtént már magával is, hogy szüksége volt három-négyezer fontra és nem tudta, honnan teremtesse elő? — Felsőg, — válaszolta Van Dyck, — aki mindig terített asztallal várja borotvát és akinek pénztárcája nyomban kinyílik, ha női szemek pillantásai érik... annak bizony hamarosan meg kell ismerkednie a gondokkal! ★ A háborúk történetében bizonyára a világ végéig páratlanul fog állni az a furcsa és a Ma embere számára teljesen érthetetlen háború, melyet Abu Szoffjan dúsgazdag mekkai kereskedő intézett Medina ellen a Kr. u. VII-ik században. Abban az időben a mekkaiak halálosan gyűlölték Medinát, Mohamed próféta lakóhelyét, mert félték, hogy a próféta felforgató eszméi előbb-utóbb Mekka békéjét is meg fogják zavarni. Abban az időben már száz ember is komoly hadsereget jelentett. Képzélhető tehát, hogy micsoda pánikot keltett Medinában az a hír, hogy a dúsgazdag mekkai kereskedők tízezer vad beduin harcost állítottak szoldajukba és azzal indultak a város meghódítására. Ilyen nagy haderővel szemben reménytelennek látszott a küzdelem felvétele. A próféta fásultán számolt

azzal, hogy elérkezett a világ vége. Medinát három oldal felől sziklás hegyek védelmezték, a harmadik oldalról azonban a sivatag terült el, ahonnan egyszerűen be lehetett sétálni a városba. Ezt bizony nem lehetett megvédeni néhány száz harcossal, akik Mohamed rendelkezésére álltak. Ebben a kritikus helyzetben váratlanul előállt Salman, a próféta egyik híve, egy volt perzsa rabszolgá és az ajánlata, hogy ezen a harmadik nyitott oldalon ássanak egy hosszú, mély árkot, amely az egyik hegy lábától a másikig vezet. Mohamed, — jobb híján — elfogadta az ötletet és a város apraja-nagyja éjjel-nappal ásta az óriási árkot. Éppen elkészültek vele, amikor a távolban feltűnt a tízezer mekkai. Harci dalokat énekelve, a győzelem biztos tudatában jöttek. Am egyszerűen megdöbbenve álltak meg az árkok szélén. Erre még emberemlékezet óta nem volt példa. Hogy az ellenség árkok mögé rejtőzzék. Megzavarodva, szitkozódva és tanácstalanul állt meg az óriási sereg, senkinek sem volt fogalma, hogy mit kell csinálni? A beduinok csak nyílt síkságon tudtak megütközni, lovakkal nem mertek és nem is tudtak nekinyargolni a széles árkoknak, arra pedig nem is gondoltak, hogy megszokott harcmódorukkal szakítva, megpróbáljanak átkúszni az árkon... Napokig ordítottak dühösen, szidták a «gyávánkat», akik az árkok túlsó szélén ültek, de végül is nem volt mit tenniük, éktelen átkozódások között megfordultak és elvonultak. Bizony, a mai tankos, bombavető, gáz és repülőgépes harcok idejében egy kicsit felsőhájtunk, olvasva ezt a históriát: bár ebben az egy dologban mégse fejlődött volna olyan irratózos tempóban az emberiség tudományai. ★ A múlt század derekán a férfiak pipercködése szinte minden képzelet felülmúlt. A férfiak egész sora azzal csinált karriert, hogy eleganciában lefőzte a többieket és ezzel sikerült magára vonnia az előkelő világ bámulatát és irigységét. De valamennyin túltett Morny hercege, aki olyan fontosságot tulajdonított az öltözködésnek, hogy halálosan összeveszett az orlénsi herceggel azon a világragató kérdésen, hogy a hosszúságú lakkcsizma, vagy a kivágott, könnyű kis escarpin cipő az elegánsabb-e? A két jobarátk között annyira kiéleződött a viszony, hogy végül is pisztolypárbajt vívtak egymással. Csak párbaj után békültek ki, amikor is egyezséget kötöttek és megállapodtak abban, hogy szalónokba, estélyre escarpint fognak hordani az addigi hosszúszerű gála csizmák helyett, napközben azonban marad a csizma. ★ Amikor az agagtavny Osmán kalifának választották, szokás szerint trónfoglaló beszédet kellett volna a néphez intéznie. Ki is csoszogott háza erkélyére, mely előtt a hívek ezrei várták lélegzetvisszafojtva a bölcs szavakat. De az öreg egyáltalában nem volt szónok és szörnőy lámpaláz győőrtte. Hosszú percek múltak és még mindig nem tudta megkezdeni beszédét. A tömeg lassan türelmetlen lett, mozgolódtak, az öreg meg csak köhécselt. Végül is fogta magát, felemelte fejét és sajnálkozó mozdulattal tett: — Most hát látjátok, — mondotta — hogy csakugyan minden kezdet nehéz! — És e szavak után szépen visszacsoszogott szobájába.

Amint ma már csak mosolygunk

Párizsi divatlevél

Kedvesem!

Megkértél, hogy számoljak be, amit ezekben a csodálatos párizsi őszi hónapokban a párizsi nőkön és felük kapcsolatban láttam. Itt aztán igazán minden, a legnagyobb gyáripártól a legkisebb szabóműhelyig Neki. Miatta és Örté tervez, szó, szab és kreál. A párizsi asszony pedig az őszi divatmutatón, egyetlen szempillantással dönti el, hogy ebben az évben melyik ipar fog felvirágozni és melyik összeomlani. «Franciaországban mindig a nők uralkodtak», mondják, ma azonban fontosabbak, mint valaha. Egész struccotfarmok keletkeztek attól a kegyes mosolytól, amellyel Marina hercegnő esküvői kelengyéjébe struccotollas capejéit és kalapjait választotta, mint ahogy most egész nagy színör és paszomántgyárak fognak felvirágozni, mert Madame sikkesnek találta Chevalier «Vig Özevgy» című filmjében a színörözött, fodros XIX. századbeli kosztümöket. Heim,

az egyik legmondainebb párizsi szabó, csupa parasztos-stílusú, színes szégesellőt, rövid kabátokat, kis kosztümöt tervezett. Rengeteg a filcbeszegés. Olyanféle díszítés ez, mint amilyenél nálunk a rendőrlovak takaróin láthatunk. Marcel Rochas a legmerészebb színösszeállításokban hozza ezeket a ruhákat; legérdekesebb volt közöttük egy biborpiros bársonyruha, lila ujjakkal és szegéllyel.

Általában az idei őszi divatot döntően befolyásolta a nemrég Párizsban lezajlott olasz renaissance-kiállítás és az általános Kelet felé forduló érdeklődés. Már maga a favoritanycsapat és a bársony is ennek köszönheti diadalát. Amnyiféle új és gyönyörű bársony van, hogy nézni is öröm. A fényes fekete «anthracite»-bársony, egészen finom fémzássalakkal átszőve, a satinható kissé merev «Normandie-bársony» (az új francia luxushajó függőnyei készültek belőle), a velours-crystal, olyan színjázós selyembársony, mint nagyanyaink korában a taft. Ezekből készíti Heim zseniális «tailleur de minute»-nek, éjféli kosztümnek keresztelt estélyi együtteseit, amelyek hosszú, bokáig érő bársonyszoknyából, újjalan ezüstlaméblüzlől és kis, hosszujújú boheről állanak. Ezt a ruhafajtát épügy felvehette színházba, mint délutáni látogatáshoz, cocktailhez és vacsorához. A bársonykosztümök feketében, gyönyörű mély zöld szímben, «Veronese-zöld», és bíboros lila, az úgynevezett «violine»-szímben készülnek. Csupa nagyon erős, kifejezetten pompás szín, átmenet alig van az idén. «Rádiumszürke»-t is látni és az új Patou-szín, egy patinás sötétzöldet, amelyet a híres szabó «bronze»-nak keresztelt.

Ellenállhatatlanul szépek, kedvesem, az egyszerű, kis katonás gallérral ellátott, süjtös, kabátok, huszárdolmányoszerű délelőtti kosztümök, amelyekkel Chanel műhelyében láttam. Sok újra az asztrakán-prémézés és a derékből bőven húzott vagy széles harangalakban előlő szoknya, amely néha egészen oroszos szulettet ad az alaknak. Patou ezüst és szürke szalonnában nagyon választékos és finom kollekciót mutatott be. Nála az ujjakon van a főhangsúly: szélesített, de húzott, nem négyzögű, hanem kerek vállak, egészen keskeny csipő és térden alul bővülő, kissé rövidebb szoknya délelőtre, estére pedig az úgynevezett «tanagra-vonal», görögös, sokszorosan drapírozott estélyiruhák, nehéz, gyönyörű anyagokból. A legszebb egy «crépe lunaire»-nek nevezett ezüstfehér satin, amelyből Patou széles aranyövvel díszített tennőszoknyokra való ruhákat tervezett. Itt természetesen elől kissé magasabbak a rendkívül széles övek: egyébként megmarad a derék vonala a maga természetes helyén.

Kicsit túllottak és nálunk nem igen kilátásosak a keleti stílusú, bőven ráncolt, csipő körül drapírozott, fémzássalakkal átszőtt anyagokból készült valóságos odalisk-ruhák, amelyeket Schiaparelli mutatott be a Place Vendôme-on lévő fehér-arany díszítési szalonjában.

Azt kérdezted, kedvesem, hogy milyen kalapok vették el idén a pálmát a nagy őszi divatesztáiban? Ősz elején még nagyon sok bársonysapkát láttunk az olasz renaissanceképekről ellesett kis barettől a mindenfelé puhán gyűrhető és alakítható óriási Wagnersapkáig. Ma már valószínű, hogy a kis, kerek turbánszerűen gömbölyű tegeressel ellátott, egészen lapos, ferdén feltett sapka győzött. Még egy forma látható gyakran Párizsban: az elől ferdén szembe húzott, hátul felszapott, angolos, magasabb, hegyesdű tetelű kis filcekalap. A párizsi asszony átengedi a glóriás, areből kihajított kalapot a szabályosabbarcú angol és amerikai nőknek. Tudja, hogy a bájos és annyira vonzó «félcsonya»-nőknek, akikből, valljuk be, mégiscsak több van, sokkal előnyösebb kicsit szembe húzott kalapban járni, ami mindig ápol és eltakar.

Az én tanácsom idej téli ruháidra vonatkozik: bársonyban járj, ez a legszebb és legmelegebb idej téli viselet. Kis prémes bársonykosztümöt

hordhatsz kabát alá is, délután is, kis csipkeblúzzal vagy fémlúzzal akár estélyre is. Ez az új forma, amely az idej őszi divatban a leginkább hódított. Estélyi ruhád lehet húzott tollruha is szűk derékkal, vagy görögös nehéz se lyemből, hozzá szintén bársonykabátot készítesz, csuhásat vagy hosszú pelerint bársonyból. Így felszerelve nyugodtan nézhetsz a szép magyar tél elébe.

Kedvesem, a párizsi nő csinoságának másik titka: hogy nem fél az esős időtől és praktikusán öltözik, mint mindig, a körülményeknek és a kedvezőtlen időnek megfelelően. Nincs szomorúbb látvány, az esőtőlcsóban botorkáló, piszkos és foltos selyemharisnyával és kényves, világos ruhánál, meg kivágott magassarkú cipőnél. A párizsi asszony ilyenkor lemond minden feltűnéstől és felölti az esős napok uniformisát, amely nemcsak nőkre, hanem férfira is kötelezően ugyanaz: a fekete viaszkoszonzonkabátot, a kis színes, vagy fekete svájci, ill. «basque»-sapkát és a lapossarkú, gummitalú sportcipőt, amelynek nem árt semmiféle víz.

Igen, de mit veszek föl az esőköpeny alá? Hissen tudod, hogy milyen hűvös egy ilyen esős nap! Ez ellen csak egy védelem van, az annyira kedvelt és nélkülözhetetlenné vált kötött ruha. A Jersey-ruhát, ahogy Párizsban nevezik, de nemcsak nőkre, hanem férfira is kötelezően ugyanaz: a fekete viaszkoszonzonkabátot, a kis színes, vagy fekete svájci, ill. «basque»-sapkát és a lapossarkú, gummitalú sportcipőt, amelynek nem árt semmiféle víz.

Igen, de mit veszek föl az esőköpeny alá? Hissen tudod, hogy milyen hűvös egy ilyen esős nap! Ez ellen csak egy védelem van, az annyira kedvelt és nélkülözhetetlenné vált kötött ruha. A Jersey-ruhát, ahogy Párizsban nevezik, de nemcsak nőkre, hanem férfira is kötelezően ugyanaz: a fekete viaszkoszonzonkabátot, a kis színes, vagy fekete svájci, ill. «basque»-sapkát és a lapossarkú, gummitalú sportcipőt, amelynek nem árt semmiféle víz.

Igen, de mit veszek föl az esőköpeny alá? Hissen tudod, hogy milyen hűvös egy ilyen esős nap! Ez ellen csak egy védelem van, az annyira kedvelt és nélkülözhetetlenné vált kötött ruha. A Jersey-ruhát, ahogy Párizsban nevezik, de nemcsak nőkre, hanem férfira is kötelezően ugyanaz: a fekete viaszkoszonzonkabátot, a kis színes, vagy fekete svájci, ill. «basque»-sapkát és a lapossarkú, gummitalú sportcipőt, amelynek nem árt semmiféle víz.

Igen, de mit veszek föl az esőköpeny alá? Hissen tudod, hogy milyen hűvös egy ilyen esős nap! Ez ellen csak egy védelem van, az annyira kedvelt és nélkülözhetetlenné vált kötött ruha. A Jersey-ruhát, ahogy Párizsban nevezik, de nemcsak nőkre, hanem férfira is kötelezően ugyanaz: a fekete viaszkoszonzonkabátot, a kis színes, vagy fekete svájci, ill. «basque»-sapkát és a lapossarkú, gummitalú sportcipőt, amelynek nem árt semmiféle víz.

A pullovernek legnagyobb része az új és nagy sikerű mellényformában készül, kétsorosban vagy egyszerűen gombolva. Kivágások: V-alakúak, kerekék, egészen a nyak körül záródó, kihajló tegeressel, durvább, de ugyanolyanszíniű köléssel, vagy es ez talán a legcsinosabb: a nyak kivágásából szervesen kinövő másszini kis szállal, amelyet a négyzögű kivágásba dugunk összehogozva. A hosszú kazakmellény is csinos, elől fa- vagy fémgombbal végiggombolva, alsó részén nyitva, széles bőrvével, orosz kis felálló, egyenes gallérral.

A monogrammal ill már színöben van; ne kösd tehát bele kezdetűbetűit a sportruhád mellény-szébe. Ehelyett (nem ajánlom utánzásra) a párizsi divatkirályok telefonszámokat szövettek bele és hívteltették rá a kis sportblúzokra. Ez nem okvetlen szükséges, de nagyon mulatságos teljes Párizsban attól félttem, hogy legközelebb divat cim- és lakjegyzéket lehet majd összeállítani a ruhákon látott feliratokból. *Odette*

Asszonyisziu

REGÉNY

IRTA: FORRÓ PÁL

XIV.

Hámory győzelme egészen rövid ideig tartott. A vonat még ott robotgott a nizzai tengerpartot övező apró alagutak labirintusában, mikor már befejezett dolog volt, hogy mégsem Budapestre mennek, hanem előbb hosszabb időt töltenek Párizsban.

— Nézd, — mondotta Hanna, — ha nagyon erőszakoskodol, természetesen mehetünk egyenesen Pestre. De remélem, nem akard a vonat ablakán kihajítani a szerencsét, amely az öledbe hull. Jól tudod, hiszen sokszor meséltem, hogy milyen előkelő összeköttetésem, bankár és politikus ismerőseim vannak Párizsban. A legnagyobb érdeked, hogy bemutassalak nekik. Eddig csak szörtük a pénzt és mulattunk. Elismerem, kissé könnyelmű voltam. De éppen ezt szeretném jóvá tenni. A barátaim között többen vannak, akiknek állandó érdekeltségük van a budapesti piacon. Gyárosok, pénzemberek, akik sok mindent adnak-vesznek Magyarországon. És gondolj arra, milyen gyakran fordul elő, hogy hazai vállalkozóink külföldi pénzt keresnek. Milyen jó ilyenkor, ha van olyan ügyvéd, akinek megfelelő összeköttetései vannak. Meg vagyok győződve, hogy a párizsi utunk előbb-utóbb rengeteg jövedelmet fog neked hajtani!

Ez az érv leszerelte Hámory ellenállását. Egy kissé meg is volt szégyenülve. Lám, mennyivel nagyszabásúbb Hanna életfilozófiája, mint az övé. Igaz, hogy töbolytan szórta a pénzt, de éppen ilyen nagyarányúan tudja azt meg is keresni. Teljesen megengesztelve ölelte magához Hannát:

— Igazán meg fogsz komolyodni?

— Oh, te buta, kételkedel bennem?

— Nagyon szenvedtem az utóbbi hetekben. Úgy éreztem, hogy egyre jobban elszakadsz tőlem!

— Unalmas, hogy mindig regényhősöket játszol. Mért nem tudsz gondtalan, kedves pájtás lenni?

— Azt szeretném, ha kevesébé élnél a társaságnak. Ha azt érezhetném, hogy egészen az enyém vagy! Az éjszaka közel álltam a megőrüléshez...

— Te vagy az oka. Mért nem maradtál velem?

— Túlságosan szeretlek.

— Drága vagy, de jobb szeretném, ha kevesebbet beszélnél erről. Ez olyan nyársopogári. Felesleges folyton nyafognunk az érzelmeinkről...

— Már nem szeretsz, azért untat, ha erről beszélek.

— Szó sincs róla, csak az izlésemet érti! Ha jó pájtásom vagy, együtt táncolunk, iszunk és követjük el a kedves örültségeket, akkor úgyis tudjuk mind a kettő, hogy egymáshoz tartozunk. És ha folyton érzelmesen szavalsz, de egyébként mindenben ellenmondasz, akkor viszont világos, hogy nem illünk egymáshoz. No, adj egy csókot... Hát nem kedves, hogy így kettesben utazunk? Olyan, mintha most kezdők volna meg a nászutunkat! Tudod, mi a baj, Viktor?

— Nos?

— Nem szabad megsértődnöd. Túlságosan sokáig voltál szegény. Megszoktad a kicsinységét, a fillérekért való remegést, reszkést a félelemtől, hogy ha nem dolgozol, éhen halunk! Nem tudod elhinni, hogy csakugyan van olyan tőke, amely lehetővé teszi, hogy gondatlanul és hangulatunk szerint éljünk.

— En a munkát önmagáért szeretem! Milliárdosok is dolgoznak!

— De nem úgy, ahogyan te szoktad. Ezzel csak filléreket lehet keresni. Majd én elárulom neked a vagyonszerzés titkát is... Sok mindenről kell még nekünk beszélőnünk... De ehhez még nem vagyunk eléggé megértő, egymáshoz hangolt barátok...

— Hogy mondhatsz ilyent? A férjed vagyok!

— Ezek csak szavak, Viktor. A valóság, hogy sohasem érzem magamat biztonságban melletted. Mindig érzem a néma szemrehányásaidat. Rosszul ítélsz meg... Nem tudsz még megérteni...

— De hát miért nem próbálsz inkább te hozzám alkalmazkodni?

— Én trópusi virágzású talajon élek és te szikkadt ugaron tallószatsz. Mért mennék utána a fantáziátlan és szegény szagú világodba?

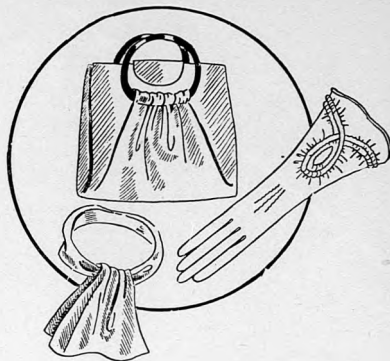
— Voltál már valóban boldog, Hanna?

— Boldogság? Mi az? Voltak nagyszerű, felejthetetlen hangulataim, érdekes kalandjaim, szórakoztató nyugtalanságaim... Ez elég!

Hámory csigédget mozdulatot tett.

— Csakugyan... nem vitatkozhatunk. Te nem érted meg, hogy a boldogság mind ennek az ellentéte... A csendes, biztos talajú otthon... a gyermek... Hanna ellenségesen mérte végig férjét:

— Szóval, mind az, amitől elszakadtál! Visszavágyol? Kérlek... egy percig sem tartalak vissza... Mehetsz!... Én igazán nem tartalak vissza...

H. G. Wells:

Igy látom én a dolgokat...

A boldogság ritka szólófogó bora, amit a kicsinyes lelkek nem bírnak élvezni.

Két fontos dolog van az életben: elérni azt, amit akarunk, azután érteni ahhoz, hogy élvezni is tudjuk. Sajnos, a másodikkhoz csak a bölcs emberek értenek.

A legszörnyűbb annak elképzelése, hogy mindaz, amit az emberek mondanak rólkunk, igaz is.

Aki eltökéli magában, hogy Istennek és Mammonnak egyszerre fog szolgálni, rövidesen kétségbe fogja vonni Isten létét.

A legtöbb ember eladja tulajdon lelkét és kitűnően megéli a kamataiból.

A sznob az az ember, aki hátsó gondolatait elől viseli.

Az évek múlásával testileg törékenyebbek, lelkileg azonban erősebbek leszünk.

Ha az ember elérte a teljes kopaszágát, új örömek nyílnak meg előtte, amikről fiatalágában nem is álmodhatott.

A gonosz olyan emberek között tartózkodik a legszívesebben, akik gonosz dolgokra még csak gondolni sem mernek.

Nincs szebb muzsika, mint a fiatalág hangja, de csak addig, amíg nem értjük meg, hogy mit mondanak.

A legtöbb ember szívesen feláldozná életét is a barátjáért. De Isten örizzen attól, hogy egy papírszelet felemelését merje kérni tőle!

Arab közmondások

A bölcs soha nem siet. Olyan, mint a teve, amely tudja, hogy kár sietnie, mert útja mindig a sivatagba vezet.

A csillagok az emberek számára fényeskednek, de az emberek nem akarják meglátni, mert mindig a földre szegzik tekintetüket.

Sok asszony szája veszedelmesebb, mint a kígyó marása. Kétszeresen tud mérgezni vele: a beszédével és a csókjával.

A nap azért kel fel, hogy lepihenjen. Az élet azért van, hogy véget érjen. Örök bölcsesség ez, amit az emberek legnagyobb része mégsem akar elhinni.

A szerelem olyan, mint a virág: bimbózik, kinyílik és elhervad. Csak az ostobák állítják magukat örökké tartó szerelemmel.

Zöld pálmaliget a sivatag közepén: olyan, mint a bölcs, becsületes és tiszta akaratú ember az élet Szaharájában.

A beszéd nem azért van, hogy a csónedet megzavarjuk vele. A csönd szebben tud beszélni, mint a leghangosabb száj.

A tenger végtelen és hatalmas. Ne hidd, ember, hogy uralkodni tudsz fölötte. A te hatalmad csak addig tart, amíg a tenger meg nem haragszik és viharos hullámaiba nem temet téged.

Nem mindig az a győztes, aki az erősebb. A legtöbbször zsarnok gyávaaságából és gyöngeségből követi el a legszörnyűbb tetteket.

Férfi és nő: két bolygó csillag a földön, amely örökké találkozni akar, de mindig és újra szétszóródik egymástól.

Hámory megrémült. Nem ilyen választ és feleletet várt a feleségétől.

— Bocsáss meg, édesem! Nem akartalak megbántani!

Alázatosan Hanna keze fölé hajolt és megcsókolta. Az asszony diadalmasan, gonoszul mosolygott. Tudta, hogy korlátlan hatalmában tartja a férfit.

Párizsban a Claridgeben szálltak meg. Hanna, aki már Pesten készült erre a párizsi látogatásra, elővette jegyzőkönyvét, azután a telefon mellé telepedett és egymásután hívta fel ismerőseit. Mire befejezte a körtelefonálást, már több mint féltucat meghívás volt noteszébe bejegyezve.

Elégedetten mutatta Viktornak:

— Ferrandék, a francia szelverőaszt elnöke vacsorára hívtak, Langelier, a Meunier-bankház főnöke kért, hogy holnap menjünk együtt az Operába. Courdoret, a hadügyminiszter személyi titkára opera után az Olimpiában vár bennünket... Benne vagyunk az előkelő Párizs teljes forgatagában... Remélem, ezáltal nem leszél fáradt és álmos!

Később, mikor Hámory kiment a szobából és az étterembe sietett, hogy megbeszélésük szerint ott várja meg Hannát, Hanna óvatosan bezárta az ajtót és újabb számokat tárcsázott le a telefonon. Úgy hallgat halkan beszélt. Különös, szaggatott mondatokat suttogott, melyeket aligha értett volna meg valaki... Összefüggéstelen szavak... értelmetlen számok, néha ideges, ingerült tiltakozás... Azután letette a hallgatót. Összeszorított szája, elgondolkozva állt néhány pillanattig, azután megegyeszer a telefonhoz sietett és tárcsázott.

— Te vagy az, John? — kérdezte. — Figyelj. Megérkeztünk. Légy nagyon óvatos. A férjem gyanakszik... Fontos híreim lesznek számodra... Holnap az Olimpiában... Jó éjt, kedves!...

Mélyen sóhajtott, azután a tükör elé állt. Az estélyi ruha elragadó volt. Az ékszerai szikráztak. A kozmetikája remekül sikerült. Olyan szép volt, hogy maga is elragadtatással gyönyörködött tükörképében néhány pillanattig. Azután elégedetten kisetett a szobából.

*

Augusztus elsején Gizi és Emma becsukták a szalont. Előkelő vendők közül senki sem volt Budapesten. Úgy határoztak, hogy Gizi egyenesen Párizsba megy az őszi divatot tanulmányozni és megvenni az új modelleket. Emma pedig a gyermekkel hazautazik Kútházára.

A kis Viktor már másfél esztendő volt. Egészséges, aranyosan gügyögő baba, aki úgy volt öltözve, mint egy kis francia divatbábu. Látszott rajta, hogy anyuskája Pest legegőkebb divatszalonjának a tulajdonosnője.

Emma mélyen meg volt hatva, mikor az álomlásról a nyitott kétovas fiakkereken berobogtak Kútházára. Mennyi minden történt a két esztendő alatt, mióta asszony lett... A város változatlan maradt, csak benne omlottak világok össze.

A házak kapujából ismerősök integetnek. Nimi... a Puskás Klári! Alig biccenti meg a fejét, hideg méltósággal néz el Emma felett. Valamiért meg van bántva. Talán azért mérges, mert még mindig lány és Emma mellett ott gögicsél a drága kis baba. Vagy így akarja éreztetni, hogy lenézi Emmát, akit csak szabónőnek tart! Vagy gögös fejbőlintásával jelzi a társadalmi bojkottot, amely az elvált asszonyoknak dukál Kútházán. Ki érti és ki tudja megmagyarázni az ilyen Klárik bonyolult észjárását?

A takarékpénztár közelében Gárdos Jolán jön az utcán. Csizmás, bricsesznadrágos, pörgekalapos hetyke fiatalemberbe karol. Nyilván a férje. Ő is éppen hogy bölint, mint aki királyinói göggel mondja: ide nézz, ez az igazi férfi, így kell fiam férjhezmenni!

— Na, itthon nem vagyok túlságosan népszerű! — gondolja Emma.

A papa, mintha nagyon megöregedett volna. Meghatottan öleli meg Emmát, de van a mozdulatában valami néma vád, keserűség.

A mama körülnéz és azt mondja:

— Gyönyörű rend. Minden a hegyen-hátán van, az asztal ragad a piszoktól! Így van az, ha az asszony kiteszi a lábát! És hogy nézel ki? Milyen pecsésés a kabátod? A szoba nincsen eléggé szellőzve... Képzem, miket csináltál távollétedben!

— De mama! — mondja méltatlankodva Hajnal úr.

— Csak hallgass. Majd úgyis megtudok mindent. Ne félj, mindent vissza fogok neked mondani. És akkor ne örülj... Persze, én elmegek minden eselédnek Pestre a lányomhoz, ápolni a gyerekét, mint egy pesztonka és te azalatt a kaszinóban kártyázol, éled a világotad és akkor jársz haza, amikor eszedbe jut... Képzem, mennyit ittál! No, mit szólsz az unokádhoz?

Hajnal letérdel, ölébe kapja, ringatja, simogatja a csöppséget. Hajnalné kikapja a kezéből:

— No, azért ne edd meg, te vadember. És előbb mosd meg a kezedet. Nehogy bacillusokat kenj a gyermek kértre. Pesti gyerek ez, kérlek. Ezt csak steril kézzel szabad érinteni!

Az udvarban kakasok kukorékolnak, disznóröfögés hallatszik az ólak mögül, a kertben ribizlibokrok pirosodnak, érett egres kínálja gyümölcsét, a fákon még néhány túlérett őszibarack körül donganak a darazsak, a falu nagy és örök szimfónia hangokban, színben, illatban.

Emma kisháival kísételt a keribe és leheveredett egy fa alá. Nagyon szomorú volt. A városban, a munka lábában nem is ért rá a maga sorsával törődni. De

most egyszerre rázuhant minden keserűség. Az előbb a tükörbe nézett és megdöbött, hogy milyen fáradt barázdák húzódtak a szeme alá. Még csak huszonharmadik évében van, más fiatal anyák ilyenkor virulnak ki teljes szépségükben, néki pedig a lelke öregszik és a folytonos bánat kirajzolódik az arcára... Mit csinál Viktor? Hogyan feledkezhetett meg róla ennyire? Hónapok óta egyetlen sor írást sem kapott tőle. Két ízben pénz érkezett, ezt nem fogadta el, viszszaadta a postásnak...

Egészen bizonyos, hogy gyávaságból nem ír. Akármilyen kőszívű legyen is, lehetetlen, hogy éjszaka ne jusson eszébe néha a kisfia... Ha őt el is tudta feleltetni, a gyermek bizonyára megjelenik néha emlékében és szenved... Látni szeretné! Emma keze remegett nyúlt az apróság után, megölelte és a könnyei ráharmatoztak. Már csak benne élt, életének ez adott célt, tartalmat. És ezen keresztül volt még mindig Viktorhoz kapcsolva.

Mi lesz a télen? Viktor feltétlenül üzenni fog, hogy látni akarja a kisfiát! Emma már sokszor gondolkozott azon, hogyan fogja neki megmutatni? Az édesanyját semmi földi hatalommal nem lehetne arra bírni, hogy hozzá vigye. És ez még szerencse, mert abból ugyan semmi jó nem fakadna, ha Viktor és Hajnalné találkoznának. Erre még gondolni sem jó. Akkor hát ő kísérje a gyermeket a találkozás helyére? Nem... Ezt soha! Nem akar Viktorral találkozni. Képtelen lenne közönyösen beszélni vele... Kitérne belőle a jogos keserűség. Nem fogja elvinni a gyermeket. Sem ő, sem más. Szenvedjen Viktor. Megérdemli!

Vajjon boldog-e? Szereti-e még olyan szenvedélyesen, örgőjög vakásgal Hannát, mint házasságuk előtt? Mi lehet az a varázslat, mellyel Hanna magához tudja láncolni? Mi lehet az, ami hatalmasabb kitélék, mint ez a gyermek, a mosolygó, pufók kis angyal, aki már gügyögve mondja, hogy: mama!... papa!

Emma erre a szent szóra is megtanította. A kis Viktornak is van papája. Néki is joga van ahhoz, hogy kiejtse ezt a szót, a legszebb muzsikát a világon. Ezer-szer átkozott az, aki nem hallgathatja a gyermeke első, édes szavait. Emma e pillanattal úgy érezte, hogy bármennyi igazságtalanság, szenvedés érte, mégis ő a boldogabb, mert mellette van a gyermek.

Kütházán közben a rádiótelegrámnál gyorsabban röppent szét a hír: megjött a Hajnal Emma! Rossz ránézni, milyen sovány és sápadt! Ami különben vigasztaló dolog, mert különben igazán nem lehetne elviselni azt a felháborító szerencsét, amit ez a nő csinált! Képzelték, faképnél hagyja az ura, erre összeállt Istvánfi Gizivel és ma nekik van a legjobban menő divatszalonuk Budapesten. Azt mondják, rengeteget keresnek... Meg is látszik Emmán! Fiakkeren pávaskodott be az állomásról. Régebben jó volt a konflis is. És micsoda angol útiruhája van! Mint egy operettprimadonnának! Kiskorában az asztal körül kergették, ha nem hordott kétszappengős kosztümket. No, de Puskás Klári és Gárdos Jolán megadták neki! Azért is csak úgy felvállról köszöntek neki. Ne gondolja, hogy mert pénze van, azért most egész Kütházára hasravágódik élote!

De bármennyire pukkadottak is az irigységtől a kütházaiak, lassankint rájöttek, hogy egy kis ravasz politikával napszeretén ki lehet használni Emma kütházai vendégszerelését. És Emma néhány nap múlva a korzón meglepetten állapította meg, hogy egyszerre milyen népszerű lett. Minden asszony és lánybarátja megállította, kitérő lelkesedéssel ismerte fel és néhány perces beszélgetés után mindegyik megkérdezte: milyen lesz az őszi divat? Mit hordanak az elegáns hölgyek, ha nyáron elutaznak valahová? Milyen tanácsot ad Emma készülő új toalettiéikkel kapcsolatban? Nem volna-e hajlandó segíteni az anyag kiválasztásánál? Tekintettel a régi, gyermekkori barátságukra, mit számítana Emma a fazonért, ha nála rendelnek meg a ruhát? Emma most mértéket vehetne és Pesten megcsinálná a beküldött anyagból.

Emma csupa tréfából fantasztikusan olcsó árakat kért. Sokkal kevesebbet, mint amennyibe neki magának került volna a ruha előállítására. Ennek ellenére valamennyi hölgy meg volt győződve, hogy Emma szemérmetlenül sokat számít és mikor egymással találkoztak, méltatlankodva mesélték, hogy Emma nyilván hülyeknek nézi őket és azt hiszi, hogy talán lopják a pénzt. Mindenesetre ebből is látható, hogy az embert csak az ismerőséitől és barátaitól óvja az Isten... Így mult el egy hét. Különös, nyugtalansággal teli hét volt. Emma nem tudott pihenni. Sajnátságos sejtelmek szövődtek, hogy titokzatos és végetes események kavargognak körülötte, valami történik, ami sorsával összefügg, amiről azonban semmi közelebbi nem tud.

Ekkor érkezett meg Gizi első üzenete repülőpostán. Szükszavú, rejtélyes levél volt:

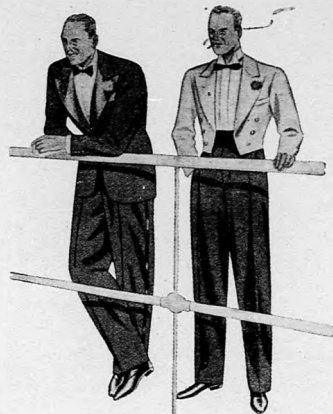
Emmám,

a nagy leszámolás megkezdődött! Minden pillanatom lázasan le van foglalva, minden erőmre és ügyességemre szükségem van, hogy megnyerjem a nagy játekok. Képtelen vagyok hosszabban írni, erre nincsen sem türelmem, sem idegerőm. De kabalából sem merek a dolgok elé vágni. Csak arra kérek: gondolj sokat rám, imádkozz értem, hogy sikerüljön, amire vállalkoztam. Mindkettőnk sorsa és jövője ettől függ. Milliószor csólok Gizid.

Emma megrendülve olvasta a rejtélyes sorokat. Ismerte Gizit, tudta, hogy nagyon komoly események középpontjába kerülhetett Párizsban és hogy ezek szorosan összefüggnek családi drámájával. De képtelen volt elképzelni, mik lehetnek azok?

*

Egy forró augusztusvégi délelőtt, amikor egész Párizsban benzín és olvadó asz-

Nehéz dolog békának lenni

Írta: Balassa Imre

A béka nagyot lökött magán, azután leeseit, hogy mindjárt újra kezdje. De milyen széles az út, Istenem... Hogy kell előlteni, kizozni, hajtani magunk szegény kis békának, amíg átjut a másik oldalra és kifújhatja magát... (Általában nagyon nehéz dolog ám békának lenni! — majdnem olyan nehéz, mint embernek lenni.) Hogy tornássza, löki, taszítja át magát a széles úton, mint a nyomorék csonk-ember, akinek nincsen lába, egy se szegénynek, két kicsi sámlí van a két kezén, azzal taszigálja át magát a széles utca egyik partjáról a másikra, míg a szeme nyugtalanul jár körbe, mint a békéé: nem robob-e ki valamelyik mellékútból orvul egy autó? Így ugrált előre a béka is, mikor a ködben fölparázolt hirtelen a száguldó rém tüzés két szeme.

Egy autó...

Mintha mesebeli óriás-állat volna... Megrémultem, szívem a torkomban dobolt már. Hol van az a szegény béka? A kocsi elrobogott, elzúgott előttem, döröje elenyészett a ködben és én a békát kerestem a sötétben. Bizonyosan eltaposta... Alaktalan göröngy lett belőle, pedig az ímént még élt. Milyen szívhévszólóan tudta mondani: brekerek... Vagy vidáman, így ni: brek... brek... breek... Hiszen a békának is van szíve, a békának is vannak hangulatai, ő is szeret és haragszik, mint mi...

Ó, szegény, szegény béka... A sötétben megmozdult valami fekete-szürke rög... De ez a göröngy komikus bakugrásokkal perdül tovább... hiszen ez... hiszen ez a béka, a derék kis béka... Ell... Ell... a békácska... Majdnem elslírtam magam, úgy megörültem, hogy a béka élt... Előttem ugrándozik, a villamos zseblámpa kerek kis fényudvarában táncol mámorosan, mint-ha becsipített volna az örömtől, hogy még élt... A fekete pettyek a hátán külön-külön táncolnak. Mindegyik külön-külön. Jobban megnéztem: nini, ez éppen olyan, mint az a régi béka, az a sáros kis varangy, ott a mocsárban. Ennek húsz éve már...

Háború volt, a bajtársaimat megölte az ellenség, egyedül bujdosom a mocsár-

ban. Figyeltem, távoli és közeli hangokra, a földre szorítottam a feletem és úgy hallgatóztam... Nem tudtam, hol vagyok és merre? Nem tudtam, ellenség-e, vagy jóbarát, akinek a lépte hallatszik, embe-re, vagy vad tőri-e az irtást? Sebzett lábbal, éhesen, sárba ragadva, négykézlő löktem előre magam, méterről-méterre az ingoványban. Sáros volt a ruhám, az arcom, a kezem. Hirtelen egészen lelapultam és a tudómnak is hallgatást parancsoltam. Tíz-tizenkét lépésre tölem ellenséges katonák ütek a tűz körül.

Amint a lélegzetemet visszafojtva felkúrtam a nádban, egy béka ugrott elő. Éppen olyan volt, mint ez... Bizonyos, hogy a rokona volt, ezek a varangyos békák mind rokoni egymásnak... Nagyon megijedt a kis béka, mikor meglátott: egy hatalmas ember, óriási, kegyetlen állat, abból a fajtából, amelyik a csizmája sarkával szokott eltaposni bennünket... A riadt békaszem a talpamat nézte, sáros, szöges, széles csizmatalpamat. Egyre csak ezt nézte... Milyen nagy...

Bizonyosan el tud taposni, ilyen szegény kis békát, egyszerre akár tízet is. Remeggett vékony kis hátya-melle, mert nagyon lüktetett benne parányi béka-szíve. Azután... azután vidáman közelébb ugrott hozzám. Nagyon csodálkoztam, hogy nem menekül, hanem közelebb jön. Vakmerően a csizmám orrára pattant, onnan pedig a térdemre.

Sárszínű volt, mint a ruhám és az arcom, nagyon hasonlítottunk egymásra... Most már tudtam, hogy a béka sajnál engem: Te szegény, nagy varangy... úgy-e, most te is attól félsz, hogy eltaposnak... úgy-e? Elmosolyodtam és mélyet sóhajtottam. Olyan egyformák voltunk, mi ketten, olyan egyformák. És bizonyos, hogy a kis béka-szív abban a percben nemcsak magáért dobogott félelemmel, de értem is.

A béka félt, de engem is féltett... Most pedig viszonzatom a részvétet, az együttérzést: az a roppant hűdszár, az én ember-szívem, úgy remegett a kis béka életéért, mintha már nem is ember-szív volna. Csak egy béka meghajszolt szíve. Egy varangyosbékéé, aki oly nagyon nehezen vándorozt az át egyik parttól a másikra, mert ezernyi veszedelem les rá sok gonoszszággal az a széles úton, amelyet életnek neveznek...

faltszaga van, a Concorde-téren pillantotta meg Gizi Hannát, aki egyedül volt és a Boulevard Madeleine felé sietett. Gizi ösztönszerínen követte. A szíve hevesen dobogott. Ismét Párizsban hozta őket össze a sors. Nincs az a zseniális rendező, aki ezt különben tervezhette volna ki. Néhány év előtt itt indult meg a sorstragédia: amikor Hanna elhódította vőlegényét... És most a nagy hadüzenet után, ismét Párizsban kereszteződnek útjaik!

E pillanatban Gizi mindenről megfeledkezett. Nem örült annak, hogy a délelőtti folyamán sikerült a Maison Genevieren két ritka szem ruhamedellét vásárolnia, melyekről érezte, hogy egész Pestet meg fogják szédíteni, megfeledkezett a Torres nővérek bűbájos kalapmodelljeiről is. Hihetetlen erővel robbant ki belőle a bosszúvágy. Mint a tűzhányó kráteréből, lángolt ki lelkeből a gyűlölet, két-ébeesés, a szétzúzott múlt feletti keserűség.

Észrevételül, mint az árnyék, lapokodott Hanna után. A Madelaine-templom közelében Hanna hirtelen körüljött. Gizinek éppen csak annyi ideje volt, hogy egy hirdető oszlop mögé ugorjon. Hanna kémlő pillantása olyan feltűnő és áruló volt, hogy Gizinek egy pillanatig sem lehetett kétsége: vetélytársnője valami tiloslat szándékozik elkövetni és azt figyeli, hogy nem lesik-e?

Különös jelenet következett. Egy bár terraszán szürkeruhás férfi ült és látszólag teljesen elmerült egy képeslap olvasásába. De valójában szakadatlanul ideges pillantásokkal figyelte az utcán járókölöket. Hanna a terrasz közelében észrevehetően meglissított lépteit. Gizi jól látta, hogy ugyanakkor, mikor a szürkeruhás férfi mellette elhaladt, a férfi balkezevel alig észrevehetően néhány titkos jelt adott Hannának. Hanna, anélkül, hogy akárcsak egy arcizma is megredzött volna, intett egy takszínak és beszállt. Ugyanakkor a férfi is fizetett és ő is felült az autóra.

A következő pillanatban Gizi már egy másik autón követte őket. Párizsban a déli órákban olyan szédületesen nagy a forgalom, hogy az autók csak egészen lassan haladhatnak előre. Szinte lehetetlen, hogy egyik a másikat megelőzze, vagy eltűnjön a zárt libasorban, melyben haladni kénytelenek.

A soffőr, a párizsi kedves csirkefogók humorával vitte Gizit Hanna autója után. Meg volt győződve, hogy Gizi nyilván a felesége, vagy menyasszonya a szürkeruhás úrnak, akit hűtlenségén ért. Előre örült, hogy ebből micsoda remek botrány fog kerekedni.

Körülbelül egy óráig tartott a rejtélyes autózás, mely alatt össze-vissza csavargtak Párizst. Végül is a Place de L'Étoile-nál a férfi kiszállt az autóból, Hanna pedig utasítást adott a soffőrnek, hogy vigye tovább. Nem ment messzire. A Champs Élyséen, a Claridge szálloda előtt megállt és besietett a forgójajtón. Gizi kisvártatva követte. Százfrankos borralvót nyújtott át a portásnak és rövid párbeszédet folytatott vele. Gizi elégedetten távozott. A portással megállapodott, hogy amennyiben Mme Charlotte név alatt telefonálni fog, a portás pontosan értesíteni fogja, hogy Háromyék kiket fogadtak és hova mentek?

Amikor Gizi kilépett a szállodából, éles fájdalmat érzett vállában és jobb karjában. Már napok óta kínozza ez a sajátságos, szaggató fájdalom. Nyilvánvaló volt, hogy a vonaton fázott meg. Hogy a svájci havasok át robotgatt, az éjszaka rendkívül lehűlt a levegő és ő a nyitott ablak mellett üldögélt sokáig. Eleinte nem törődött a fájdalommal, azt hitte, hamarosan elmúlik, aszpirint szedett, de úgy látszott, hogy a baj makacsabb, mint gondolta. Még elő párizsi tartózkodása idejéből emlékezett a dr. Rogger-féle szanatóriumra. Elhatározta, hogy oda megy és néhány villamos masszázst vesz. Dr. Rogger szanatóriuma világhírnek örvendett. Specialista volt mindenféle reumás fájdalom és idegbenulás kezelésében. Társaságból ismerte az előkelő orvosprofesszort, aki nyomban felismerte és kitörő örömmel üdvözölte.

— Oh, mademoiselle Istvánffy! Már azt hittük, egészen hűtlen lett Párizshoz! Nem is hiszi, hogy milyen gyakran emlegettük... De micsoda kellemes meglepetés! Mit mond, kérem? Idegfájdalmi vannak? Megfázott? Ez is mutatja, milyen rendkívül nő maga! Mostanában csupa hűgútában összeesett embert szállítanak a szanatóriumokba és maga megfázik! Óriási! Na, semmi, kérem... Egy kis diatermiás kezelés. pár napon belül tökéletesen rendbe jön. Ha úgy tetszik, mindjárt meg is kezdhetjük. Szabad kérnem?... Előre ment és mutatta az utat.

— Forró villamos besugárzások adok! Rogger-féle speciális hősugarak... Hirtelen megállt, szemében huncut mosoly játszadozott.

— Nem fog unatkozni, kérem. Igen kellemes társasága lesz.

— Kicsoda?

— Titok kérem, titok! A Rogger-féle szanatóriumban nagy sülyt helyeznek a páciensek kifogástalan hangulatára. Jökevő és mosoly fél egészség! Ez nálunk jelszó. Az első kezelés tartama húsz perc. Egy percnél fog feltűnni, olyan kitűnő társaságban lesz!

— Csak nem Chevalier, vagy valamelyik másik nagy moizistár a páciense, akit nekem partnerül szán? — nevetett Gizi.

— Nem nyilatkozom! Majd meg méltóztatik látni!

A villamos besugárzógépekkel felszerelt nagyteremben izléses függönyökkel elkerített kis fiülékben ülték a láthatatlan páciensek. Gizi levetkőzött és fürdőtrikóba bújították, amely szabadon engedte a karját és vállát.

Rogger rákapesolta a különböző melegítő testeket és megindította az áramot.

— Kellemes? — kérdezte udvariasan és szinte merev mosoly volt az arcán.

Gizi sziszegett.

— Egy kicsit túlmeleg.

Rogger bólintott.

— Helyes, akkor hát következik a figyelem elvonása. Engedje meg, hogy hemussam önnek a szomszédos fürkében győtrődő mártír testvérét, egy igen kellemes gentlemant és önnek honfitársát...

E szavakkal széthúzta a két szomszédos fürke közötti elválasztó függőnyt. A hatás túlságosan váratlan volt. A professor rémületen nyúlt a kontaktus után és kikapcsolta az áramot. Úgy látszott, mintha mind a két páciensét egyszerre érte volna valami váratlan villámcsapás. Felemelkedtek és olyan heves mozdulattal rándultak meg, mintha szét akarták volna tépni a drótokat, melyekkel a villamoskészülékekhez voltak rögzítve.

A két elképedt ember dermedten nézte egymást. A legnagyobb tragédiák néha bohózatokba fulladnak. A legdrámaibb jelenet kacagó orkánt vált ki a nézőtéren, ha a színész valami előre nem látott kis baleset éri. Például megbotlik, nem működik a kezébe ragadott revolver, vagy lecsik fejről a paróká. Ilyen lehetetlen és groteszk volt Nyéky báró és Gizi találkozósa. Éveken át mindkettőben kísértett a viszontlátás lehetősége. Gizi, a végig sértett szerelmes lány féltékeny méltóságával és megvetésével készült rá. Sokszor el is képzelte, hogy milyen hidegen, villámlo szemmel fogja végigmérni Nyékyt. És Nyéky lelken, mint örökös félelem rágódott a rossz lelkiismeret, a találkozástól való félelem. Mióta Hannában olyan kegyetlenül csalódott és csaknem az életét veszítette, kétségbeesett megbánással és sóvárgással gondolt régi szerelmére, Gizire, akit könnyelműen elhagyott...

És most váratlanul ott álltak egymással szemtől-szemben. Mindegyiken bő fehér szanatóriumi köpeny, alatta fürdőtrikó és meztelen karjukra rácsavarva az elektromos melegítő test. A hatás olyan ellenállhatatlan, a helyzet annyira komikus volt, hogy Gizi hahotázni kezdett. Nagy felszólások, hosszú ideig visszafajtott indulatok gyakran robognak ki ilyen görcsös, fájdalomból és könnyből született nevetésben. Nem jövedy volt ebben a nevetésben, hanem halálos öngúny, kicakagása az élet ostobaságának, kétségbeesett felismerése annak, hogy minden milyen gyerekes és értelmetlen bábjáték.

A férfi lélektelenül, elképedve nézte a hangosan hahotázó lányt. Sápadt arca lángvörös lett.

— Kérem, — dadogta — mért nevet?... Ezt mégsem érdemlem... Bármit is tettem, megszenvedtem érte...

Az idegroham elmúlt. Most már komoly, nagyon komoly volt Gizi.

— Nem magát nevetem, Egon, — mondotta szomorúan, — talán csak magamat, az egész életemet nevettem ki... ezt a képtelen találkozást...

— Bántja, hogy ismét szembe kerülünk? Látja, most már bevallom... én ezt szívem mélyéből kívántam... imádkoztam, hogy megint a közelébe kerülhesek. A magam akaratából erre sohasem lettem volna képes... Ne szóljon, ne tegyen szemrehányást, mindezt én már elvégeztem a lelkiismeretemmel... Rettenetes, vezetes ostobaságot követtem el, Gizi...

Felszisszent, a villamosáram fájdalmasan égette béna karját.

— Látja, — mosolygott szomorúan, — nyomorék lettem... Talán sohasem fogom a balkezemet használni... De ezzel, a megmaradt joggal, kétszeres imádatlalnól ólném magamhoz, ha meg tudna bocsájtani...

Gizi lehunyta szemét. Az erős, bátor lány úgy érezte, hogy egyszerre nagyon gyenge lett. Az akarat vaspáncéla alól ellenállhatatlan erővel szakadoztak fel a könnyes indulatok.

De ez a meghatottság csak néhány pillanatig tartott.

Azután tagadást intett.

— Nem, — mondotta, — ilyen könnyen mégsem intézhető el mindaz, ami kettőnk között történt...

— Még jobban meg akar alázni?

— Én nem magára haragszom, Egon... Másvalaki van itt, akivel le kell zárnom a számlámat... Majd ha ezt a nagy leszámolást elintézték... akkor visszatérhetek a kettőnk ügyére is. Előbb ne beszéljünk róla.

Nyéky tudta, hogy Gizi kiről beszél. Hogy ki az a nagy ellenség, akivel harcba szállni készül...

Aggódva fordult feléje:

— Könyörgöm... gondolja meg, hogy mire vállalkozik. Maga nem tudja, hogy milyen veszedelmes ellenféllel akar megütközni...

— Tudom és ennek ellenére, ha az életembe kerülne, akkor is megütközöm vele!...

Nyéky megrendülve és elragadtatva nézte a nagyszerű lányt, aki százszorosra szépült a benső tűztől, amely fűtötte.

— Igen, — mondotta halkán — előre vártam, hogy ezt válaszolja... Akkor csak egyre kérem... Tekintsen újra jó barátjának és ha segítségre lesz szüksége, igérje meg, hogy rám gondol.

A tekintete csupa könyörgés és bocsánatkérés volt.

— Megígérem, hogy barátomnak tekintem! — válaszolta Gizi.

A férfi szemében kimondhatatlan öröm villant.

— Köszönöm! — mondotta meghatótan.

Kaleidoszkóp

Kedvező ajánlat

Az idősebbik Dumas, a nagy francia regényíró, híres volt jószívűségéről. Egyszer felkereste őt egy «lecsúszó» írótársa és patétikus hangon kiabálni kezdett:

— Felakasztom magam és három gyermekemet, ha ön azonnal nem ad nekem háromszáz frankot!

A regényírórt meghatotta kollégájának kétségbeesése és teljesíteni is akarta kérését. Hiába kutatta át azonban minden zsebéét, készszá franknál többet nem talált.

— Nem adhatok többet — mondta sajnálkozóan.

— Ennyit nem használhatok! — dröngögt a kétségbeesett férfi és eltolta magától a felkínált összeget. — Háromszáz frankra van szükségem! Különben én és gyermekeim elpusztulunk!

Dumas pillanatnyi gondolkodás után így szólt:

— Mondja, kolléga úr, nem volna lehetséges, ha egyedül csak sajátmagát akasztaná fel, a gyermekeit pedig későbbre hagyja?...

★

A hírnév relativitása

Jan Kiepara, a világhírű tenorista, hosszabb vendégzereplésről tért haza. Az ékezőkocsiban egy feltűnően kedves, idősebb úrral ismerkedett össze.

— Végelentlen örülök, hogy ön megismerhettem — mondta a barátságos öreg úr.

A tenorista boldogan mosolygott:

— Hiába, mégis csak más otthon, mint külföldön! Képzelve, kedves uram, Amerikában még az is megtörtént velem, hogy valaki megkérdezte tőlem, ki vagyok? Engem kérdezett meg, hogy ki vagyok? Hát meg is feleltem neki! Csak ennyit mondtam: Kiepara! — és otthagytam!

A barátságos úr megértően mosolygott:

— Pompás! Ragyogó!... Dehát tulajdonképpen mi az ön igazi neve?...

★

Apostolok inflációja

Korzakov herceggel történt, az egykori hajóinással, akit Nagy Katalin cárnő szeszélye emelt hercegi rangra. A herceg, amikor berendezte pompás palotáját, képeket akart vásárolni és felkereste az egyik híres festőművészt, aki szívesen megmutatta neki vázlatait.

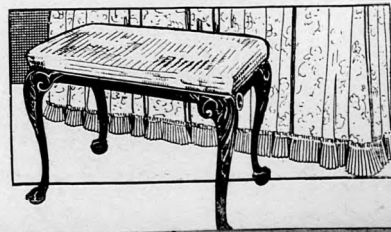
— Mit ábrázol ez? — kérdezte a herceg, az egyik vázlatra mutatva.

— A tizenkét apostolt — felelte a festőművész.

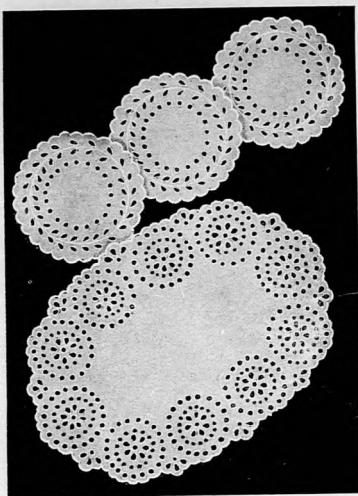
— Mondja, nincs egy ilyen kép Annenkov gróf palotájában?

— De igen...

— Rendben van! Fesse meg nekem ugyanezt a képet, de úgy, hogy tizen-négy apostol legyen rajta!

(Folytatjuk)

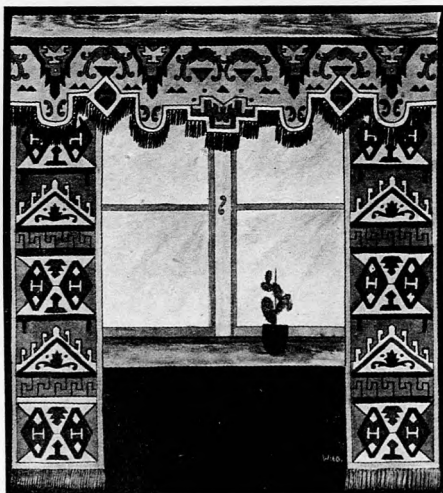

1. Madeira terítők. Abrosznélküli terítésnél használjuk. Az ovális mérete 60/80, ez a tál alá jön. Rajzolja P 1.80. Kis terítők a tányérok alá 30/30 méretben, darabja 80 fillér. Készen hímelve géppel, a nagy terítő P 7.—. Kis terítők darabja P 2.40. Szűrt sablonja 1 nagy és 1 kis terítőnek P 1.80.

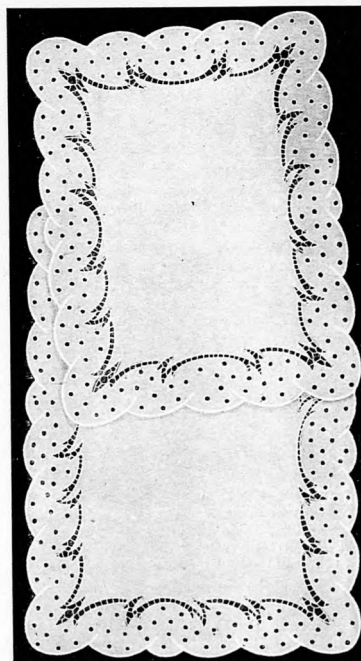

2. Tüllterítő. Kapható papírra előrajzolva, a tűll ráfűelve 120×120 cm méretben hímzópamuttal együtt P 12.—. Papírrajza P 3.—. Teljesen készen hímelve P 25.—.

Wieg Testvérek kézimunkakarajjai

3. Kétféle függöny. Aida kanavára festve, a szárnyak mérete 55×300 cm. Drapéria mérete 55×170. 1 ablakra ára P 37.50. Mestrendelhető más méretben is. Kidolgozáshoz szükséges la imperial pamut kilója P 13.50. Leszámolható mintalap ára P 6.—. 1 ablakfüggöny konturozva, kidolgozáshoz szükséges 2½ kg. pamuttal P 101.—.

4. Párnahuzat. Darabja előnyomatva finom vászonra P 3.50, halszóra P 4.50. Szűrt-sablonja P 1.80.

Fenti kézimunkák a rajzokat készítő kézimunkaegénél rendelhetők meg. Rendelés alkalmával kérjük közvetlenül az illető céghez fordulni. Érdeklődésnél 20 fillér, rendelésnél 50 fillér portódíj küldendő. Wieg Testvérek kézimunkaháza címe: Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 19

A társaságból

Kedves hölgyeim,

a régi, szép békeidőben történt. Egyik vadászszálajúnknál a tavaszi menetgyakorlatokon megfázott egy kövadász, tüdőgyulladást kapott és meghalt. A katonai pompával végbement temetésén egy osztrák százados azzal tisztelte meg a halottat, hogy az egyházi beszterelés után, persze német nyelven, ő tartotta felette a gyászbeszédet, a következőképpen:

— Ez egy derék, becsületes, jó katona volt... Ismerte a reglámát, annak minden rendelkezését pontosan betartotta, kötelességét mindig hűen teljesítette... Erhetetlenül állunk a Végzet kegyetlen rendelkezése előtt és lecsujtotton kérdezzük, hogy miért ragadta el tőlünk az Uristen ezt a jó katonát?...

— Szavaknál a kapitány ég felé emelt tekintete valamint észrevett és így folytatta:

— ...és miért nem inkább azt a dísznót, ott a második sorban, aki még arra sem méltatta elhúnyt derék pályatársát, hogy a mentéje gombjait kipucolta volna!... De holnap rapportra jössz és így becsukatlak, hogy a füled botja se látszik ki Vári, te kutyá!

— Szavak után a koporsót lebecsattották a frissen hantolt sírgödörbe.

A Kormányzó Úr

Ófőméltósága dr. Miskolczy Gyula egyet. magántanárt, a római Collegium Hungaricum igazgatóját, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem rendes tanárává nevezte ki. — Zala vármegye tisztelebéli tisztí főorvosa, dr. Petres József szemédfőorvos lett. — Gróf Mikos János szombathelyi megyéspüspök dr. Galambos Miklós szombathelyi vármegyei köz-kórházi lelkészé nevezte ki. — Dr. báró Hatvány Mária, lapunk munkatársa, kitűnően sikerült, nívós előadást tartott a Studióban «A nő az egészségügy szolgálatában» címmel. — Kedves előfizetőink közül Fogarasi Margit Mezőberényből, Vass Róza Hévízszentandrásról, dr. Szinyei Gézáné bankigazgató néje és leánya: Szinyei Baba Réfülőpről és Hévízről, Brunner Józsa Salzburgból, Nagy Lajosné Füzessabonyból, Fogarasi Piroška Zircről, Hajdú Éva Miskolc-Lillafüredről özv. Izaak Jánosné Balatonfüred-fürdőből, Bíró Irén Kisoroszi-ból küldött kedves üdvözlőket, amit hálásan köszönünk és hasonlóan szívbelőlvő üdvözléssel viszonzunk. — Felhívjuk kedves előfizetőink figyelmét a következő névnapokra: október 1-én Malvin, 4-én Ferenc, 5-én Aurél, 6-án Bruno, 7-én Amália, 8-án Etelka, 9-én Dénes, 10-én pedig Gedeon nevénapja lesz.

A jótett

Palika nagyon rossz gyerek.

A tanító bácsi az iskolában a jótettekről tart előadást és azt mondja, hogy minden gyereknek mindennap legalább egy jótettet kell cselekednie. Másnap aztán sorban kérdezi a gyermekeket, hogy ki milyen jótettet cselekedett tegnap? Palikától is megkérdi:

— No, Palika, milyen jótettet cselekedtél?
— Elmentem a nagynénimhez, — válaszolja Palika, — és csak öt percig maradtam ott...

Hímenhírek

Giczi, assakürthi és ablánczkürthi Ghyczy Zoltán ny. tábornok és neje, vinnai és dráveczi Dráveczy Erzsébet leánya: Zsuzsanna és ifj. Hasenóhr Ferenc örök hűségét esküdött a belvárosi r. k. plébániatemplomban. — Nyilas Vilmt a farsori ev. templomban olthárhoz vezette dr. Bárfay László fogalmazó. Tanuk voltak: dr. Szolnoki Jármy Andor altábornagy, mh. miniszter és Wurm Elemér szfv. orvoszéki elnökhelyettes. — Váczy Erzsébet v. védőné, kedves előfizetőnk és Bartha Endre kir. jk. tisztviselő Mátészalkán házasságot kötött. — Borzsovai és tiszokörödi Koródy Rózsa és dralepszki Horváth Endre örök hűségét esküdött a Szilágyi/Dezso-téri ref. templomban. — Tornyai Sarudy Akos ny. máv-felügyelő és felesége leányát, Gizikét, kedves előfizetőnk eljegyezte Magyar Iván elektromérnök. — Dr. Kovács Sándor okl. közgazda és Janczits Klára házasságot kötött. Tanuk voltak: báró Wolfner András és Petainek József országgy. képviselő. — Vámos Ferenc kapuvári főjegyző leánya, Ilona és néh. hatmansdorfi Hatfaludy Jenő máv. főintéző fia, Jenő, m. kir. folyamór-főhadnagy örök hűségét esküdött a kapuvári r. k. plébánia-templomban. — Vilyi vitányi Vitányi Erzsébet, kedves előfizetőnk és sarkadkeresztúri Sarkady Árpád Máriaudnyón házasságot kötöttek. — Bajkai Margit tiszaföldvári kedves előfizetőnk eljegyezte Kovács Gyula, Pécs. — A jegyes- és házaspároknak szinte jókívánásáigant küldjük.

KÉZIMUNKÁIHOZ HASZNÁLJA

A VILÁGHÍRŰ

FUTÁR

VÉD JEGYŰ

G Y A P J U FONALAKAT

VILÁGMÁRKA

Utónyaralás

Kedves előfizetőink közül Medriczky Kornélné Debrecenben, özv. dr. Wintemitz Károlyné Gödöllőn, nagyszülősti Törzsök Károlyné örnagy neje Kőszegen, Dévényi Lászlóné Hévízfürdőn, özv. Bihar Sándorné Gánton, Kirchlachner Jánosné Budapesten, Örnagy Julianna Balatonakarttyán, Balázsfalvi Demeterné törzsörm. neje Sátoraljaújhelyen, özv. Vargha Ferencné Budapesten, Nagy Károlyné Hévízfürdőn, Schmidt Antalné Zalaegerszegen, Ocsárd Sándorné Orvényesben, Medits Károlyné Badacsonyanban, özv. Izaak Jánosné Balatonfűréden, Weiler Imréné Ozorán, Duchai Ferencné Siófokon, Halász J. Lászlóné Mezőkomáromban, Vécsey Józsefné Egerszóláton, Répássy Gizike Gyulán, özv. Honfi Lőrincné Budapesten, Papp Olga Tolcsván, Németh Jánosné Parádán, dr. Szinyei Gézáné bankigazgató neje és leánya: Baba Almádi-ban, özv. Glatz Józsefné pedig Rákosszentmihályon élvezik, illetve részben már csak élvezték az utónyaralás örömeit.

A kávéházban

Kohn és Grün öszszetalálkozik a kávéházban.
— Samu, — csapja össze a kezét Grün, — hol voltál, hogy olyan hosszú ideig nem látalak!
— Szanatóriumban.
— Szegény... És mi bajod volt?
— Kleptománia.
— Úgy?... És azzal fekdüni szokás?
— Ki mondja, hogy fekdütem? Utem...

Kezddők a hangversenysezőn

Egyelőre még pontos dátumokkal nem szolgálhatunk, de annyit már most is közölhetünk kedves előfizetőinkkel, hogy javában folynak a kivételes érdekességűnek ígérkező hangversenysező előkészületei. Egészen bizonyos, hogy a világhírű művészek és énekesek közül hallani fogják Casals Pablot, Hubermannt, Szigelit, Edwin Fischert, Cignót, Horovitzot, Rachmaninovot, Grace Mooret és másokat, azután a léser-kvartettet. Szenczáczi zenekari hangversenyekben is lesz részünk Furtwänglert, Bruno Walter, Kleiber, Felix Weingartner és mások vezényletében, a Budapesti Hangverseny Zenekar, a Bécsi Filharmonia és a British Broadcasting Co. világhírű zenekarnak hangversenyestjein.

In memoriam

Az öszinte részvét hangján jelentjük, hogy régi, hűséges előfizetőnk,

körömdi Kós Kálmáné
szül. Oláh Erzsébet

életének 36. évében, Pécsset váratlanul elhúnyt. Öszinte részvétünk virágait küldjük a frissen hantolt sírra.

HÁZI KOZMETIKA

Levél a Monte Pascoal hajóról

Irtá: Dr. Földes Miklósné

Útban London felé, hajón. A mai rossz valutáris viszonyok miatt ez alkalommal nem várják tőlem a szokásos nyaralási "közszikszokat", amelyekkel jobb viszonyok között kedves ismerőseimnek és a M. U. L. előfizetőinek küldeni szoktam. Ehelyett e sorokon keresem fel minden ismerősömet szívvelyes üdvözléssel.

Fülemben csengenek a hamburgi daloló tengerészmatrózok melóidai. Körülöttem csendes a tenger, de a fedélzetten vídám hullámzik az internacionális társaság szines tömege, németek, angolok, svédok és dánok. Közöttük a magyar honfitársak kis szigete, kik temperamentumukkal tűnnek fel.

Mint kozmetikusnak, e helyen bizony nem sok mondanivalóm van. A hajón legnagyobb részt német és svéd nők utaznak. A svéd nők szép, szöke haja jó keretet ad opálosan áttetsző arc-bőrüknek. A német nők, mint a nagy német városokban is tapasztaltam, itt is kevés kozmetikumot használnak. De mégis mintha előző németországi látogatásom óta megcsinosodtak volna. Nem oly darabosak és az arcuk is kevésbé markáns. Csak a lábuk nagysága a régi. De ha így fejlődnek tovább, akkor a jövőben az sem lesz oly feltűnő. Talán ez az árverdéses folyamat nagyobb test-kultúrájuknak a következménye. Sokkal csinosabbak, mint régen. Érdeklődéseimre elmondják, hogy nagyon

hódít közöttük a vegetáriánus ételmód és ez megjavította arcbőrüket. Miután itt a baromfi ritkaság számba megy, a sok barna hús élvezete volt az oka arc-bőrük tisztátalanságának. Nagyon divatos náluk a kvarctorna és ezzel értek el nagy eredményeket pár év alatt.

Kozmetikumok csak egy jó krém, púder és a szájpótló, miután arcuk pirospótlókat nyáron a naptól, ősztől kezdve annak helyettesítőjétől, a kvarctól nyerik.

Feltűnő a hajón a sok fiatalság. De nem a flapper típusú, shortos ifjúság, amely felállója is meztelen, hanem az érett, komoly fiatalság, mely ilyen nagy tömegben ma már ritkán található. A weekend-erkölcsöknek behódoló ifjúság felváltotta az új élet harcos, komoly, érett fiatalságot. Ezen úde csoportokon jól isik a szemet pihentetni.

Miután ezen utamat a tanulmány mellett pihenésnek is szántam, kissé rövidebbre veszem levelem és legközelebb Londonból és Berlinből fogok pár sort írni.

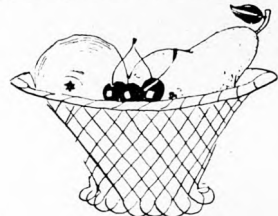
Kozmetikai üzenetek:

«Többeknek»: Mire e sorok megjelennek, ismét készítek állók infézetemben (Károly király-út 24. szám alatt) személyes kozmetikai tanáccsal a M. U. L. előfizetői rendelkezésére.

még egy kicsit süjtük, addig, hogy a tojás ne legyen kemény. Belerakjuk a káppan hasáregébe, bevarrjuk a nyílást, süttöpsébe tesszük, leöntjük 10 deka forró zsírral, teszünk rá pár kanál vizet is és folyton locsolgatva, puhára és pirosra süjtük. Ha felszeleljük, vigyázzunk, hogy a töltélek ki ne hulljon, hanem minden darab hűsöng egy szelet töltélek jusson. A mártást alóntve, karikázva sügött sült burgonyával tálaljuk. Különböző kompótokat adunk hozzá.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Fejedelmi szélet. 6 tojás sárgáját, 14 deka cukorral habosra keverjük, a hat tojás kemény habjával hozzáadunk 10 deka darált diót, egy citrom reszelt héját, 1 kanál kifilmozást. Végül tepsibe öntve, lassú tűznel megsütjük. Krémje: 14 deka vaját habosra keverünk és ezalatt felöltöz egy egész tojást, kettőnek a sárgáját és 8 deka cukrot sűrű krémme és hideg állapotban a vajhoz keverjük, teszünk bele 10 deka darált diót, kis vaniliát. A tésztaamasszt felébe vágjuk, az egyik felét krémmel megtöltjük s a másik felét óvatosan ráborítjuk. A tetejét rumjéggel vonjuk be. Tomka Lia, Békéscsaba.

RECEPTVERSENY

74. RECEPTEK

Borbakbása. 10 deka cukrot, 6 tojás sárgáját és apróvágtott citromhéjat keverjük addig, míg jó sűrű lesz, azután adjunk hozzá 7 deka zsemlyemorzsát és a négy tojás kemény habját. Vajjal kikent formába öntjük és kisiitjük. Míg a tészta sül, vegyünk 4 deci öbort, forraljuk fel fehéjjal és cukorral, hogy jó édes

legyen. Tálalás előtt néhány perccel öntik a bor felét a tésztra. A másik felét pedig akkor, mielőtt az asztalra adnánk. Férfiak igen szeretik ezt a tésztát.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Manduláskockák. 21 deka lisztet, 14 deka vajat, 6 deka cukrot, 3 tojás sárgáját összegyúrunk. Kétszere osztjuk, vékonyra kinyújtjuk, tepsibe tesszük és megken-

jük málnaizzel. Most a következő keveréket kenjük rá: 4 tojás habjába beleadunk 12 deka tisztított darált mandulát, 21 deka vaniliás porcukrot, 5 deka apróvágtott cukrozott narancshéjat. Ráhelyezük a tészta másik felét, tojással megkenve szép rózsaszínre süjtük. Kis kockákra vágva tálaljuk.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Genyri ürübördés. Alakítsunk az ürügerincből személyenként 2—3 darab ürükölettet, a felesleges kövérjét vágjuk le, úgyszintén a gerincesontot is, csupán a bordasontokat hagyjuk meg rajta. Tízdeljük meg szalonnával, fűszerezük só és törött borssal és hirtelen pirítsuk meg forró zsírral. Csináljunk most vajból és lisztből halvány rantást, adjunk bele apróvágtott hagymát, kevés zúzott fokhagymát is, megmosott kemény, ki nem nyílt champignonombát, kockarávagtott sonkát, zöldreprezselymet, 1—2 evőkanál paradicsomot, eresszük fel egy rész hús, vagy csontlevesel, fődjük be és pároljuk meg. Tálaláskor egy darab friss vajat belekavarunk. Kőrítés gyantán felült burgonyát adjunk.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Káppan libamájjal töltve. Szépen pucolt, hízlalt, jól kiáztatott káppant beszóznak és állni hagyunk. Egy szép nagy libamájat tebbe áztatunk egy éjjelen át. Azután szítán átpasszírozunk, 10 deka zsírt megforrosítunk, belereszelünk egy kisebb fej vöröshagymát, pár perccig dinszteljük, beleadjuk a májat, 10 deka kockára vagdalt üvegesre süttöt szalonnát, borsot, sót, két szem szekfűborsot, apróvágtott zöldreprezselymet s pár perccig ezzel is dinszteljük. Most beleütünk 6—8 tojást,

Előétel. A két főtt tyúknak leszedjük a bőrt, a csontról lefejtjük a húst és 1 kg disznóhússal ledaráljuk kétszer, adunk bele sót, borsot, tetszészerint reszelt hagymát, dinsztelt gombát szintén darálva és 3—4 tojást. Mindezt jól összedolgozzuk és ovális szeleteket formálunk belőle, bepánírozva, forró zsírral kisiitjük. Hosszú melegített tátra rakjuk és körülrakjuk burgonyapitével. Paradicsommártást adunk mellé.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Kolbászkák velével. ½ kg vajastésztát kisodruunk 1 cm vastagságúra, 10 perccig pihenni hagyjuk, azután meleg késsel 6 cm hosszú és 5 cm széles darabokra szeleljük és azokat vizes sütőpléhrerakjuk. Közepére hosszant, már előre megfőzött és megszózott, kockarávagtott húsvelőt rakunk és először az egyik, azután a másik oldallal befődjük. Alakjára olyan legyen mint a kolbász, kissé ujjaikkal megnyomogatjuk, hogy úgy maradjon. Forró kemencében süjtük. Asztalkendővel letakart kerék tálon tálaljuk. A sütés mindössze 20—25 perccig tartson.

Tomka Lia, Békéscsaba.

Borjúhús darálva. Fél kg borjúcombot, 8 deka füstölt szalonnát megdarálunk, megsóznak, borsozzák és egy késhégyeni rózsapaprikát teszünk bele, 2 tojással jól elkeverjük. Egy lábszt jól kikenünk folyosó zsírral, majd belekenünk egy ujnyit vastagot a keverékből és rakunk rá karikára vágott, keményre főzött tojást. Újból

„Takarékos háziasszony gázzal főz“

Kisörendű műasztalos mesterek által készített

modern és styl bútorokn a g y v á l a s z t é k b a n
Zimonyi Lajos lakberendezőné
Budapest, V. ker. Báthory-utca 4. szám.

keveréket teszünk, majd megint tojást, felváltva addig, míg a lábas megteleik. Sütőbe tesszük s lassú tűznél pirosra sütjük. Hosszúra vagdalt pirosra sült burgonyával és paradicsommártással tálaljuk.
Tomka Lia, Békéscsaba.

75. RECEPTEK

Rözsálevas. Ha ünnepi ebédet főzünk, biztos, hogy többféle húst is készítünk, ezeknek a húskoknak inas, csontos és lezsakadt részelt, valamint a szárnyasok aprókjáit főni tesszük elegendő vízzel, nagyon bőven zöldszegéljük, mindenféle zöldszegél, még krumplit is tegyünk bele, karfiolból legelőbbit és ezt legközelebb tegyük bele, hogy szét ne főjjon. Ha minden jó puha, a levest leszűrjük és tálalásig félretesszük, most elkészítjük a levesvesalót. Nagyon jó, burgonya gombóc-tésztát készítnék, de keveset. Ha kész, nagyon vékonyra kinyújtjuk, apró kokcra elvagdaldjuk és mindegyik közepébe teszünk egy torzandékúli kelvirág szét-szedett rózsáját, természetesen abból, amit a levesbe főztünk, cinosra gombólitjük és sóvízben jól átfőzzük és a levesbe tesszük, akkor, ha már tálaljuk is. A leszűrt levest így készítjük: a főtt répának a külső pirosabb részéből minden szemelyre kb. egy mokkás kanálnyit át-paszírozunk, ehhez teszünk szemelyenként egy evőkanál paradicsomot, 2 evőkanál tejfölt és minden 4 szemelyre 1 tojás sárgáját, ezeket jól összehabarjuk és a levestől jól melegejtjük. Legjobb, ha a gombócokat, ha kifőztük, egyenesen a levesestábla teszük és a levest jó sűrű szűrőn rászűrjük és tálaljuk. Ezen levest csak sóval fűszerezük. A hab szédesé is fölösleges.
Dányi Jánosné, Timár.

Omléte vadas töltelékkel. (Eliélet.) Rendes omléte készítnék, de mielőtt az omléte kezdenék tekerni, megtöltjük a már előre elkészített töltelékkel. Töltelék: nagyon sokan kidobják a valóságos máját, tüdejét, veséjét, holott ez nagyon is nyenc eleled omléte tekerve. Ezen apróleket jó apróra megvágjuk és közben természetesen mindig a mennyiséghez mérten, bő zsírt melegítünk és ebbe bőven hagymát aprítunk, jól elkeverjük az aprólekek, sóval, borssal, szerezcsendióval fűszerezük és fedő alatt puhára pároljuk. A hagyma és aprólek levet ereszt és ez elegendő ahhoz, hogy megpuhuljon, sütni nem szabad, ha elég puha, bőven nyers tojással összekeverjük, hogy elegendő töltelék legyen. Minél több a töltelék, annál jobb az omléte. Szaporítani lehet még bármilyen abtál velővel is, az így elkészített töltelékelt aztán a sütésben levő omléte hosszába csinosan beletesszük, hirtelen becsavarjuk és már tehetjük is az előre átmelegített tábra, törött borssal és piros paprikával meghintjük és tálaljuk, szósos csészében fölforralt tejfölt adunk hozzá, mert ha mártásos, finomabb, de anélkül is igen jó.
Dányi Jánosné, Timár.

Nyúlsteak. A friss nyulat, mikor már lenyúztuk, földaraboljuk, úgy, ahogy általában fogjuk, hideg vízben két óráig áztatjuk, mert így a vértől jobban kiázik. Ha a vízből kiszedtük, törőlően jó szárazra szárítjuk. Egy pecsenyőtűben zsírt melegítünk, hagymát teszünk belé és ha sül-

a hagyma, beletesszük a földarabolt húst, sóval, borssal fűszerezük és jól átsütjük előbb egyik, aztán másik oldalát. Ezalatt az idő alatt egy bádögcsészében bort forralunk, annyit, amennyi elegendő ahhoz, hogy a nyúlsteak mártása elég savanyú legyen. Ebben a borban izlés szerint főzünk babérlevelet is, legalább öt percig főzzük a borban a babérlevelet, akkor ráöntjük a sült húsr a babérlevél nélkül és a sütőbe téve, puhára pároljuk, de már nem sütjük. Tálalás előtt a boros mártásból kivesszük és a megmaradt kevés lébe egy kevés lisztet keverünk, bőven tej-főzőzzük és a kivett mártás hozzáadásával átfőzzük. A húst jobb kiszedni egy másik lábasba, mert a mártást úgy könnyebb elkavarni. Ha ügyesen készül, paszirozni sem muszáj a mártást, mert a hagyma is jól elfő benne, kifilburgonyával tálaljuk, melyet zsírban is megpirítnak kissé.
Dányi Jánosné, Timár

Meleg kiflipudding. Három darab kiflit vékony karikára vágunk és cukros tejebe áztatjuk. Egy jó evőkanál vaját hat tojás sárgájával habosra dörzsölünk és három jó evőkanál cukorral simára keverjük, hozzáadjuk a megáztatott kiflit és a hat tojás kemény habját, izlés szerint mazsolát és durvára vágott diót teszünk bele, mielőtt a habbal elkevernénk. Egy nagy szalvétát kivajazunk, valaki a négy csicskét összerattja, hogy a pépet beleöntsük, spárgával átkötjük, de lazán, mert a tészta növekedésének hely kell. A szalvétát forrásban levő vízbe tesszük és negyed óráig igen lassan és egyenletesen főzzük. A spárga két vége hosszú legyen, hogy a fazék föléhez tudjuk kötni és úgy főjjon a vízben. Tálaláskor a pudingot mazsolával megszurkáljuk és leöntjük borsadóval. — *Sadó.* Négy tojás sárgáját hat evőkanál cukorral elődörzsölünk egy habütstben, fél liter gyenge borral fölengedjük, tüzhelyen addig verjük, míg sűrű lesz, de végülva, mert hamar összezemeg.
Dányi Jánosné, Timár

Csokoládés citromtorta. Tizenkét deka vaját kikeverünk, adunk hozzá nyolc tojás sárgáját, nyolc evőkanál cukrot és tovább keverjük habzással. Adunk hozzá még 15 deka puhított csokoládét, 15 deka tisztított és darált mandulát, két evőkanál reszelt citrom héját és végül nyolc tojás kemény habját. Kerek formában sütjük lassú tűznél. Ha megsült, négy részre vágjuk és megtöltjük a következő töltelékkel: két egész tojást öt evőkanál cukorral a tűzőn krémé főzünk, ha sűrű, levezük a tűzről, kissé hűtjük és belekeverünk tíz deka vajat, egy citrom levét és öt deka darált abtál mandulát és félretesszük. Ezt kell előbb főzni, mert a citrom leve lágyít és tovább kell fagyasztani,

Otthon van a lábra

Kitűnő női strapacipő, barna vagy fekete	9.50 P
Női divatcipő, puha boxból, barna vagy fekete	12.50 P
Női lakk, barna vagy fekete nubuk, divatformákban	14.50 P
Férfi strapa félcipő boxból, fekete vagy barna	12.50 P
Férfi divatfélcipő, box, fekete vagy barna, kézimunka	14.50 P
Férfi duplatalpú, la box félcipő, fekete vagy barna	16.50 P

Nagy választék férfi, női és házi cipőkből, különleges gyermek iskolacipőkből!

Nagykovácsy Milenkó

Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 3. és IV., Városház-utca 1—3—5.

míg a tortába lehet tölteni. A másik töltelék: szintén két egész tojást négy evőkanál cukorral krémé főzünk, úgy mint az előbbi. Ezalatt az idő alatt három szelet csokoládét, három jó evőkanál tejfel, egy kis tányérban a sütőben péppé puhítunk. Ha a krém levettük a tűzről, e csokoládé-pépet beletesszük és keverjük kihűlésig. Ha kihült, tíz deka habosra kavart vajat teszünk bele és a tortát megtöltjük, de úgy, hogy alul és felül csokoládés és közepen vajkrém legyen. Mind a két krémből meghagyunk egy keveset, az egyikkel az oldalát és tetejét kenjük be, a másikból csillagokat nyomunk rá.
Dányi Jánosné, Timár

76. RECEPTEK

Orosz torta. Nyolc tojás sárgáját nyolc evőkanál porcukorral habzásig kavarnuk, ekkor belekeverjük a nyolc tojás keményre felvert habját, hét evőkanál őrölt mogorót, két kanál zsemlyemorzót. Zsírral kikent, liszttel meghintett formában sütjük. **Krémje:** két egész tojást tetszés szerint vaníliás porcukorral és egy tábla melegített csokoládéval tűzőn, habútból, gőz felett, folytonos kavarással mellettsűrűre főzünk. Ha kissé kihűlt, 15 deka habosva kevert vaját, két evőkanál darált diót, két evőkanál finom rumot összekeverünk. A három-négy korongba vágott tortát ezzel megtöltjük, tetejét-oldalát is bevonjuk. Csokoládé-morzssal behintjük. **Kínscs jegyzőné, Szeghalom Karamel-torta.** Az előre elkészítendő karamel így készül: 10 deka porrá tört kockacukrot kis láboskában szép pirosra olvastunk, aztán hozzá öntünk pár kanál vizet s olyan sűrűre főzzük, mint a vastag szirupot szoktuk. A torta készítése: két egész tojást és hat sárgáját tíz deka cukorral, a karamel felével habzásig keverünk. Belevéglyítjük a hat tojás keményre felvert fehérjét és végül öt deka héjas darált mandulát, egy szelet reszelt csokoládét, 1 evőkanál finom lisztet, 1 kék-hegy szódbakarbonát. Mindezt könnyedén összekeverjük. Zsírral kikent, liszttel behintett formában vagy tepsiben sütjük. **Töltelék:** húsz deka vaját tetszés szerinti porcukorral, kis tejmerőkanál erős fekete kávéval, a karamel felével, egy szelet reszelt csokoládéval simára elkeverünk. A kihűlt tortát ezzel megtöltjük, a tetejét s oldalát is vonjuk be. Aztán behintendő a következő anyaggal: tíz deka tört kockacukrot szép pirosra pörkölünk, bele tesszünk öt deka tört mandulát, kicsit ezel is pirítjuk. Végül vizes deszkára borítjuk, ha kihűlt, durvára megtörjük és vele a tortát behintjük.

Kínscs jegyzőné, Szeghalom

Dán Testvérek szücsök, Váci-utca 6 (sarrok). Katalógust küldünk!

Szentmiklósi torta. Hat tojás sárgáját, hat evőkanál porcukorral habzásig kavarnuk, aztán hat tojás fehérjét kemény habbá verve, három evőkanál finom liszttel egyszerre közökeverjük. Ekkor két evőkanál olvasztott teavaját (de csak olvadt s ne meleg legyen) igen vékonyan magasról belesurgatunk és vele könnyedén összekeverjük, végül a keverékből vajjal kikent, liszttel behintett tortalapon hét lapot sütünk, a lapokat táblán, nyújtófalal kissé egyenesre sodorjuk és a következő töltelékkel megtöltjük. **Töltelék:** három egész tojásból, 14 deka cukorral a tűzőn gőz felett sűrű krémet főzünk. Mikor elég sűrű, a tűzről levesszük, bele adunk hat deka darált mogorót, egy és fél evőkanál finom rumot és ha kihűlt, kétféde liter vastag tejsűrűből keményre vert tejhabet is közökeverünk. Ezzel a krémmel három lapot megkenünk. A másik három lapot a következő töltelékkel töltjük meg:

Díszítse otthonát

néhány kedves, sikerült fényképfelvétellel, melyek nagytá és modern keretbe foglalva lakásának egyéni jelleget adnak. Tegye szép fényképfelvételeit

a falra, hogy állandóan szem előtt legyenek és egyrészt hirdessék az Ön művészi ízlését és jó meglátását, másrészt pedig Önt is emlékeztessék azokra a kedves percekre, amikor a felvétel készült. Bámulatosan olcsó alkalom van most erre, hiszen a

KODAK

24x36 cm. méretű nagytá készen, modern keretbe foglalva bármely fotoüzletben megrendelve mindössze **4 pengőbe kerül**

Keretezett
KODAK kép
a lakásban
mindig szép

egy szép narancsnak a héját 14 deka kockacukorral ledörzsöljük és a narancs levét rányomjuk. A cukrot szíjjeldörzsöljük, reá ütünk három egész tojást, elkeverünk benne egy kanál finom lisztet. Ezt a masszát a tűzőn szintén gőz felett sűrű krémmé főzzük. Ha kihűlt, négy deka habosra kavart írósvajut adunk hozzá. Ezzel is simára kavajjuk. Ezt a krémet a másik három lapra kenjük. A hetedik lapot a többiekre reáillesztjük. A tetejét narancssággal bevonva, hideg helyre tesszük, 24 óra múlva használjuk.

Kínscs jegyzőné, Szeghalom

B e f ő z é s

Narancs-jam almával. Vesszünk hat darab nagyon szép, jóízű almát és hat darab szép narancsot. Az almát meghámozzuk, magházát eldobjuk és kockákra vágjuk. A narancsok külső sárga héját vékonyan lehámozzuk és kis kockákra vágjuk. A fehér héját jól letisztítjuk, eldobjuk, belét kockákra felvágjuk, magját kiszedjük. Három deci vízből és háromnegyed kg. cu-

korból szirupot főzünk, mikor jól forr, a narancs héját belelesszük, tíz percig főzzük, aztán beleadjuk a kockára vágott narancsot és almát. Addig főzzük, míg tállyá cseppentve megkeocsányosodik. Üvegekbe öntjük, lekötjük és tíz percig gőzben pároljuk.

Szilvafélt. A szilvát meghámozzuk és azonnal vízbe dobjuk, hogy ne barnuljon meg. Egy kanál oltott meszet feloldunk két liter vízben és a szilvát beleadjuk, két órát benne hagyjuk, aztán több vízben kimossuk, szitára tesszük, hogy a víz lecsurogjon róla. Ekkor a magját vígyáza kiszedjük, hogy a szilva egészben maradjon, lemérjük és ugyanannyi súlyú cukrot vesszünk. A cukorból vaníliás, sűrű szirupot főzünk, a kivett szilvamag helyébe hámozott mandulát, vagy diógerendet teszünk. A fővő szirupba a szilvát belelesszük, egyszer felőrizzük és a tűzről elvéve, másnapig hűvös helyre tesszük. Másnap ismét felforraljuk, a szilvát szűrőkanállal kiszedjük, üvegekbe tesszük, a szirupot sűrűre befőzzük és a szilvára rátöltjük. Ha kihűlt, bekötözzük és hűvös helyre tesszük.

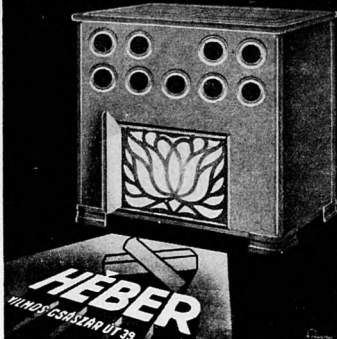
Calderoni és Társa látszerészek

Látszóvek, szemüvegek, orrszipetők. Fényképeszeti készülékek és cikkek. Barométerek, hőmérők.

Telefon:
81-1-48

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

hangulatos otthon
ZEPHIR
KANDALLÓ

A fatüzelésű kandalló hangulatos varázsát egyesíti a világhírű Zephir-rendszer gazdaságosságával.

Almalé. Veszünk nagyon finom, izes almát, nagyon jó a ranett, több vízben jól megmossuk, darabokra vagdaljuk és bő vízben főni tesszük. Egészen puhára főzzük, akkor keressünk tisztult haggyuk lecsurogni. A lecsurgó levét üvegekbe töltjük. Az üveg nagyon száraz és tisztá legyen. Ledugaszoljuk, vagy leközlük, kigőzöljük a forrástól számított 15 percig. Cukor nélkül tesszük el.

Tök eltéves. A meggyalut tököt nagy üvegbe sóval lerakjuk, egy réteg só, egy réteg tök. Használat előtt jól ki kell áztatni. Eltehetjük alábbiak szerint is: a tököt meggyaluljuk, megsózzuk, a sóból kicsavarjuk, üvegbe rakjuk és a következő levét öntjük rá. Két rész vízhez veszünk egy rész ecetet, kevéske cukrot, felfőzzük s mikor kihűlt, a tökre öntjük. Leközlük, kigőzöljük, forrástól számított 30 percig. Kisebb üvegekbe tegyük el.

Piros paprika. Igen húsos pirospaprikát veszünk, belső magházától jól kitisztítjuk, megmossuk és türe tesszük, hogy teljesen megpuhuljon. Negyedannyi paradicsomot teszünk hozzá és együtt összefőzzük. Szítán áttörve kis üvegekbe töltjük és jól kigőzöljük.

Gomba-saláta. A kisebb zárt champignon-gombák szárából keveset levágunk, a nagyobb gombák feketés közepét kitakarítjuk és szeletekre vágjuk. Megmosás után sósvízben felfőzzük és szitára tesszük. Ezalatt az ecetet babérlevéllel és szemesborssal felfőzzük és a gombát beletéve, ismét felforraljuk. Kihűlés után üvegekbe tesszük, olajat öntünk tetejére, pergaménpapírral lefótozva, hűvös helyre tesszük. Gözben is kifőzhetjük.

Mit főzünk?

Október 1. Kedd: Karfíollevés gerstivel, párolt libamell, zöldbabfőzelék, szilvásléplény. **Vacsora:** Kirántott borjúvelő burgonyasalátával, vegyes sajt, gyümölcs.

Október 2. Szerda: Köménymaglevés tojással és pirított zsemlyekockával, töltött paradicsom, tőrő- és bésítokréta. **Vacsora:** Rizsás jéree, paprikasaláta, gyümölcs.

Október 3. Csütörtök: Gombaleves sült borsóakkal, töltött káposzta, hajtogat-

olt élesztős kifli. **Vacsora:** Özombokjellel sültve, burgonyakroket kőrítéssel. **Október 4. Péntek:** Halikraleves, gombás ponty, vegyes franciasaláta, diópalacsinta. **Vacsora:** Karfiol vajjal, tojásmolett, burgonyapüré, uborkasaláta, sajt, vegyes kompót.

Október 5. Szombat: Paradicsomleves rizszel, majoránás hús, kalarábefőzelék, striaí mellét. **Vacsora:** Meleg sonkaesütlök tormával, sajt, gyümölcs.

Október 6. Vasárnap: Csirkeaprólekéves szágoval, töltött gomba, karfólasaláta, rántott csirke, szalmaszál-burgonya rogoásra süttve, paprikasaláta, fehér mandulatorta. **Vacsora:** Hídeg sültlibamáj és prágai karaj, franciasaláta, rokfort vajjal, sajt, gyümölcs.

Október 7. Hétfő: Húsleves csigatésztaival, főthús darakőrítéssel, tormamártással, szilvásgombóc. **Vacsora:** Lecső virsli-vel, uborkasaláta, sajt, gyümölcs.

Október 8. Kedd: Borsópüréleves sberlítettáival, pörkölt libaaprólekból tarhonyával kovászos uborkával, kávékocsi. **Vacsora:** Stefániasült, vajban párolt kelbimbőkőrítéssel, gyümölcs.

Október 9. Szerda: Gombaleves vajgalussal, hercegi pecsenye, tojásos burgonyakőrítés, paprikasaláta, vajsteker. **Vacsora:** Töltött galamb szalonával, süttve, almapüré, vegyes sajt.

Október 10. Csütörtök: Hamishúsleves tüdőkáskával, pácolt nyúl makaronival, káposztásrétes. **Vacsora:** Füstölt nyelvtormával, rokfort vajjal, gyümölcs.

Dán Testvérek zsebsök, Váci-utca 6 (sark), Katalógust küldünk!

Egyszerű étlap

Október 1. Kedd: Karfólleves, töltött paradicsom, gyümölcs. **Vacsora:** Pirított máj, párolt burgonya, paprikasaláta, gyümölcs.

Október 2. Szerda: Köménymaglevés, szilvásgombóc. **Vacsora:** Borjúpörkölt galussal, gyümölcs.

Október 3. Csütörtök: Gombaleves, töltött káposzta. **Vacsora:** Kirántott párizsi szelet, burgonyasaláta, gyümölcs.

Október 4. Péntek: Burgonyaleves, juh-túrósusza. **Vacsora:** Kávé, vajkenyér, gyümölcs.

Október 5. Szombat: Zöldbableves, töltött paprika. **Vacsora:** Meleg sonkaesütlök tormával, gyümölcs.

Október 6. Vasárnap: Csirkeaprólekéves, rántottcsirke, karfólasaláta, sültburgonya, omlóspírt. **Vacsora:** Szalámi, kőrített liptó, gyümölcs.

Október 7. Hétfő: Húsleves csigatésztaival, főthús, párolt burgonya, uborkamártás, gyümölcs. **Vacsora:** Lecső tükörtójjal, gyümölcs.

Október 8. Kedd: Borsópüréleves, rizsás apróleké, kovászos uborka, gyümölcs. **Vacsora:** Vajkenyér, szőlő.

Október 9. Szerda: Paradicsomleves, káposztáskocsa. **Vacsora:** Párolt libamell petrezselmes burgonyakőrítéssel, kovászos uborka, gyümölcs.

Október 10. Csütörtök: Pórleves, pácolt nyúl makaronival, gyümölcs. **Vacsora:** Tejberizs kakaóval, gyümölcs.

Tanácsot kérnek

Melyik jobbmódú r. kath. család volna szíves elvállalni tízenegy éves, három gimnáziumot végzett, jeles tanuló kisugombot tovább taníttatását (esetleg adaptálásba is örömmel belemennék). Ked-

Egy csésze tejeskávéhoz

az áldás kávépótlék
csak 1 fillérbe kerül

nem kell hozzá se szemeskávé,
se cikória 1/8 kg. 30 fillér

ves olvasóársnőim, ne zárják el szívüket egy jó családból való, egészséges, tehetséges, tanulni vágyó kislány kérsé elől. Leveleket „Kató” jelégre kiadóba kérek.

Kedves olvasóársnőim közül ki adhatna tanácsot régi lakás szálkás, szétnyitott padlója rendezőzatalára. Olajfosztékkal való befestésétől el kell tekinteni, valami más padlóbeeresztésre, a nyílások betömésére vonatkozólag kérném kedves előfizetőársnőim szíves tanácsát. Leveleket „Szabolcsi asszony” jelégre kérek.

Budapesti lakos kedves olvasóársnőim közül ki volna hajlandó egy hónapra lemondani vidéki földbirtokos családohoz, hogy később szorakozás céljából rövid időre a fővárosban szívesen látna. Választ szeretettel vár „Bácskai” előfizető.

Kérem kedves olvasóársnőimet, szíveskedjenek ajánlani egy ügyes fehérvarrónót, aki ért a babakelengye-varráshoz is. Szíves ajánlásukat előre is köszönöm és „Baba” jelégre kérem szíves válaszukat. **Kedves olvasóársnőim**hérdoludok kérsémmel, hogy kis hügom segítségére lehessek. Hügom a fizőkészítési városban tanulta és képesítést is erre az iparra tett nyert. Teljesen precízen dolgozik. Kis falun lakunk és munka hiányában tudását nem érvényesítheti. Kedves olvasóársnőim talán tudnának ajánlani olyan nagyobb várost, ahol elhelyezkedhetne, esetleg már meglévő üzletbe betársulna. Szíves választ „Dolgozni vágyó” jelégre kiadóba kérek.

Üzenetek

Kedves Előfizetőink! A nyaralás színes emlékei még átverődnek az ősz borongós hangulatán, de már a komolyabb szellemi igények éreztetik hatásukat. Többet tartózkodnak otthon az otthonukban, több-ebb veszik kezükbe a Magyar Úrúriasszonyok Lapját is, amelynek szépirodalma nemcsak szórakoztat, hanem válogatott cikkeinek ismeretterjesztő értékeire minden művelt embernek szüksége van, ha a társaságban kellemes, szórakoztató akar

Celluloid W. C.-ülés,

fátrásosba-butor, Kálnas, stb. Higiénia Celluloid Ipar. Hold-táca 5. Telef.: 15-9-16. Székszágnál minden celluloid gyártmányra kérjen ajánlatot.

15 éves kiváló svájci ankerórák
divatos krómokban, szimulokral vagy jelkékel-
térli karóra 25.—, női karóra 35.—, zsebóra 20.— P.

Óragyár, Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 5

leni és újabbnál-újabb szellemi kincs-
eket tartalékolni emlékezetében. Kedves
Előfizetőink, megfigyelhettek, hogy a Ma-
gyar Üriasszonyok Lapja valóságos kin-
cesháza a legérdekesebb irodalmi témák-
nak, s aki nem felületesen olvassa cik-
keit, annak a saját szórakozásán felül
külön értéket is jelent. Kedves Előfizet-
őink a nyaralás alatt is meggyőződhet-
tek, hogy a Magyar Üriasszonyok Lapja
irodalmi, szébbnél-szebb kézimunkamin-
tái, színes kézimunkamellékletei, a szűrt
sablonmellékletei, színes divatmellékletei
a maguk nemében a legkiválóbbak. Gyer-
meklap-melléklete minden őr családban,
ahol nagy gondot fordítanak a gyerme-
kek szellemi fejlődésére, nélkülözhetet-
lenné vált. Élvezzük is mindezt előfizet-
őink osztatlan elismerését, megbecsülését
és szeretetét s épp ennek tudatában még
többet, még szebbet szeretnénk adni a
M. Ü. L.-ban, ha kedves előfizetőink a
segítségnkre lesznek. Nem sokat kérünk,
hiszen nagyon jól tudjuk, hogy a mai
viszonyok között csak nagy megtakarítás
mellől engedhetik meg maguknak a mi
üriasszonyaink, hogy a legeseményesebb í-
szegyet is szellemi táplálékra fordítsanak,
de vannak még sokan, akiknek nem je-
lentene nagy terhet lapunk előfizetése.
Kedves előfizetőink legjobban tudják,
hogy barátaink, ismerőseik közül kinek
nem jár még a M. Ü. L., ezeket kérjük
szíves szóval, szeretettel felkérni, hogy
fizessenek elő a M. Ü. L.-ra, mert nemcsak
 nekünk, de sajátmaguknak is örömet for-
nak szerezni. Ismerőseik eméinek bekül-
dését is kérjük, hogy mutatványszámot
küldhessünk. Minden új, fél éves előfizet-
őink értékes ajándékot küldünk, s ezzel is
megköszönjük kedves előfizetőink szíves
ajánlását. Egy fél éves, új előfizető után
az ajánló előfizetőnek megajándékozunk
akár egy üveg legfinomabb francia kölni-
vel, akár egy millővel, vagy értékes
könyvvel, 2 fél éves előfizető után egy 8
pengő értékű párizsi Hudnut-püderselen-
cével, 3 fél éves előfizető után pedig
ugyanesak párizsi Hudnut-félé, 12 pengő
értékű püderselencével. Szeretettel kér-
jük külön-külön is kedves előfizetőinket,
ne felejtsek el, hogy a Magyar Üriasszony-
ok Lapja is minden áldozatot meghoz,
hogy előfizetőink a legjobban, a legszebb-
b, leghasznosabbat nyújtsa, s hisszük,
hogy elismerésüket kitüntető pártfogá-
sukban is élvezhetjük.

Teljes tisztelettel
a szerkesztőség és kiadóhivatal.

Kívánsi szöke. Valahol valaki olvasott
egy verset s abban a minutumban felé-
redt elvarázsolt álmból a szív és az
elalátott mult szerelmes emléke szomorú,
fájdalmas könnyek kísérletében. Mintha
csak ma történt volna, elszo-
ra a szív és újból áteli lefojtot, el-
temetett érzések bányát. Ne legyen kí-
vánsi s főleg ne legyen terhére kérdése-
ivel a meglepett könnyek történetére. Az

ézés az ember legszentebb tulajdona s
még akkor is hallgatnia illik, ha rájött,
hogy a vers hatása alatt váltódott ki a
szomorúság. Az írő nem hibás, hogy mu-
zszikáló szavakban fejezi ki azt, amit a
nem írő ember csak könnyekben tud to-
lácsolni. A könny és az írő gondolata
édes testvérek, mindkettőnek a szív a for-
rása, innen indulnak el, hogy el nem fe-
lejthető emlékké rajzolódjanak a lélek
tükrién. Ez a régi verse, sok könny-tesztv-
kéjével találkozott már s most is a leg-
csillogóbb hullott eléje. Ki ő, akiből talán
hasznótlán élmény váltotta ki a „Ne tudja
meg!...” csendő-bongó strofáit? ... Kivé-
teles ember, mint ahogy ismeretlenül is
kivételnek tartjuk Rita néniékét is, aki-
nek szíven zajtalanul, észrevétlenül szür-
dtek át a muzsikáló szavak. A felhevített
szenvedélyt elmósták a zenévé halkult
sohajok, s egy pillanatra összevegyült a
mult víziója a jelen kielégítetlen, lenyü-
göző tépéttségével. Kirobbanászerű lelki-

Minden nő
vágya

Az elegáns világ
fogása

ARUSITIA
DIÓSY JÁNOS
BUDAPEST VII. RÁKÓCZI UT 24

ébredés játszódott le szemei előtt. Asz-
szonyi sors félalomban, támoalgovva eljárt
színele. Tudatalatti játék, egy más-
k ember lelkeből kiható fénypásztáktól
vonva. Egy gondolom, hasonló a hűlám-
mok között vergődőhöz, aki hol az egyik,
hol a másik parton vergődik, de sehol
sem tud kikötni, mert jön egy nagy hullám
és már tovavodorta. Önkínzó elkese-
redéssel hánykodik és kíméletlenül bon-
colja önmagát. Boldogtalan emétkéi el-
hervasztták legkisebb örömet is, s éppen
ezért nem volna okos kíváncsisággal
támadni rá. Hagyni kell, hogy önmagával
intézte el indulatainak megfékezését, lá-
zadásainak leverését. Ezer sírású hang
zsong a költő versében s ezek nyitották
meg lelkeben a bánat zilipeit. Csak sirja
el mind a multból eredő könnyeit, hogy
lencsedüljön ábrándos, szenvedélytől
izzó kőbőre is. Jánnek majd a meg-
szokás hétéköznapi és a lelkibőrdést
nem túlfeszített érzékség, nem a félbe-

Fájóslábúak,

készen vehet-
nek linom
sevrő gyógy-
cipőket,

Székelynél

csak IV., Múzeum-körút 39. szám

maradt szerelem, hanem az ember hiva-
tása lobbantja lángra... Kérdésére vá-
laszt kapott volna a M. Ü. L. legutolsó
oldalán, ha a címét akarta megtudni. A
kiáltása helyezett „fejmosást” a kis „Kí-
vánsi szöke”-l” nem veszi rossz néven,
de nem ismeri el a terhére összegyűjtött
vádakait. Bizonyítást kér s ha „meg-
siratott” olvasók is kívánnák, így meg-
hajtik ítélete előtt. Szív. üdv. Szerk.

T. Aladárné. Zöldparadicsomot sövsziben
következőképpen teszünk el. Hogy kelte-
mesebb ízt kapjon a paradicsom, uborká-
val és paprikával vegyesen kell eltenni.
Dionagyágúság paradicsomnál nagyobb
nem használjunk eltévésre, mert az apró,
mogyorónagyságú paradicsom a legíz-
tesebb. Az eltévésnél vigyazni kell, hogy
a paradicsom ne legyen itódott, mert
barna foltot kap az ütés helyén. A
megmosott és terítón megszáritott para-
dicsomot, uborkát, paprikát óvatosan
tábla öntjük és sövszível leforrázunk. Egy
liter vízhez adunk egy evőkanál sót, tíz
percig főzzük és ezt öntjük rá a para-
dicsomra. Leforrázás után 8—10 perc
mulva a sövsziből kiszedjük, ismét ter-
főre rakjuk, hogy teljesen kihűljen. Az-
után üvegedénybe berakjuk vegyesen, te-
szünk közé ízlés szerint fűszerzöldvényeket,
pl. tormaszelvéteket, csombort, zöld kap-
rot, babrlevelet, pár szem borst, kö-
ménymagot, ekkor ráöntjük a hideg só-
vizet, hogy ellepje, leszorítjuk, hogy a
paradicsomot ellepje a é, hólýagypáppal
szorosan leköttük és hűvös, szellős helyen
tartjuk. Szív. üdv. Szerk.

Ha fáj a lába, könnyen fárad, talpa ég,
vagy bokája megdagad, viselje haladé-
kalanul a pehelykönnyű bokatámasz-
betétként és járjon gyöccypőben. Szé-
klep cipőpótlék, csak IV., Múzeum-körút 39.
T. E. Mélyen érző lírai lélek sugározza
vissza szentimentális érzéstől átitott
gondolatait. Fénylő szavakat talál a
„Megtalálalak” verse megírására. Ha
nem volnánk versekkel annyira túlhalmozva,
szívesen adnánk helyet ennek a versnek.
Többi három verse közül „Ugy harcolt
Veled...” olyan, mint egy kristályváza.
Tiszán láthatók a hureoló szájak erő-
szakos, légy vonalai. Egy szóval: szép.
Hajszálcsettel színezett rajz. Köszönjük.
Szív. üdv. Szerk.

Nyúltenyészítő, Rákosszentmihály. Egy
nyúl tenyúltenyészőnél erdeklődtünk a
nyúl húsnak füstölése felől, s leg-
nagyobb meglepődésünkre olyan választ
kaptnak, amely minden nyúltenyészőt
érdekel s ezért nem levélben, hanem e
rovatban továbbítjuk a választ, hogy azok
is értesüljenek róla, akik nyúltenyészés-
sel nagyon foglalkoznak. „Saját tapasztal-
tatom alapján ajánlhatom a nyúdnak
picolós és füstölés útján való téi eltar-
tását. A nyútlús olyan ízletesnek bizo-
nyult habba, borsóba, lencséhez való be-
főzés által, hogy felveszi a versenyt a túl-

Lohr Mária

(Kronfuszt)

Vegyztisztító - kelmeasztó

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

zsíros sertéshússal. A háziynulat levágás előtt 2–3 hétig, vagyis levágásig szemes elcséggel, száraz szénával kell etetni és tiszta friss vizet adni inni, hogy a húsa ne legyen fűzű, répaízú, vagy zöldségitű. Így kapunk zamatos füstölt húst, melynek fogyasztása igen élvezetes. A leölt és megtisztított nyulat, feldarabolás nélkül fűszerezett, sós páclébe tesszük és 3 napig hagyjuk benne, ekkor ki-
vesszük és szellős helyiségben felakaszva szikkasztjuk. Amikor kellőleg megszáradt a külseje, füstre tesszük és gyöngén pirosrá füstöljük. Igen jó háziközbábszt is lehet készíteni fele sertéshús és fele nyúl-
húsból készült húsból a rendes módon. Ahol nagy család van, sok gyerek, a nyúltenyésztés megmentti a családellen-
tartót a hús-gondoktól." Szív. üdv. Szerk.

Okolesányi Edithnek én is hálásan köszönöm a receptet. Már régen vártam választ. Ha megengedi, küldök egy receptet, mely szerint a baracokt és körtét épp úgy elteheti, mint a többi gyümölcsöt, vagyis meghámozzuk és megkenjük a gyümölcsöt, azután több vízben átmoszuk. Szép sorjában ivergike tesszük, előbb azonban átvea a vizet lecsurgatjuk róla. Negyliteres vízfén veszünk egy kg. cukrot, hét deci vizet. Jól összeforraljuk, körülbelül 10–20 percig és teljesen kihűljük. Ekkor adunk bele fél deka szalicilt és négy evőkanál jó rumot. Ráöntve a barackra, levéljük hólyagpapírral és száraz helyen tartjuk. Az első napokban a gyümölcs felszáll, de ez ne okozon aggodalmat, mert pár hét múlva leülepszik.

Cégünk az

Őszi és téli divatot domináló

különleges szövet-, selyem- és bársony-udjon-
ságaival árban, minőségben, választékban vezet

Vidékre
mintákat kész-
séggel küldünk

László és Fekete

Budapest, IV. ker., Petőfi
Sándor-utca 14–16 szám

nekik, mert bár szépérezékünket gyönyör-
ködteti a pompa, de gondunkat nem osz-
latja el. Már pedig inkább pompa nélkül,
de gondatlanul eljünk. Más alkalommal,
ha kérzenni valója lesz „Boldog menyasz-
zony”-nak, ne szégyelje megírni a nevét,
mert különben nem vállalunk felelősséget
a késedelemért. Szív. üdv. Szerk.

**Dán Testvérek szücsök, Váci-utca 6 (sa-
rok). Katalógust küldünk!**

Úrleányok kozmetikus kiképzése a leg-
modernebb alapon Földesné JUNO koz-
metikai intézetben, IV., Károly király-
út 24. szám alatt. A Magyar Uriasszonyok
Lapja előfizetői tandíjkezdvevényben
részelnek.

A Magyar Külgügyi Társaság kebelében
működő *British-Hungarian Society* (An-
gol-Magyar Társulat) és az *American-
Hungarian Society* (Amerikai-Magyar
Társulat) védősége alatt nyolc esztendője
fennálló *angolnyelvi tanfolyamok* ez év-
ben is V. ker. Markó-utca 18–20. alatt,
az áll. Bolyai-reáliszkola épületében nyíl-
nak meg. Beiratások úgy kezdőknek,
mint régi hallgatóknak és haladóknak
szeptember 30-tól október 5-ig d. u. 5–8
óra között az igazgatóságánál (V. Markó-
utca 18–20.), a tanfolyamok megkezdése
után pedig az előadási órákban. Első elő-
adási nap október 7. hétfő. Tanítási órák
d. u. 4–9, külön irodalmi, társalgó és
kereskedelmi levelezési csoportok. Beira-
tási díj az egész félre 10.— P. Tanítj
nincs! Bővebb felvilágosításokat szóbel-
leg készségesen ad az igazgatóság.

„A nyomor hőse” című vezércikkünkre tel-
kintélyes adomány érkezett továbbát köz-
léből szerkesztőségünkbe, a hatvani ker-
let egyik kis falujából (nagyon sajnáljuk,
hogy a küldő nevét nem írhatjuk ki). Bo-
csássák meg nekünk a Katolikus Nőegylet
nemesszível vezetői, hogy a gyűjtés kez-
deményezésről, irányítóiról ennyit mégis
elárulunk, ha már az adakozók nevének
nyilvánosságra hozatalát nem engedték
meg. Pedig messziről olvasható betűkkel

szerették volna kiszedetni a testvéri sze-
rettel adakozók neveit, hogy jóságuk ta-
pnet hasábján tündököljön. Így: csak
meghatódottsággal regisztrálhatjuk a kris-
tusi szeretet útján járók áldozatának er-
ményét, amely 47 pengő 90 fillért juttat-
tál a gond örvényei között vergődő csal-
lád részére. A pénzbeli adományt szer-
kesztőségünk juttatta el, amelyen kívül
még 57 kg élelmiszert és 49 darab vegyes
ruhaneműt a Katolikus Nőegylet vezető-
sége közvetlenül küldött el. Ezek a szá-
raz számok, amelyek apró összgekéből
nőttek ekkoráivá, mindennél ékeesebben
beszélnek a lelkes áldozatról. Nem a gaz-
dagságban, jólétben dúskálókodó nyitották
meg duzzadó élekkamrájukat, nem a pénz
hatalmas urai szeibeiből hullottak az
ezüst pengők, hanem a szeretet, együttér-
zés filléreiből halmozódott fel. A gazdag
szívű emberek ontották kincseskamrájuk-
ból, akiknek maguknak is kevés adatott

VERŐ RT.
ÜVEG ÉS PORCELLÁN
FIÓKÜZLET: 6
KRISTOF-TER
FŐÜZLET: IZABELLA-UTCA 50
ERKA-lag

Igen ízletes, zamatos a gyümölcs. A fér-
fiak különösen kedvelik, mert nem olyan
édes, mint a másik befőtt.

„Szeretted dr. Kölbérné.
„Álarc alatt”, — „Tavasszal-össze”, —
„Ezsembe jutsz...” Hangulatos versek.
Érzs, muzsika és hangulat lüktet ben-
nünk. Igyekezett a legjobbat adni, sajnos,
ujat megésem találtunk egyikben sem.
Szívesen kísérjük figyelemmel irodalmi
ambicióját, azonban ezeket még nem kö-
zölhetjük. Szív. üdv. Szerk.

Boldog menyasszony. Mi van azon róstelni
való, ha valaki nincs tisztában ünneplés
alkalmakkor használandó ruhák felől,
hogy csak névtelenül nem kérdésével hoz-
zánk fordulni. Ebből a titkolódzástól szárm-
azott a késedelem, hogy nem kaphattok
előbb választ, hiába várta, a közben meg-
jelent lapok levele érkezésekor már nyom-
más alatt voltak, szárdának kellett és
leggyorsabban most válaszolhatunk. Pedig
szívesen megírtuk volna levélben is, hogy
frakkot, vagy szmokingot csak este hat
órakor tartandó esküvő használnak az urak,
míg délelőtti esküvőre zsakett az előírás
szerinti ruhadarab. A frakkhoz és a szmoking-
hoz cilindert, a zsaketthez kemény kalap
való. Sajnos, a mi középosztályunk
fátalsága le kell mondjon még es-
küvője alkalmával is a hagyományos
pompáról és még kell elegendő az utcai
ruha egyhangúságával. Előrelátóan elhá-
tározzák, hogy később használniadják
fel a megtakarított pénzt. Igazat adok

HAJFESTÉS!

KOMOL párisi hajfes-
téssel festett haj szebb és természetesebb,
mint az eredeti. Egyszerű,
gyors, kényelmes kezelés
és biztos eredmény. Díj-
talán prospektust küld:
Vezérképviselet:
Teréz-körtű 40—42/a.

az ezüsből, de mérhetetlenül gazdagab-
bak, mert szívük a szeretet drága arányá-
val van tele s akkor is ajándékozhatnak
belőle, ha egyetlen fillér sincs a zsebukben.
Mélyen megindulva, hálás szível nézünk
az Égre fel, ahonnan jött a Jóság, hogy
megszépsítse az életet, meggyógyítsa a
szenvedés láthatatlan sebeit és megértse
embertestvéreink bánatát. Mi irtított el
egyszerű, szakadozott szavakban, tépelt
gondolatokban a fájdalom fuldokló roha-
mait. És milyen háttartalan öröm, végtel-
len boldogság hullama öntötte el a le-
kiöntött, hogy a mi csupa-szív olvasóink
halk kérdésünk kinyitották kincseskam-
rájukat és vendégül látták panaszos ajkú,
zokogó tanító testvérünket. Áldottak le-
gyenek tiltott jószágok, amiért a ma-
gnunk nevében is hálás köszönetemet küld-
öm és melegen üdvözölöm a Katolikus
Nőegylet nagyrabecsült vezetőségét. To-
vábbá a következő adományok érkeztek:
H. J. né tanító neje 50 P-t. Obermayer
Mária (Budapest) és Kovalszky Jánosné
(Sopron) ruhanemű csomagot küldött,
amiket hálás köszönettel azonnal továbbí-
tottnak. Szerk.

B. Erzsébet, Bánréve. Végtelenül meg-
örvendeztetett kedves leveled. Jól esik
tudni, hogy örömtől szerzünk lapunkkal
és ajándékkunkal. Hálás szível örizzük
meg kedves sorait: „Kedves Főszerkesztő
Úr! Nem is tudom, hogyan köszönjem
még a szép ajándékok, amit kedves lap-

A FOGAK HÁZI ORVOSA!

Doramad
BIOLOGIAI LEHATÁSÚ SZÁJVIG
PÁKTYV FOGKREMLŐ

**ŐRZI-ŐVLIJA
GYÓGYITJA
FOGAIN!**

**FOGLAZULÁST-
FOGKÖZÉPŐDÉST
MEGSZÜNTET!**

Lerakat: Uránia r. t. drogériája, Fő-utca 1

Mazzi Luigi

Sírkő- és márványáruhágyár,
Gary-u. 39. Alapítva: 1865. Tel.: 31-4-66

juktól kaptam. Külön köszönöm meg a M. Ű. L. minden számát, minden sorát, minden picit betűjét, az irdalmát, a tanácsait, okos irányítását. Nem tudom kifejezni azt az örömet, amit minden egyes alkalommal érezek, valahányszor elapot kezembe veszem. Maradjon meg ezen a nivón, hogy előfizetői szeretetükkel viszonozhassák frögárdjája szellemi kincseit." Magunkban bizva ígérjük, hogy előfizetőink szeretetét a legjobb, legszorosabbot vizsgált és legraktibbabb lapal fogjuk viszonozni. Sok köszönettel és szívbelő jóvá köszönettel Szerk.

Özv. Szabó Lajosné, Tízszér. Egy nagyon kedves tanítónő ismerősöm hívta fel a figyelmemet igen súlyos rheuma-bántalmak, valamint érelmeszesedésnél is kitűnően bevált gyógyszerre, mely állítólag negyészáz éves reft és akik használták, kigyógyultak fenti bajokból és a legké-sőbbi életkorú érték el. A recept dr. Hazslinszki-féle G. M. B.-keverék címen kapható gyógyszerbárban (Fekete Kutya gyógyszerbár, IV. Váci-utca 10). Fél liter tiszta alkoholt egy fél liter forralt és le-tűtött vízzel összevegytünk és a keverék betelteszük. Mindennap többször jól felrázandó. Nyolc nap múlva egy boros-pohárnyit egy kis üvegbe áttöltünk a fo-lyadékból és ebből reggel és este evés után egy kávéskanálnyit két kávéskanál

vörösborból (csak vörösborból) el kell fogyasztani. Rendkívül keserű az íze, de utána nagyon kellemes szájig marad. Ha ezen borospohár mennyiség elfogy, újból csak ennyit kell leönteni s ebből fogyasztani az előírt mennyiséget. A nagy üvegben levő mennyiség tovább is mindennap felrázandó. Olyan csodálatos gyógyulások-ról hallottam e gyógyszerrel kapcsolatban, hogy Nagyságos Asszony panaszára küldöm e receptet. Méltóztatssék kipróbálni s ha használt, nagyon hálás volnék, ha érte-sítene, hogy hasonló betegségben szenvedő-knek Nagyságos Asszony megerősítése alapján is ajánlhassam. **„Egy előfizető Rp.** Ahogy a recepteket jelzik. Ez is recept, egy perzsel szárnyú főhéher lep-kének, aki hozzám menekült égelt szárnyai-val, hogy meggyógyítsam. Hogy ne emlékezzen, hogy ne az emlékeim éljen, össze kell törjem ábrándos szívét és csak azután kezdek a gyógyításhoz. Mert mindennek ez az oka. Ez esalta törbe. Talán maga sem tudja, hogyan esett bele a törbe. Boldog akart lenni s azt hitte, hogy ugyanez a boldogság-vágygal a szívében terdoppel előtte a férfi. Nagyon „okos” leány kell legyen az, aki nyugodal tudna szembenézni udvarlójával, mikor az szerelmes szavakkal a láb ró-zsáit festi arcára. Ne szégyeljük be-smerni, hogy ilyen „okos” leány kevés

van s ha nem vigyáz, martalékul esik a saját érzesének, amit aztán kevés kivétel- nélkül minden férfi kihasznál. Mind azzal a hittel indulnak el, hogy királyon! lesznek az életnek, de még túl sem jutnak a meg- ismerés küszöbén, máris csalódnak. Van-e annál keservebb kín és megalázás, mint az, hogy csókját elfogadta, de mikor a házasságra emlékezteti, gorbombán, dur-ván tér ki a válasz elől. Még nem vall színt, még jól esik férfiúiúságának, hogy a szomorú kék szemek benne látják az egész világot, érette nevetnek, érette sfn- nak, de már gondolatban messze van ma-gától, szegény kislány és készüljön el, hogy mind kevesebbszer fognak talál-kozni és egyszer végleg elmarad. Hinnie kell, hogy jobb sorsa lesz, mint most van s ha rá hallgat, többé nem fog talál-kozni vele, csak akkor, ha beváltja ígé-retét és feleségül veszi. Ne röstelj, hogy a boldogságra igényt tartott. Mindnyájan ezal a vágygal indulunk el az életbe s halálunkig ezért dolgozunk, ezért szenved-ünk. Sok, vagy talán minden attól függ, hogy a boldogság művészetét ismerjük-e és értjük-e a magunk életére való felhasz-nalását. Hisszem annyiszor meggyőződhet-tünk, hogy az emberek kontárai a saját életüknek és egyetlen tettükkel elrontják boldogságuk lehetőségét. Jól vigyáz- zunk, kedves kislány, hogy az eddig elkvet-t hikkát kikörögjálja. Eddig is magától függött, hogy ne legyen oka sírásra, de nem vigyáztál és most előről kell kez-deni mindent. Azt szeretném, ha nem kel-lene többé vigasztalnom, hanem mielőbb gratuláljunk boldogságához. Ezzel az óhajjalss szívvelényen üdvözöl a Szerk.

A p r o h i r d e t é s e k

Ezen rovatban közzétendő hirdetés díja szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szó alatt lévő szöveg hirdetési díja 1 P 50 fillér. Jelíges hirdetések érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön P utalandóat. Allást kereső hirdetések szavanként 10 fillér

22 éves ürleány, ki angolul is beszél, falura uri családból ajánlókhoz házikisasszonynak. A ház-tartás minden teendőiben perfékt és ért a gazdál-gás munkájához is. Olvasóársnőnek nagyon ajánlhatom. Baillie Knight. Leveleket „Angol” jel-igére a kiadóba kérek.

Okleveles tanítónő vidéken lakó uriasládhoz ajánlókhoz házitánítónőnek. Középsikolások tanítá-sát is vállalja, mivel érettségét is tett. A gyerme-kek nevelésével szakszerűen foglalkozik. Leveleket „Gyermekszertő tanítónő” jelígre kiadóba kér-

Zongoratanárnő, rádióban gyakran szerepel, még néhány órát jutányosan vállal. Cím: „Pedagógus” jel-igére alatt kiadóban.

Zongorát vagy pianótól azonnal készpénzlet-telért sűrűösen venném. Telefon: 395-403.

Csilárüdü egész évben nyitva, gyönyörű hely-zésű, kényelmes kábeli szobák, zárt folyosók, prima koszt és olcsó panzió. Prospektus. Csilár-üdü, Mátrásöllös.

Szalmás Piroka zongoratanárnő, áll. kép. okl. zenetanár, tanítást megkezdte. Zongora, zene-elmet, ének korrepetció. Szonydu. u. 66. Telefon: 272-01.

Rövid, fekete gyakorlózongora 200, va-lódi Bösendorfer 600, Ehrbar, gyönyörű példány, 600. Zongorák, pianók fel-tűnő olcsón, tisztviselőknék előleg nélkül legesélyesebb részletre Opera Zongora-teremben, Erzsébet-körút egy.

Balassné Dömjén Teréz államilag képzésített okl. zongoratanárnő, magánórát és csoportos oktatás, előkészítés a Zeneművészeti Főiskolára is. Tele-phon: 548-70.

Külföldi, világméretű zongorák, pianók 400 peng-őtől, előlegnélkül legesélyesebb részletre. Tegye-kezővezények. Fenyéző zongoraterem, Erzsébet-körút huszhatodik. Telefon: 402-06.

Kanárítványeszdé, harzi, díjazott. Lábgvárús. Több száz nemes kanári. Jóni, Miskolc, Szentgyörgy-utca 26.

Gyermek 2 évesűl szeretetteljes gondozásba vevők vidéken lakó igazgató özvegy szerény díja-zásért. Leveleket „Igazgató özvegy” jelígre ki-adóba kérek.

Elő bési nevelő otthon elvált fiatal leányokat az állami övönöviszák előkészítésére. Saját nagy villa, prakszia a házból. Vidám családi élet. Tel-je pénzio, tanítással együtt 180 shilling havonta. Jelentkezsek: Magánóvoda Berta Picha, Wien, 18. Czartoryskigasse 30.

Tanárnő, németül tudó, diákokhoz ajánlókhoz szerény igényekkel. Prokopius Berta, Makód. Erdszék. Pest m.

Háztanítónőnek ajánlókhoz ügyes, jól főző leány. Vezje Vera, Alberti-ira.

Intelligens, 18 éves ürleány kimondottan uriház- házikisasszonynak, vagy gyermekek mellé ajánlókhoz havi 25 pengőért. Binetter Erzsébet, Ászód.

Gyermekszertő, egészséges, intelligens német- nyelven keresendő azonnali belépésre 2 eleműs kis-lyeányom mellé. Csáládatagnak tekintjük és meg-yezés szerint díjazom. Leveleket „Édesanya” jel-igére kiadóba kérek.

Szerény, jómegfelelő, lelkiismeretes, nélkülözés- nélküdi, fiatal hadiárva ürleány, iparisoktól végzett, varrni tud, a fővárosban uriasládhoz házikisasszonynak, névelőnek, társalkodónőnek ajánlókhoz. C. M. Öri Józsefné, Pápa. Dohány-gyár.

Eladó 4 szobás, mellékhelyiség, még 25 évig adomentes és tessermentes, álló, 360 négyzetgöl, termő gyümölcsösök. Cím: Budapest, III., Dózsa-utca 31. Rómáifürdő.

Zsebpénzért és ellátásért ajánlókhoz ürleány há-zaspárhoz, urinóhoz gyermekek mellé. Leveleket „Külföldre is” jelígre a kiadóba kérek.

Okleveles tanítónő elméne házitánítónőnek, ne-velőnek, vagy társalkodónőnek vidékre is. Leveleket „Hadiárva” jelígre kiadóba kérek.

Nemesi cimerekek legmivészebb kidolgozásba 30x40 nagyságban 8 P-ért készítenek állaltalan rajzolókat. Címerrkatatást is vállalnak. Diplomá-sok Onseügő Szövetkezte, Budanosi, Kertész-utca 24. Telefon: 43-031. Hivatalsó órák 9-től 1-ig.

Vennék készpénzért zongorát, esetleg pianót. Telefon: 402-06.

Szerény, nyugdíjas ürinót keresek lakótársul sa-ját házamb. esetleg ellátással, ahol nyugodt ot-tont talál. Elbingerné, Rakospalota, Kirizsy u. 5.

5
éve foglalkozom
bútor alakítással

mely idő alatt a legkülönbözetesebbre fokoztam a lehetőségeket. Régi bútoroknak modernizálásán kívül, régi hosszú zongorák rövidre való alakítását is vállalom. Utólrérhetetlen vagyok új bútorok készítésénél, úgy minőségben, mint árban. Új bútorok megrendelésénél vagy vásárlásánál régi bútorait fizetés-ként beszámítom. Díjmentesen mu-tatóban be rajzimat és adok költség-vetést.

Müller bútorgyár
Ujpest, Erzsébet-utca 8. T. 95-0-95.

Felőlő szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KÉRTÉSZ BELA
Szerkesztők: tordai BOUTHE ETEKLA, ERDŐDY ELEK, KÉRTÉSZ ELEK
Gyűveztő igazgató: BARTHA ISTVÁN
Kéziratokat, kiséletet, fényképet nem adunk vissza és nem örnük meg. A lap képeinek és cikkeinek átvétele és közzéle tilos.
A Magyar Uriasszonnyok Lapját nyomta: a Hun-gária Hirlapnyomda R. T., Budapest, V., Vil-gmos csa-zár út 34. Felelős: SCHMIDEK GEZA

A MAGYAR URIASSZONYYOK GYERMEKEINEK UJSÁGJA

mint a Magyar
Uriasszonyok Lapja
állandó ingyenes
gyermekrovata

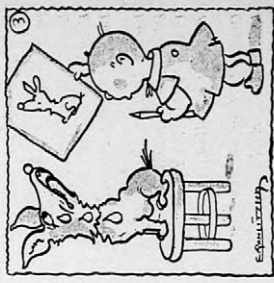
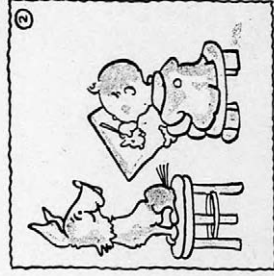
Szerkesztés és kiadóhivatal:
VI. Jókai-u. 37, a Magyar UH-
asszonyok Lapja szerkesztősége

Szerkesztők:
ETA NENI, ELEK BA CSI
és kis palitáink

A Magyar Uriasszonyok Lapja
havonta háromszor megjelenő
állandó melléklete

A kis piktor

való beválasztásodát? Ugy-e, megfogadtát?
Büszke voltam, hogy az én kis barátomat
ajánlották a mi drága kis olvasónak. Tal-
madszóban ez a tisztség nem zavar, majd
a nyáron leford a legértékesebb ese-
ményt, amit a tanév alatt előfordul, ez
lesz a beköszöntő. Ugy-e, nem sok?
Most pedig sok-sok szeretettel elbúcsúzom
tőled, tanuli Ernőmnek jól, hogy kedves
született meg legyenek elgondve veled.

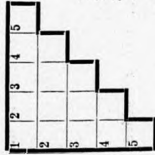
Piros Márta, Irbolya és Lacika, szívből kö-
szönjük kedves leveléteket. A KET-jel-
vényt elküldtél, megkapottok? Örültem,
hogy jól könyvralátok magatokat. Várjuk
a fényképeket, hogy megismerjünk róla
titeket, kési szívünk: Ha sajnórod, Irboly-
kám, Ujvári Cseh Erzséket, lértézel még
öt, hogy van és várjuk leveléteket. A KET
tisztekrámak megválasztása megtörtént.
Köszönjük, hogy szavazatokkal segítse-
günkre voltatok. A legtöbb szavazatot ka-
pott kisbarátainkat érte az a kiüteme-
te, hogy a KET vezetői legyenek és szorgal-
mukkal, munkájukkal előjárnak.

Debrezeni Márta, kedves voltál, kési
Mártikám, hogy értesítettél a szépen siker-
ült szavazásod eredményéről, jól esett
úgy-e hogy annyi tapsot és virágot kap-
tál? Dédelgették a néni és bácsik a kis
művészt. Elek bácsi mindig mindig dicső-
séget hoz a szavazójának. Kedves anya-
kád leveléért is köszöndülnék költőjük
Szívesen szerzünk neki is havonál örömei
jövőben is. Aki szeretettel jön hozzánk,
az szeretettel kap nálunk — Kedves kis
olvasóink, eszedesen, halk szóval nyitunk
be hozzátok, hogy fel ne ébresszünk és
csak álmodokban sűgög fületekbe: Jó éj!
drága kis barátaim, álmodjatok szépel.

Rejtélyny megfejtés

Az augusztus hó 20-i számban közölt rejt-
vények helyes megfejtése: I. Búvós szög-
let. 1. Tanár. 2. Ákos. 3. Nos. 4. Ás. 5. R.
II. Búvós szöglet. 1. Virág. 2. Irás. 3. Rök.
4. Ás. 5. G. III. Betűrejtvény: Enek. IV.
Tóni. V. Pénez. A helyesen megfejtő kis
pajtásaink közül sorsolás útján jutalomban
részesültek: 1. Héjjas Zsuzsika, Oro-
háza. 2. Gaál János, Szada. 3. Weiner
Márta, Budapest. 4. Bódi Sándor, Szeged.
5. Bertók Mária, Vésztó. 6. Fehér Laci
és Sárika, Hódmezővásárhely. 7. Gáhos
Editke, Székelykeresztúr. 8. Csiffáry Ilke,
Baranyajenő. 9. Dűeső Csaba, Budapest.
10. Takács Edike, Bezi. Postán küldjük.

3.
Búvós szöglet.
Beküldte: *Alföldi Zoltán*, kis munkalá-
runk (Búdszentimihály)

- Folyó.
- Régi nép.
- A 'ban' is az.
- Egy betű hozzáadá-
sával az arc része.
- Mássalhangzó.

Beküldte: *Kovács Margitka*, kis munka-
társunk (Rákospalota)

5.
Beküldte: *Bernhardt Ilonka*, kis munka-
társunk (Pécs)

Megfejtési határidő: október 20.
A megfejtés eredményét a november 10-i
számbanban közöljük.
A helyesen megfejtők között az alábbi
jutalmakat sorsoljuk ki.

Jutalomdíjak

1. Cadeau Csokoládégyár Rt. (Budapest,
VI., Izabella-utca 88), ¼ kg-os bombon-
ajándék. 2. Cadeau Csokoládégyár Rt.
(Budapest, VI., Izabella-u. 88), ¼ kg-os
bombonajándéka. 3., 4., 5., 6. A. M. U. L.
köznyomka-ajándéka. 7., 8., 9., 10. A. M.
U. L. képeskönyv-ajándéka.

Gyermekek póstája

Novák Ernőke, édes kis pajtikám, jó
barátom, hogy köszönjem meg kedves le-
veléteket, mellyel most is, mint mindig,
nagy örömet szereztél. Sokáig nem tudtam
étesanyuskád levélre sem válaszolni,
mert nagyon el voltam foglaltva. Mennyi
sok vendéglelő voltok! Szép nyaratok let-
helet! Ahog annyi sok bácsi, néni jól érzi
magát, ott aranyosgave van a háziasszony-
kád, aki jelenleg a te édes, drága anyus-
kád. En a nyáron nem voltam "otthon",
Csek gondolatban, de gondolatban annál
többet. Hogy fogadjátok a KET tisztekrám

Édesanyám nevenaján

Ira: Borsi Lajos, kis munkatársunk.
Édesanygom nevenaján
Tegy örül a telém,
A legszebb virágomat
A kertben leszedtem,
A kertben leszedtem.
Bokrotól kötöttem,
Édesanygom asztalára
Egy virágba tettem.

Az Isten áldessen,
Édesanygom telém!
Oleli a szívedre,
Aljgom meg az Isten!

A kis méh munkatársunk

Ira: Nyitrai Ilona, kis munkatársunk
(Mészáros)
Hajnachon a kis méh
Ruhát ölt magára,
Veszt pankós botját
S megy a nagy virághoz.
Szorgalmasan repül
Virágrol-virágra,
Gyűlt filom mézesköté
Kis turizmusgúnyba.
Reggeltől-napszág
Dolgozomk szüntelen,
Méhek országokban
Lusta méh egy síncsen.

Kirándulóink szavát
Mindig megfogadjuk,
Futunk, lümpökünk
A példát mutatjuk.
Gyermekek, gyermekek
Dolgozok legyetek!
S mint a kis méhcsokrák
Sose hengejtétek!

Bucsiúzás a nyártól

Ira: László Csöppike, kis munkatársunk
(Pásztorlőrinc)
Gyönyörű szép nyár,
Itt hogysz egyjűdöl,
Csak a fűsók hegedül...
Jón a zord ősz...
Szomorú less a hűdér, —
Milyen szép is voltál, nyár!

De aztán eljön a tél,
Amely mely sűdöt két...
Ne ijedjünk meg, mert a nyár
Újra visszatér!...

Az engedetlen kisleány

Ira: Rozsnyai Vera, kis munkatársunk.
Volt egyszer egy kisleány,
Ki fölthon rosszkodott,
S akaratit is mondak néki
Bizony szót nem fogadott.
Még volt tilthon néki
Az utéra kimenni,
De ő fölthon tygkerezett
A titalom megszeppent.
Fogta magát és kizáskórt
Mikor senki sem látta,
Ébédre és amulkáta
Bizony hibába vátta.

Ment mentegelt a rossz kislány
Es észre sem vette ő,
Hogy a nagy vándorítás alatt,
Most már haza akar menni,
De nem találja az utát,
Pedig már nagyon megláthatott
A hosszú út alatt.
Csak bolgony ide s oda,
Míg végre járaddan
Eggy fe töbében lephén.
Mint ahinek barátai van.
Ott talai rá angukája
Sok-sok keresés után,
S a kislány síra mondia:
Nem leszek rossz, anyukám!...

tobesek Sokkal ügyesebb volt, mint amit
Bismek Korm után gondolnhi lehetett vol-
na. Mitan két hátra gúgólva szeméztél:
nem hát-e vadászok hejt a levögőben,
hosszú talat hegyezgette, hogy jobban
lökessen hallani a kulynagatást a közet-
ben, befegyzeztél az udvart keresztül-ká-
sul nyugatla, mahit a lábival csodás-
pen leírta a homokos talajon a nagy var-
gabetűt, amelyet már megtanult.
Nyuzsi néni Kuzsiti el volt ragadtatva.
Megyeregette a vállai, azután megkérdezte:
— Úgye, szereted a cukorrepényt?
— Cukorrepényt? De mennyire! Van talán
az élektombában?
Nyuzsi néni kihozta az élektombából a
cukorrepényt.

— Kis huncut! Milyen jól kismereved már
it magadt! — nevetelt.
Egy szóra, vig torérent kezdett folytatni
Tapsitules manával, míg Kuzsi a cukor-
repét topogattla, hogy megöltise vele a
fenekellen bendőljenek meg azt a csöpp
részt is, ami a sok jó étel után úressen
maradt.
Ezalhat a nap már ledőlözött. A nyugati
égbolt alján már csak néhány keségy
csik pislógott.

— Késő már az idő! — szólt Tapsitűles
nanna. — Haza kell mennünk! Gyere,
Kuzsi!
Nyuzsi néni megöttele a vendégeit.
— De legközelebb megint eljötök, ügye?
— Eljövünk! — telele Tapsitűles nanna
és Kuzsi egyszerre.
Ezzel eltrappoltak. Nyuzsi néni pedig ott
maradt és tudánk hámnál, amíg csak el
nem tűntek szemét elől.
Suresny János.

96. német nyelvlecke

Amkor eljön az éjtel,
S a hold less a napnagar,
A jótekonny aivás: *der Schlaf*
Göndösen tölelek száll.
Aivás közben álmost látunk,
Traum az álom neve,
Amely ezer színes képpel
Es csodával van tele.
Aztán jön a reggel: *Morgen*,
Egy-kétöt, ábredjetelek!
Wach sein, az az ébren lenni
Kell ilyenkor, Gyerekelek!

1. *der Schlaf* (olvast: der sláf) az aivás, álom.
2. *der Traum* (olvast: der traum) az álom.
3. *der Morgen* (olvast: der morg) a reggel.
4. *wach* (olvast: vah) éber.
5. *sein* (olvast: zsin) lenni.
6. *sein* (olvast: vahin zahn) ébren lenni.

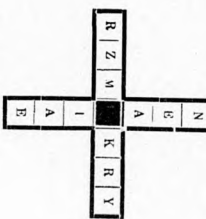
Az én tükröm meg a veréb...

Ira: Rina néni
Jaj, hát hol is kezdeztél? Az elejen talán!
Kedves jó vendégek, hallgassanak remél
Egy eszt a eszt, tessék jól figyeln!
Zongora órira kell nekem menni,
Am az utcákon egy veréb rám nézet,
S hiszik vagy nem hiszik, szemembe
nevetel,
Elobottem hát... hát... a kis zsebtükör-
mél.
Mí a huncut hügom zsebenbe csem-
S pászati...
S beférszintótlam — esküszőm! — egy
perce.

De hát az iskolán szar ablak van persze,
Valóit megfoltolt és most kineveltek:
— Mirtuska telessen akart a perbenek!
Nincs belém az én, szigyelem magomat,
Jól meg is borzalom huncut kis hügomat!
A fűsret becsaplan a nekemny oldira,
Nem is veszem elő, csak nagyon sokáit
Annyukim szemébe tekinnek én bele,
Abban ilatom meg, hogy jó kislány ve-
gyok-el!
Úgye, hogy nem szobd enzem kinevetni?
Tessék kérem szepen igazságot tenni!

E E J T Ö R Ö

1.
Beküldte: **Palóczy Zuzsó és Sári, Kis munkatársaink** (Esenoss)

2.
Beküldte: **Vince Sárka, kis munkatársaink** (Kecskemét)

- Bűvés szöveglet.
1. Vitég.
 2. A levelet szokták...
 3. A kés a csúfban...
 4. Keltözze becézett leányk.
 5. Magánhangzó.

A Simongáthy-kislányok nagyvakációja

Regény • Kispedagógiai akció • Irta: Elek bácsi

ketű, három, az asztal leterítette, egy divatos lapúlevegő ábrással, négy, öt, hat, kisértet a mely földönre lévő élelmiszer-rába és még hetet se lehetett számolni, már egy hatalmas kaposztafajta gerriottól elő. A kaposztafajta szépbontott leveleit-re, melyekből nem kis szakértelmelemmel szép magas tornyot rakott az asztalom. Miután a tornyot körülbástyázta három-zott kalarabával, karikára vágott sárga-répával és csalamádé végdalkékkal, tün-népvés hangon jelentette:

— Kész az ebéd!

Mikor valamennyien körülültek az asz-tal, mindenkinek sügértört az arca. Mo-ltán látták neki a lakmározáshoz, amit józsi eszméségés fűszerezett.

Valami felségés! Már ez illata is tün-nél halogatták többször, és előzőben egy szemlámatra se hagyták abba az evést. Csak fonták az nyelvükön a fag-tyúkok a szájukba, de olyan szaporán, hogy fogak aug bírják rágyagálni.

A rengeteg enniavaló lehetett volna még-egyszer annyi, Tapsifüles mama akkor is éppen úgy gyözte volna az evést, mint Kuszi. Maguk is csodálkoztak rajta, hogy ilyen falánkság lakik bennük. Nem volt meglepő tehát, ha túltettek Nyuzsi néni-n, holott pedig az is egészséges étvágyval rendelkezik.

— En már nem bírok enni! — jelentette Nyuzsi néni birtelen.

Rákönyökölt az asztalra, tenyerve néz-te a megsztorta a fejét és mosolygva nézte a burzujón falatozó vendégeit.

— Csak egyetek! Ha nem elég az étel, majd hozok még! Az a fő, hogy jóllak-jatok! — szólt olyan derűsen, mint a jó gazdaasszony, aki örül, ha a főzje mű-soknak ízlik.

A vendégek sehogy se tudtak betelni az evésével. Mennél inkább fogyasztották az elemózsiát, annál jobban kívánták: bár-csak s holases érne véget ez a lakoma. Dehát minden olyan lakoma, amelyik utó-l-ára is véget ne érne.

Tapsifüles mama felállt az asztaltól.

— Ugy jóllaktam, mint a dudal! — mondta szuszogva és kezével végégsimo-gatta a gömbölyű hasát.

— Hála Isten! En se panaszkodhatom. Annyit ettem, amennyi csak belem fert — nyelvével mielőtt követte volna a többie-ket a korbte ahol a két szarkalábak ké-nyűk kedvük szerint nyajdoztak.

Ekkor Nyuzsi néni Kuszihoz fordult.

— Akarsz-e a kedvembe járni? — kér-dezte. — Igen? Akkor mutasd be a tu-dományodat! Hadd lássam, mit tudsz. No, rajta!

Kuszi nem sokat kérette magát. Egész sorát mutatta a legkülönfélébb gyankorla-

var uralkodik különösen jólásban és augsturbusban. Amnyl itt az togeen, akik mind Budapest szépségeiben akarnak gyönyörködni, hogy vidám beszélgetéskészségén elnyomja a magyar szót, amely ilyenkor, úri vendéglátókhöz illően, el-halkul és elcsodásodik.

De annál több idegen nyelvet hallhatok, csak aztán jó fületek legyen, hogy meg is tudjátok különböztetni egymástól. A né-met beszéldő nem is szölok, mert azt már annyira megszoktuk, hogy nem is tekintjük idegennek. De épp úgy hallhat-átok az olaszok dallamos beszédtét, mint az angolok furcsa stíkusavúságát, a fran-ciák kedveskedő ruccsolását, az amerikai-kat pattozó szavait, spanyol és orosz, belgát és norvéget, törököt és arabot, mint a kínai és japán vendégek halk, sóhajlás-szerű beszédtét, amely szinte észrevétlen halksággal olvad a többi nemzet lármá-sabb nyelvéhez.

A kávéházak és éttermek terraszán mu-zsika szól. Szép ruhájú, vidám emberek üldögélnék és nevetégetnek. De maga az egész korzó is fekete az emberfömgé-től, mert mindenki innen akarja végé-gézni a gellértbogyi túzfűjáfákat, amit in-nem lehet a legjobban látni.

Szerencse, hogy Botldög Dénes az egyik kávéház terraszán előre lefogalt egy asz-

22. A túzfűjáfák

Lassan leszállt az este.

A főváros palotáinak közt egymás után gyulladtak ki az utcanápmások és a hirdetések vakító fényességai. Ha eddig ren-geteg ember volt a házsorok között, most kétszerannyian is lettek.

Közleledt Szent István álmepének utolsó nagy eseménye, a gellértbogyi túzfűjáfák.

— Még ezt megnéznék, — mondta Simo-ngáthy néni, — és aztán a tizenegy órái va-nattal hazuatunk.

— Istenem, hogy fogjunk meghálálni ezt, drága jó Simongáthy néni, — mondta Harry.

Az öbregy halknak felelt:

— Plany, nem várók érte, háát!... Kél-esőnknyer ez... Tudom, hogy, édes-ápitok milyen szeretettel veszi körül Lon-donban az én két lányomat... Amit én nyújthatok nektek, fiam, ahhoz képest semmi!...

— Ezt a napot soha nem fogjuk elfelej-teni, — mondta öszintén Oliver.

— Ne is feledjétek el, fiam! — felelte Simongáthy néni.

Kis idő múlva megkérdezte:

— Gyerekek, nem vagytok fáradtak?

— Dehogy vagyunk! — vigádták rá egy-szerre mind a négyen.

— De holnap nagyon fáradtak lesztek! — mosolygott az öbregy.

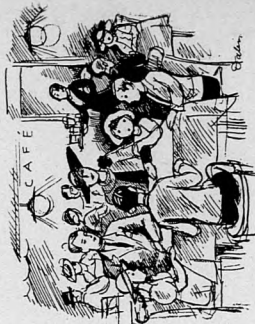
— En nem, anyi! — kotnyeleskedett Luca.

— No, majd meglátjuk, hogy hány szakkal le-lik! — nevetett az anyja.

A Dunaparton jártak.

Oda igyésztek, a Dumaparthak arra a részére, itt vannak a legelőkelőbb szálló-k, amelyek ilyenkor tele vannak kül-földiekkel. Itt csillognak a legfényesebb kávéházak és éttermek, amikbe ha belé-ved valaki, hirtelenben nem tudja meg-állapítani, hogy a világ melyik részén, a világ melyik fövörössében van.

Kis pajfásom, bigyűjétek el, ezeken az előkelő helyeken valóságos lábeli zűr-zár-

Leültek az egyik duna-parti kávéház terraszán

halt, mert másként állva kellett volna maradniok, vagy ide-oda sodródniok a felálló jurtárok tömegében. Ezt pedig már nem bírta volna ki Simonáthné, de a gyermekek sem. Különbség hogy amit beállt az este és bekelethettk ebbe a szűrés megfőrgőgátluban, a gyerekek egyszerre megmozdultak. De nem csupán Átkó és Oliver, akik egyből sem voltak látszólagosan beszedésnek, hanem Harry, sőt Lucia is, aki mindig olyan szokatlan lenni, mint a kennezo.

Most azonban úgy hallgatott, mintha rossz írt volna a tűze. Pedig delugnyi Ólyan jó volt, mint egy valószínűs kis anyja!... Bekeletott anyuskájába, némi depagátve, csak a szemé volt nagyon legényágyba, hogy mindent lasson és semmi el ne felejtsem.

A többi gyerek is úgy volt. Csak akkor élethelkét így kiest, amit kor az azzal melde tihetlek és Simonáthné megkérdezően fölök: — Mit akartok, gyerekek?...

Mindgyereket kért volna, az egyik fagyjalt, to a másik csokoládét és így tovább, de nem ez volt a fontos. Nem akartam ör tudnioképpen másként mezt és bannum. Nézni ezt a hatalmas emberemőget, amely föl-álla hatalmas, zúgva és kengyve, a korzó asztal-szalagján...

A tuiso oldal tünderi pompába fordult. Kérdőtök a kvtágyás. A bunda Vár olyan volt, mint egy őrtási alabástrom-palota, a Halasz-bánya, mintha itvegbl óntöttek volna, anélkülk belsejében sok-sok lámpa és és világlát. A gellertágyi átutalás, mint egy csodálatos tükör, csillogó kökért, és valószínűleg a mesek megálmodott világlát őrzészetle fel felekhiben.

— Miert nem beszéltek? — kértele kis idó miska, Simonáthné.

A gyerekek helyét Boldogh Dénes viltá-szólt.

Tekintésük asszony, nem tudnak ezek most beszélni!... Amny idoga van a szemek, hogy nem értek rá a szájukat megmozgálni... Majd ottan, Simonáthn, megered a nyelve!

Egy évcezt el a tűzjárat kezdete. A bunda oldal káprázatos kvitágyás ki-áitt és viganzsalum sötétség takartt be mindent.

De ez csupán egy álló pillanagt tartott. A gellertágyi átutalásból a magusba szállt az első rőpponytá — pukánus halátszótt — és a végelen magusból való-ságos fenyvázpor hullott alá.

De milyen fenyvázpor!

Ei se tudtok képzehi kis pufászám, amny a szúdos fenyv, olyan csillogó tüz-eszt, mint ami most kezdett hullani a gellertágye telefen. Egyszer olyan volt,

mint egy őrtási kvtághatag, hogy az ember szive megleobban, mint egyújra-el fel az egész világot. A másk, nekédből őrtási fel haladlum tomlókronázta nyíl, az asztal-színre tüzérjárat káprázatos csodálatos el mindent, de Ólyan dühadmas erővel, hogy még itt a nagyon masszív poszt parton is próssak voltak az emberék őrrel.

A megyétk rökla nyitágvégzsum fel-tölt a magusban, ott pukánok szét millió lizvirtega. És így tovább!

Nem, kis pufászám, meg se próbálom nek-le szavakkal letni a gellertágyi tűzizá-keket. Itt igazán csódti mond meg az én mesélő tolum is. Ezt látni kell, kis-pufászám, mert másként meg csak elkép-zelni sem tudjátok.

Ejppen ezért kerételek meg jó szütleket, ha még eddig nem voltak Peston Szent István ünnepein, hozzanak fel tükeket jó-vörre, hogy it is lassított és it is gyorsó-rodjátok. Megérem, hogy én is szeszó-loklok leszek a kétes teljesítésenél.

Emek azonban egy silyos fölételek van. Nos, mi az, kispujászám!

Tudom, úgyis, hogy kltárlatok, mi en- nek a fölételek. Már tudnítok az én kez-bejgrátsromok, kedves szütlekénél.

Aki kltárlata, annak felesleges emonda-nom.

Aki pedig nem látkla ki, annak hiba is mondandum, úgyszem teljeste az én fölételemenél!...

— * —

Véget ért a tűzjárat és folytatódott a bunda oldal káprázatos kvitágyása.

A gyerekek úgy iltek az asztal körül, mintha csodálkozó volna őket. Szembábn még ott csillogott a tűzjárat millió fény-csillaga, a fejük még mindig a Gellertá-hegy felé fordult, pedig új csódti már-nem várhatlak ottan.

— Gyerekek, indultok! — mondta Simonáthné.

Főtárselőzáródtek és elhagyták a kavé-házat.

Az egyik kisebb utcában terek. A nevelő

A gellertágyi tűzjárat

űr megszólította az első úres kocsit és beélték.

A pályaudvarra vitették magukat. Mi tegnapas Luca már a kocsiban aludt. Hilda, sokminden történt vele ma este. A korai felkelés... az utazás Pestre... a Szent Jób-körmenet... a Margitszi-gel... az iszavörnyom... a tűzjárat... hát bizony, nagyon fáradt volt és egy-kedőre el is aludt.

Amkó is követte a példát. Ha nem is aludt éppen, de ő is szunyókált.

Harry és Oliver sóllami állt és nében volt. Iza, hogy ők is szarvobson jobban kollak volna, de ezt már mégis szűgyel-nek. Nagy ómanralummal, kerültt úgyszem, de ki kell jelentenem, hogy éhrem értékez meg a pályaudvarra.

Lovci fel kellett néznie. Amkó is felb-lyent, mielőtt kszáltak.

Azonnal beülték abba a vonatba, amelyik Simonáthra viszi őket.

Itt szédin már-már a nagy gyerek a vonat indulása előtt eláldt. Lucina azonban,

Házzsentelési ünnepély a nyuszikiéknál

A nyári újszuka sötétsége még allig oszla-dozott, amikor már Kuzsi, a háromhona-pozó nyulcsomole egy hangos horoknás kedős kőzöpn felirndi álmalból. Gyors pillantást vetett a mellette fekvő Tapsifitűs manátra, aki szintén felébredt, de úgy lelt, mintha aludna. Mátán egy darabig várta, hogy kvitágyódótek, a legmagyabb óva-fosságnál szállt be a pulha szaraból vöblő ágárol és lábujgyevgen kizsonit az árok-ból.

— Pilyman! — gondolta magában, — miért küllt az árokparton, amely szédlt felőlőben haladt le a szaroföldig. A szaroföld bőkesen került el előtte a hajnalit der-regésben. A heklisből neszre agódotva fel-lelt, amde az egész fejeklen minden aludt. Semmi más nem zavarta meg a nemá-szó-got, csupán a fagy pillanatlyóvása. Szó-lamul nézte a felébredt napot, amely be-rágyogta a látvó falu templomtornyát.

Egyszerre csak felvazott a merengésből, mert lassan ahogy kőrétezt hallatszollak a kázelelen. Ahogy körözvezt, megpillantotta a harúr postáskát, a szindiszarót, aki-nek szűros liskái, mint megmnyvi dróll, sártna mezedótek az ég fele.

— Jó reggelt, Kuzsi! — készont a sűrű-zőzön Vidámn, amidőn odéttit hozzá.

Milyen szerencse, hogy már talpon vagy! Terveit hoznánk? Hon az edzésnyó?

Kuzsi felült két lábra és lenézett az árók-ból.

— Anyukát! Tassók felkötöi kmarát! Itt a

Amkó is követte a jó példát, amit Oliver se vetelt meg.

Csak Harrytől nem lehetett pontosan megállapítani, hogy mikor nyomta el a burgósság. Ó ugyan azt állította, hogy a vonat indulásakor még éhrem volt, de ez nem biztos.

Mert amikor a vonat indult, Simonáthné azt mondta Boldogh Dénesnek: — Nézzé, nevelő úr, hogy azzának mind a négyen.

— Mint a bunda! — felelte rá elég hang-gosn Boldogh Dénes.

És ez ellen egyik gyermek se tiltakozott. Még Harry sem.

Pedig ő másnap azt állította és erősen vitatkozott, hogy a vonat indulásakor még éhrem volt.

Mindgye! Jó újszúkat gyerekeket! Aludjátok szépen, amig a vonat meg nem ér-kezik Simonáthra. Ott vár rátok a jó Miska kocsis, hogy hazaröplőssön a kass-lepba, a jó pulna ágyba.

[Folyt. köv.]

postási — kltálot és hangja úddan csen-gött a nagy csomósságban.

Tapsifitűs manna egy madárpococel utóbb már felugrott az árokpartra. Gyorsan a levele után nyúlt, amint a sírdúsított nyúl-tól feléje. Egy pillantást vetett rá és mo-solyogva mondott: — A komámsszonytól jött!

Megértve, azán a szarűzón kénytelmsen elment, azán kivámszsum vette szamagyre a levelet, amely jókora úttiret volt írva. Az úttir mandkél előballal alólól föléle-ke-dőlyesen haladó sorok borították. Ezt ol-vista hámgszon:

— Kedves Tapsifitűs manna!

Ezzenel értesítlek, hogy lakásokon át-helyeztem a homokbekerőssor harmadik számú domb alján levő bodakömbözés-ba. A ma délt tizenkét óraker tartandó há-z-szemelési ünnepélyre okéltam ismét éh-vár-lak a fiadalt együtt. Ameklis itt kábba-mivel olyan ebédet készítek, hogy a nyulat királynak asztalára se kerüljön jobb falat, meg ünneppny sem. A vi-szonlástásig ótel!

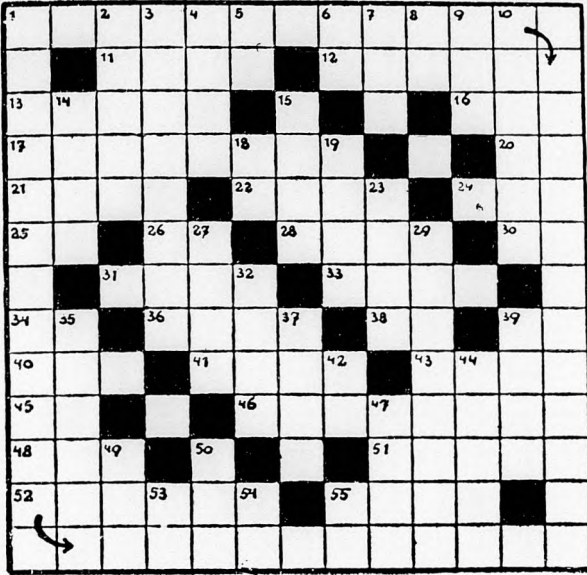
— Nyuszi men!

— Jaj de jó! Vendégségbe megyünk! — kltálot fel Kuzsi és úgrátn kezdett örö-mében.

Tapsifitűs manna a földre letle a levelet.

— Tudom, hogy a friss levegőtől meg-éheztél — szólt óléntó hangon — de ne égyél semmi, mert különben elrontod az étvágyadat. Légy úttiremmel! Nemso!kta

KERESZTREJTVEÉNY

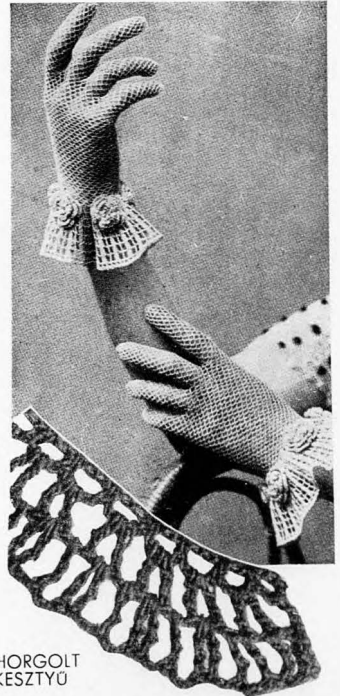

REGGELI KABAT

GOETHE A FÉRFIRŐL, HEINE A NŐRŐL

VIZSZINTES: 1. Heine egy gondolata, 11. Ovidius másik neve, 12. Gyöngееiméjű, 13. Nővénytípus, 16. Legyen — latinul, 17. Bajnok, 20. Városka a Keleti-tengerben, Bornholm szigetén, 21. Zeneszerző és zongoraművész, (Géza), 22. Eva férje, 24. Hajatlan, 25. Szintén, 26. Lisztjelzés, 28. Nincs benne semmi, 30. Azonos betűk, 31. Mama, 33. Zöldes szín, 34. In dem, 36. Elszenvedi, 38. Fém, 39. Mint az imént, 40. Tejtermék, 41. Levesféle, 43. Erős ellenkezés, 45. Keresztül, 46. Leszoktat a hibákról, 48. Sportegylet, 51. Riadó, 52. Ami felismerhetővé tesz, 55. Két német prepozíció.

FÜGGŐLEGES: 1. Goethe egy megállapítása, 2. Kinek, 3. Fogkrém-márka, 4. Madárszáj, 5. Német módhatározó, 6. Mutatószócska, 7. Utókértva (fonetikusan), 8. Kínai név, 9. Látnok, 10. Hivatalos írás, 14. Költemény, 15. Folyadék, 18. Rossz kisgyerekeknek jár, 19. Lónév, 23. Strapa, 27. Összenyom, összepréselés, 29. Neves osztrák futballista, 32. Megszólítás, 35. Olasz futball-név, 37. Úgy van, 39. Német folyó, 42. Ugron Gábor monogramja, 44. Lukács Pál egyik partnere legújabb filmjében, 47. Zsargon kiszólás, 49. 11 — németül, 50. Ráút, 53. Folyadék, 54. Egymást előző betűk, 55. Irodalmi Tanács.

HORGOLT KESZTYÚ

Megtejtési határidő: 1935 október hó 15

A jutalomban részesülők névsorát 1935 nov. hó 20. számunkban közöljük.

- díj: lapunk kitűnő kölni ajándéka.
- és 3. díj: Dr. Földesné JUNO kozmetikai intézete, (Budapest, IV., Károly király-út 24), arckrém-, púder- és szappanajándéka.
- díj: Dr. Keleti és Murányi vegyszeti gyár, Újpest, egy csomag Lysoform-ajándéka, amely tartalmaz 1 üveg Lysoform-ot, 1 üveg Fodormenta Lysoform szájvizet és 1 darab Lysoform fertőtlenítő pipere-zsappant.
- és 6. díj: Korányi gyógyszerértár, (Budapest, VII., Népszínház-utca 22), egy-egy Lili-krém-, szappan- és púderajándéka.
- díj: Cadeau csokoládégyár, (Budapest, VI., Izabella-utca 88), negyedkiló díszdobozos bonbonajándéka.
- 14. díj: lapunk egy-egy értékes regényajándéka.
- 15.—20. díj: lapunk egy-egy előfeszített gobelin-retikül ajándéka.

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

